

Q2

בנק הפועלים | תמצית דוחות כספיים חצי שנתיים ליום 30 ביוני 2013



4	דוח הדירקטוריון
4	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
7	מידע הצופה פני עתיד
7	השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו
9	דיבידנדים
10	הון והלימות הון
12	דירוג הבנק
12	סקירה כלכלית ופיננסית
14	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
15	גילוי בדבר הלך אישור הדוחות הכספיים
16	רווח ורווחיות
24	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
39	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגורי פעילות
39	מידע כספי תמציתי על מיגורי פעילות
42	מיגור משקי הבית
49	מיגור הבנקאות הפרטית
56	מיגור עסקים קטנים
63	המיגור המסחרי
69	המיגור העסקי
75	מיגור ניהול פיננסי
77	אחרים והתאמות
78	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים
87	חברות מוחזקות עיקריות
88	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
97	מידע כללי ונושאים נוספים
97	מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק
98	יעדים ואסטרטגיה עסקית
100	ניהול הסיכונים
126	הלימות הון
140	גילוי על המבקר הפנימי
140	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
142	קיימות ואחריות חברתית
143	הליכים משפטיים
143	הון אנושי
145	עניינים אחרים
146	בקורות ונהלים
147	סקירת הנהלה
147	תוספת 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית
158	תוספת 2 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
166	תוספת 3 - סיכון אשראי לפי ענפי משק
172	תוספת 4 - חשיפות למדינות זרות
177	הצהרת המנכ"ל
178	הצהרת החשבונאי הראשי
179	דוחות כספיים
179	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
180	תמצית מאזן מאוחד
181	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
182	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
183	תמצית דוח על השינויים בהון
188	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
191	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 28 באוגוסט 2013, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-יוני 2013.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-1,276 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,266 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-9.6% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-0.97 ש"ח, בהשוואה ל-0.96 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של שנת 2013 ב-655 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-607 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של שנת 2013 הסתכמה ב-9.9% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.2% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם ברבעון השני של שנת 2013 ב-0.50 ש"ח, בהשוואה ל-0.46 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-378.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-376.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, עלייה בשיעור של 0.6%.

סך האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-247.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-249.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, ירידה בשיעור של 0.8%.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-274.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-271.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.2%.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-27.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-26.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, עלייה בשיעור של 3.9%.

יחס ההון הכולל ליום 30 ביוני 2013 הסתכם לשיעור של 15.7%, בדומה לסוף שנת 2012.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.12	30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
2,041	2,115	2,111	2,057	2,176	הכנסות מימון, נטו*
1,266	1,335	1,314	1,287	1,282	עמלות והכנסות אחרות
3,307	3,450	3,425	3,344	3,458	סך ההכנסות
344	286	54	257	301	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,118	2,249	2,354	2,135	2,135	הוצאות תפעוליות ואחרות
607	625	652	621	655	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
לשנה שהסתיימה ביום		לשישה חודשים שהסתיימו ביום			
31.12.12	30.06.12	30.06.13			
במיליוני ש"ח					
8,415	4,189	4,233		הכנסות מימון, נטו*	
5,222	2,573	2,569		עמלות והכנסות אחרות	
13,637	6,762	6,802		סך ההכנסות	
987	647	558		הוצאות בגין הפסדי אשראי	
8,825	4,222	4,270		הוצאות תפעוליות ואחרות	
2,543	1,266	1,276		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	
ליום					
30.06.12	30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13	
במיליוני ש"ח					
מאזן – סעיפים עיקריים					
362,105	367,365	376,388	370,317	378,483	סך-כל המאזן
248,614	249,904	249,182	247,782	247,120	אשראי לציבור, נטו
40,728	53,076	52,070	59,461	61,137	ניירות-ערך
259,668	264,490	271,411	265,297	274,601	פיקדונות הציבור
35,679	36,051	35,677	36,222	35,874	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
24,907	25,759	26,755	27,279	27,808	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,398	14,187	13,284	13,561	13,264	סך סיכון אשראי בעייתי, נטו**
6,685	6,493	6,701	6,856	7,030	מזה-חובות פגומים מאזניים, נטו**

* הכנסות מימון, נטו כוללות הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית.
 ** בניכוי הפרשה פרטנית, הפרשה לפי עומק פיגור והפרשה קבוצתית בגין סיכון אשראי בעייתי.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.12	30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13	
יחסים פיננסיים עיקריים					
95.7%	94.5%	91.8%	93.4%	90.0%	אשראי לציבור, נטו לפיקדונות הציבור
84.2%	83.2%	81.1%	82.2%	79.6%	אשראי לציבור, נטו לפיקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.9%	7.0%	7.1%	7.4%	7.3%	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן
8.3%	8.5%	8.9%	9.1%	9.2%	הון ליבה לרכיבי סיכון
14.8%	15.1%	15.7%	15.6%	15.7%	הון כולל לרכיבי סיכון
2.47%	2.37%	2.06%	2.07%	2.16%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽²⁾⁽¹⁾
64.0%	65.2%	68.7%	63.8%	61.7%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
3.8%	3.8%	3.8%	3.7%	3.7%	סך הכנסות לנכסים ⁽³⁾
2.4%	2.5%	2.6%	2.3%	2.3%	סך הוצאות לנכסים ⁽⁴⁾
0.55%	0.45%	0.09%	0.41%	0.48%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
10.2%	10.2%	10.3%	9.5%	9.9%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
0.46	0.47	0.49	0.47	0.50	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי
לשנה					
לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום				
31.12.12	30.06.12	30.06.13			
2.39%	2.33%	2.11%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽²⁾⁽¹⁾		
64.7%	62.4%	62.8%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות		
3.8%	3.9%	3.7%	סך הכנסות לנכסים ⁽³⁾		
2.5%	2.4%	2.3%	סך הוצאות לנכסים ⁽⁴⁾		
0.48%	0.51%	0.44%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾		
10.1%	10.6%	9.6%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾		
1.92	0.96	0.97	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי		

- (1) מחושב על בסיס שנתי.
 (2) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה דוח דירקטוריון פרק רווח ורווחיות - התפתחות הרווח המימוני) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
 (3) סך ההכנסות חלקי יתרת סך הנכסים הממוצעים.
 (4) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות חלקי יתרת סך הנכסים הממוצעים.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צורך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובח"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איטנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בדיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד.

השליטה בבנק

בעלת היתר השליטה בבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים היא הגב' שרי אריסון. החזקותיה בבנק מתבצעות באמצעות מספר נאמנויות אשר מחזיקות מצדן בחברות הישראליות הבאות שהגן הבעלים של מניות הבנק: אריסון החזקות (1998) בע"מ (להלן: "אריסון החזקות") מחזיקה בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים במניות המהוות כ-20.30% מהון המניות של הבנק, אשר מהוות את "גרעין שליטה" בבנק (כהגדרתו בהיתר השליטה שניתן על-ידי נגיד בנק ישראל). חברת אריסון השקעות בע"מ (שהינה חברה אחת של אריסון החזקות) (להלן: "אריסון החזקות") מחזיקה באמצעות חברה בת שבבעלותה המלאה את כל הון המניות של חברת מלח הארץ בע"מ, אשר מחזיקה במניות המהוות כ-1.30% מהון המניות של הבנק. סך ההחזקות של קבוצת אריסון (באמצעות אריסון החזקות ואריסון השקעות) בהון המניות של הבנק סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוא כ-21.60% (21.29% בדילול מלא).

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2013 הינו 1,318,044,004 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 16,773,588 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק (להלן: "מניות באוצר"), כפי שיפורט להלן. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,318,416,269 ש"ח ע.ג., לאחר הפחתת 16,556,437 יתרת מניות באוצר.

להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו:

מכירת מניות על-ידי בעלת עניין בבנק

ביום 20 ביוני 2013 מכרה חברת מלח הארץ בע"מ 14,619,883 מניות של הבנק בתמורה לסך כולל של 250 מיליון ש"ח בעסקה מחוץ לבורסה. הכמות שנמכרה מהווה 1.1% מהון הבנק.

רכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תגמול עובדים על-פי תוכנית 2010-2012 (ראה ביאור 16(א)(1)(ב) בדוחות הכספיים של שנת 2012) וכן לבצע רכישה עצמית של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים (ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים של שנת 2012). ביום 30 במרץ 2011 אישר הדירקטוריון תוכנית לרכישת מניות. ביום 5 באוגוסט 2013 אישר המפקח על הבנקים רכישת כמות נוספת של 12,500,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול לשנים הבאות למנהלים בכירים.

עד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים רכש הבנק 19,403,853 מניות בעלות של כ-294 מיליון ש"ח.

שינויים בהון הבנק החל מיום 1 בינואר 2013 ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים:

עד למועד פרסום הדוחות הכספיים חל קיטון של 1,277,376 מניות רגילות בהון המונפק והנפרע של הבנק כתוצאה מרכישת מניות באוצר למאגר המניות שקוזז מהנפקת מניות כתוצאה מהמרת אופציות לעובדים מהסדרה 2004-2009 ומהעברת מניות מהמאגר כתוצאה ממימוש יחידות RSU.

להלן פרטים על יתרות האופציות ויחידות RSU שהונפקו וטרם מומשו סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים:

יתרת סדרה 2004-2009 שהונפקה לעובדי הבנק בסך של 2,404,405 יחידות אופציה.

יתרת סדרה 2010-2012 שהונפקה לעובדי הבנק בסך של 12,424,593 יחידות אופציה שיומרו למניות ממאגר מניות שהבנק רוכש למטרה זו.

יתרת יחידות Restricted Stock Units ("יחידות RSU") שהונפקו לעובדים בכירים בכמות של 8,245,115 יחידות RSU. יחידות אלו ימומשו ממאגר מניות שהבנק רוכש לשם כך.

לפרטים נוספים בקשר להנפקת אופציות למניות ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל, לעובדים בכירים ולעובדי הבנק, ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים של שנת 2012 וביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים.

דיבידנדים

דירקטוריון הבנק החליט ביום 10 ביולי 2013 לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. מדיניות חלוקת הדיבידנד שנקבעה על-ידי הדירקטוריון הנה לחלק עד 30% מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. מדיניות זו תהיה תקפה עד שהבנק יעמוד ביעדי ההון שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים ואומצו על-ידי הדירקטוריון.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק (בניכוי הפרשים בחובה, שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר) על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד או על הפסד כולל; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגביו; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

בהתאם לחוזר בנק ישראל מיום 28 במרץ 2012 בדבר יחסי הון ליבה מינימליים במסגרת באזל 3, נדרשים תאגידים בנקאיים וביניהם הבנק לעמוד בהון ליבה מינימלי של 9% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאות בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק.

על-פי עמדת הפיקוח על הבנקים מיום 28 באוקטובר 2012, חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק תתאפשר רק לאחר שהבנק יודא עמידה במתווה שקבע להתפתחות יחס הון הליבה שלו ובשים לב להשפעות באזל 3. כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה והושעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הליבה לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%.

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים רכישה עצמית של מניות הבנק, לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים של שנת 2012.

יתרת העודפים של הבנק ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה ב-19,149 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד כאמור.

להלן פרטים על חלוקת דיבידנדים בשנת 2013:

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ולאחר שנתקבל אישור המפקח על הבנקים לחלוקת דיבידנד רבעונית בגובה של 15% מהרווח הנקי, החליט דירקטוריון הבנק ביום 10 ביולי 2013 לשלם דיבידנד, בגין רווחי הרבעון הראשון של שנת 2013, בסך של כ-92 מיליון ש"ח, המהווה 7 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. דיבידנד שולם ביום 5 באוגוסט 2013.

ביום 28 באוגוסט 2013 החליט דירקטוריון הבנק לשלם דיבידנד בגין רווחי הרבעון השני של שנת 2013 בסך של כ-92 מיליון ש"ח המהווה 7 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג..

הדירקטוריון קבע את יום 12 בספטמבר 2013 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 30 בספטמבר 2013 כיום התשלום.

הון והלימות הון

יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד יחס ההון הכולל שנקבע גבוה מדרישת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכוני נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכוני נדבך 2 ונועד לאפשר לבנק לעמוד בדרישות ההון בעת קרות אירועי משבר (קיצון) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ואו להגדיל את בסיס ההון. בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו-כן, במסגרת טיטות החוזרים שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בדצמבר 2012 נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017. יחסי ההון המינימליים האמורים יחושבו בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שיקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

בשנת 2010 החליט הדירקטוריון, כי יעד יחס הון הליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%. עם פרסום טיטות החוזרים האמורות לעיל, החליט הדירקטוריון שהבנק יפעל כדי שיעמוד ביעדים שנקבעו כאמור במועד. בנוסף על כך אישר דירקטוריון הבנק ביום 26 בדצמבר 2012 את היעדים ליחסי הון מינימליים בהם ידרש הבנק לעמוד לתאריך 1 בינואר 2015 ותאריך 1 בינואר 2017.

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאמץ את יחסי ההון המינימליים שנקבעו בטיטות וכן פרסם חוזרים לעדכון הוראות מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות ההון, המאמצות את הוראות באזל 3 כחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין. מועד היישום לראשונה של ההוראות האמורות נקבע ליום 1 בינואר 2014. הבנק בוחן את השפעותיהן של הוראות אלו ובכלל זה השפעת הוראות המעבר המדורגות שנקבעו.

אומדן ההשפעה הצפוי ליום 30 ביוני 2013 בהנחת יישום מלא של ההוראות הינו קיטון ביחס הון ליבה בין 0.3% לבין 0.5%. בשלב זה טרם השלים הבנק את מלוא ההערכות הנדרשת ליישום ההוראה, כולל פיתוח ועדכון כלים ותהליכים מחשביים שונים. עקב מורכבות ההוראה והתהליכים הנדרשים ליישומה ייתכן כי ההשפעה הצפויה תהיה שונה מהאמור לעיל. ביום 2 ביוני 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטה בנושא "הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל 2 - דרישות גילוי בגין תגמול". הטיטה מפרטת את הגילויים העיקריים שיש לכלול בנושא תגמול - גילויים איכותיים בדבר הגופים המפקחים על התגמול, מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול לרבות תיאור הדרכים שבהן הבנק יוצר קשר בין הביצועים לבין רמת התגמול וכן, גילוי כמותי בדבר השווי הכולל של מענקי התגמול הקבועים והמשתנים שהוענקו לנושאי משרה בכירה ולעובדים מרכזיים אחרים. דרישות גילוי אלו יחולו על דוחות שנתיים בלבד, החל מהדוחות לשנת 2014.

ביום 26 ביוני 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטה בנושא "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון". הטיטה מרחיבה את דרישות הגילוי וכן מתאימה אותן להוראות באזל 3 ותחול החל מהדוחות ליום 31 במרץ 2014. כמו-כן, נקבעה מתכונת גילוי לדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2013.

31 בדצמבר 2012	30 ביוני 2013	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
26,323	*27,297	הון ליבה
28,745	*29,746	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,801	16,668	הון רובד 2, לאחר ניכויים
46,546	*46,414	סך-הכולל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
269,948	269,883	סיכון אשראי
5,557	4,925	סיכונים שוק
21,302	21,685	סיכון תפעולי
296,807	296,493	סך-הכולל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
8.87%	9.21%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.68%	10.03%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.68%	15.65%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

* בניכוי דיבידנדים שהוכרוזו לאחר תאריך המאזן בסך של 184 מיליוני ש"ח.

יחס הון ליבה ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-9.21% בהשוואה ליחס הון ליבה של 8.87% ליום 31 בדצמבר 2012. הגידול נבע בעיקר מהרווח הנקי לתקופה שקוזז בגין דיבידנדים שהוכרוזו לאחר תאריך המאזן.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-15.65% בהשוואה ליחס הון של 15.68% ליום 31 בדצמבר 2012. ההון הכולל לצורך חישוב יחס הון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בסך של כ-46,414 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-46,546 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. הקיטון בבסיס ההון נבע בעיקר מאזילה של כתבי התחייבות הנחשבים הון רובד 2 ומדיבידנדים שהוכרוזו לאחר תאריך המאזן. הקיטון קוזז על-ידי הרווח הנקי לתקופה.

נכסי הסיכון ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-296.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-296.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

בישראל מדורג הבנק במטבע מקומי על-ידי חברת S&P מעלות בע"מ בדירוג (AA+) ועל-ידי חברת מידרוג בדירוג Aaa.

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל – סוברני:				
אוגוסט 2013	יציב	P-1	A1	Moody's
מאי 2013	יציב	A-1	A+	S&P
אפריל 2013	יציב	F1	A	Fitch Ratings
בנק הפועלים:				
יוני 2012	יציב	P-1	A2	Moody's
אוגוסט 2013	יציב	A-2	BBB+	S&P
מאי 2013	יציב	F2	A-	Fitch Ratings

בחודש ינואר 2013 חברת הדירוג Moody's אישרה כי העניקה לסניף הבנק בניו-יורק, דירוג הזהה לדירוג הבנק. בחודש מאי 2013 חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי. בחודש מאי 2013 חברת הדירוג S&P הורידה את הדירוג המקומי למדינה ל- A+/A-1 ואישררה את דירוג המדינה למטבע-חוץ באותה רמה. אופק דירוג המדינה נותר יציב. בחודש אוגוסט 2013 חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

השיפור במצבן של הכלכלות המפותחות נמשך ומרבית הסיכונים עברו לשווקים המתעוררים. המשק האמריקני המשיך לצמוח על אף הקיצוצים בתקציב שנכנסו לתקופה בתחילת השנה, שוק העבודה בארצות-הברית המשיך להשתפר והפעילות בענף הנדל"ן התרחבה. צעדי הממשל האמריקני צפויים להקטין את הגירעון התקציבי השנה באופן משמעותי. באירופה, ניתן לראות אור בקצה המנהרה: הכלכלה האירופית חזרה לצמוח ברבעון השני אם כי בשיעור שנתי נמוך של 1.2%, סקרי הציפיות חיוביים יותר וקצב איבוד המשרות, בעיקר במדינות הפריפריה הואט. פריסת רשת הביטחון למדינות במשבר על-ידי הבנק המרכזי האירופי, קרן המטבע והאיחוד האירופי בשנה שעברה הפחיתה באופן ניכר את פרמיות הסיכון של מדינות אלו. החובות הכבדים עדיין מהווים עול כבד על הכלכלה ותוכניות הצנע מעוררות מחאה ציבורית וקשיים פוליטיים בספרד, איטליה, יוון ופורטוגל. הגישה כלפי יישום מדיניות הצנע השתנתה מעט, וניתן לומר שהמדיניות הפיסקאלית היא יותר תומכת צמיחה עתה. המדיניות המוניטרית במדינות המפותחות נותרה מרחיבה מאוד ובאירופה הופחתה הריבית לשיעור של 0.5%. הבנק המרכזי האירופי אף ציין שאינו שולל הגדלה של מאזנו אם ידרש לכך. בארצות-הברית לעומת זאת, הודיע יו"ר הפד על תוכנית לצמצום רכישות אגרות-החוב על-ידי הבנק המרכזי ושוקי אגרות-החוב הגיבו שם בירידות שערים חדות יחסית. ביפן הושקה תוכנית הרחבה כמותית חסרת תקדים בהיקפה בד בבד עם קביעת יעד אינפלציה יומרני של 2%.

שילוב של בעיות פוליטיות, ירידה במחירי הסחורות ומחאה חברתית הקרינו לשלילה על המשקים המתעוררים. ההאטה בצמיחה בולטת במדינות הגדולות: סין, הודו וברזיל. כלכלת סין צמחה ברבעון השני של השנה בשיעור של 7.5% במונחים שנתיים לעומת שיעור של 7.7% ברבעון הראשון – הצמיחה הנמוכה ביותר מזה שלוש שנים. גובר החשש ליציבות של המערכת הפיננסית הסינית לאור העלייה המתמשכת באשראי. בברזיל ובתורכיה פרצה מחאה חברתית בין השאר על רקע כלכלי חברתי.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

המשק צמח ברבעון השני של השנה בשיעור שנתי גבוה של 5.1% לעומת הרבעון הראשון. עלייה חדה של 6.7% במונחים שנתיים נרשמה בצריכה הפרטית. נתון הצמיחה הגבוה משקף כנראה מספר אירועים חד-פעמיים, וייתכן שאינו מייצג את מגמת הצמיחה של המשק הישראלי בעת זו. הגידול החד בצריכה הפרטית הושפע כנראה בחלקו מהקדמת רכישות טרם העלאת שיעור המע"מ ומיסים עקיפים אחרים בחודש יוני. הצמיחה הושפעה גם מתחילת זרימת הגז ממאגר תמר שפעל לצמצום היבוא. ההשקעות בנכסים קבועים ירדו בשיעור של 6.3% ויצוא הסחורות והשירותים עלה בשיעור נמוך של 1.2%. ההאטה ביצוא נובעת ככל הנראה מהמצב העולמי ונצפתה גם במשקים נוספים, כמו-כן יתכן שהיא הושפעה מייסוף חד של 5.5% בשער החליפין הריאלי של השקל בשנה האחרונה. בבנייה למגורים, נראה כי היקף התחלות הבנייה התייצב על רמה שנתי של כ-40 אלף יחידות. היקף רכישת הדירות שמר על רמתו הגבוהה והיצע הדירות החדשות הלא מכורות המשיך לרדת. מדד אמון הצרכנים של בנק הפועלים ו-TNS טלסקר רשם במהלך הרבעון ירידה חדה שהביאה אותו לרמות ששררו בתקופת המשבר ב-2009. הפגיעה באמון הצרכנים נבעה, ככל הנראה, מפרסום הצעדים הכלכליים של הממשלה, שכללו העלאת מיסים וקיצוצים, שבינתיים חלקם נכנסו כבר לתוקף. אמון הצרכנים השתפר מעט בחודשים יוני ויולי. שיעור האבטלה עלה מעט ברבעון השני לרמה של 6.9% לעומת 6.6% ברבעון הראשון. ניכרת מגמה של ירידה במספר המשרות במיגזר העסקי בהמשך לקיפאון בשנת 2012.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב-10.3 מיליארד ש"ח, לעומת 11.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהכנסות ממים נרשם שיפור ברבעון השני של השנה, אולם נתוני המחצית הראשונה מצביעים עדיין על עלייה ריאליית מתונה מאוד של 0.7% מול התקופה המקבילה אשתקד. הכנסת אישרה את חוק ההסדרים והתקציב לשנים 2013 ו-2014. התקציב כולל צעדים שמטרתם לצמצם כשלושה אחוזי תוצר מהגירעון התקציבי. חלק מהמיסים העקיפים הועלו זה מכבר כמו מע"מ ומס על אלכוהול. במסגרת חוק ההסדרים בוטל הפטור ממס שבח על דירת מגורים שנייה, מס החברות יועלה בתחילת 2014 ב-1.5 נקודת אחוז לשיעור של 26.5% ומס ההכנסה על יחידים יועלה עד שתי נקודות אחוז. הטבות המס הנובעות מחוק עידוד השקעות הון צומצמו וכן הופחתו קצבאות הילדים. קיצוצים תקציביים במשרדים השונים צפויים עוד השנה. על-פי המסתמן עד עתה נראה שהגירעון התקציבי השנה יהיה נמוך באופן ניכר מהיעד של 4.65% מהתוצר שנקבע.

המדיניות המוניטארית ברבעון השני של השנה הושפעה מזו שבועלם, מהאינפלציה הנמוכה ומהייסוף בשער החליפין. ריבית בנק ישראל הופחתה בינואר 2013 לרמה של 1.75% ונותרה ברמה זו עד ה-16 במאי. בנק ישראל הפחית את הריבית החל מה-17 במאי לרמה של 1.5%. החלטה זו התקבלה שלא במסגרת המועדים הקבועים. במסגרת התכנון המוניטארי לחודש יוני הופחתה הריבית לרמה של 1.25%. רמת הריבית נכון לחודש יולי נמוכה מהציפיות לאינפלציה לשנה קדימה, כלומר הריבית הריאלית היא שלילית.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השני בשיעור של 1.3%. ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש יוני 2013 עלה המדד בשיעור של 2.0%. עליית המדד הושפעה מאוד מהעלאת מיסים העקיפים ובעיקר של שיעור המע"מ, שעלה בחודש יוני 2013 בנקודת אחוז לאחר עלייה זוהי בספטמבר אשתקד. ללא השפעת המיסים סביר שהאינפלציה היתה קרובה לגבול התחתון של היעד. האינפלציה הנמוכה הושפעה מרמה נמוכה של האינפלציה בעולם ומייסוף השקל. מדד המחירים לחודש יולי עלה בשיעור של 0.3%. השקל התחזק ברבעון השני בשיעור של 0.8% מול הדולר ו-1.2% מול סל המטבעות האפקטיבי. השילוב של ייסוף חד בשנה האחרונה, רמה אבסולוטית נמוכה של שער החליפין וכן רמת תנודתיות נמוכה הביא לכך שבנק ישראל שב לרכוש מטבע-חוץ במהלך המסחר בחודש אפריל 2013. קיימת הערכה שההתחזקות קשורה לתחילת הזרמת הגז ממאגר תמר, גם אם מדובר באירוע שהיה צפוי. ב-13 לחודש מאי 2013 בנק ישראל הודיע כי ירכוש מטבע-חוץ על מנת לקזז את השפעת זרימת הגז ממאגר תמר על שער החליפין. היקף הרכישות הצפויות עד סוף השנה נאמד על-ידי בנק ישראל ב-2.1 מיליארד דולר. במהלך הרבעון השני רכש בנק ישראל סכום של 2.4 מיליארד דולר, כלומר בוצעו רכישות גם מעבר לאלו שעל פי התוכנית, ויתרות מטבע-חוץ הגיעו בסוף חודש יוני 2013 ל-78.2 מיליארד דולר.

שוקי הכספים וההון

התנודתיות בשווקים הפיננסיים בעולם גברה והמגמות בשווקים הפיננסיים לא היו אחידות: מדדי המניות בארצות-הברית המשיכו לעלות ואילו בורסות השווקים המתעוררים רשמו ברובן ירידות שערים חדות. מדד ת"א 100 ירד ברבעון השני של 2013 בשיעור של 2.6%. מחזורי המסחר היומיים במניות נותרו נמוכים 1.1 מיליארד ש"ח בדומה לרבעון המקביל אשתקד. שוק אגרות-החוב הושפע מירידת הריבית ואופיין בעלויות שיערים. מדד אגרות-החוב הצמודות הממשלתיות עלה בשיעור של 0.9% ומדד אגרות-החוב השקליות עלה בכ-1.5%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות עלה בכ-2.0%, תוך המשך ירידה במרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות. יציבות נרשמה בגיוסי החוב של המיגזר העסקי בשוק ההון (ללא בנקים וחברות ביטוח) 7.4 מיליארדי ש"ח לעומת 8.1 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2013.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין:

לשנת 2012	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2012	2013	2012	2013	
1.4%	1.3%	0.7%	1.3%	0.7%	שיעור עליית מדד המחירים הידוע
(2.3%)	2.7%	(3.1%)	5.6%	(0.8%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
2.5%	4.1%	(8.5%)	3.3%	(0.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה סטרלינג
0.4%	1.1%	(6.2%)	(0.1%)	(0.0%)	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(0.4%)	(0.1%)	(4.1%)	(0.4%)	1.3%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
5.0%	8.5%	(10.0%)	3.6%	(6.6%)	שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

להלן נתונים על ריבית בנק ישראל:

30.06.12	30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13	
2.50%	2.25%	2.00%	1.75%	1.25%	שיעור הריבית בסוף התקופה

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה וביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. ייתכן שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שישמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדיסקורסיון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, למעט האמור בביאור 1(ג)5 לתמצית הדוחות הכספיים בדבר הנחיה של המפקח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיוור, אשר יושמה על-ידי הבנק כבר ברבעון הראשון של שנת 2013.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו, כנדרש בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא הדירקטוריון ("הוראה 301").

ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הוועדה אשר דנה ובוחנת את טיטות הדוחות הכספיים המוצגים בפניה וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים, כנדרש בהוראות תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010 ובהתאמה גם להוראה 301.

כמו-כן, דנה בדוחות הכספיים ועדת הדירקטוריון לכספים ותשקיפים, אשר בוחנת את הדוחות הכספיים בעיקר מהיבטים עסקיים כלכליים, לרבות בחינת התוצאות המדווחות תוך השוואה לתמצית התקציב ותוכניות העבודה של הבנק.

ועדת הביקורת מקבלת דיווח ומקיימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, אם וככל שתהיה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי.

ועדת הביקורת בוחנת את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שיושמה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה, זאת באמצעות הצגה מפורטת של הנושאים על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO) והחשבונאי הראשי של הבנק.

כן דנה ועדת הביקורת, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, בחובות הבעייתיים של הבנק, בוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך, דנה בהפרשות לירידת-ערך, שהינה בעלת אופי אחר מזמני, של ניירות-ערך ובהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק, כן דנה ועדת הביקורת ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאשרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן מוזמן המבקר הפנימי של הבנק, לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

שמות חברי ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים קיימו דיונים בגין הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2013, ככל שנדרש. ועדת הביקורת הציגה את המלצותיה בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של שנת 2013 הסתכם בסך של 655 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 607 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של שנת 2013 הסתכמה ב-9.9% בחישוב שנתי בהשוואה ל-10.2% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 בכ-1,276 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,266 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-9.6% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.06.12	30.06.13	30.06.12	31.03.13	30.06.12	31.03.13		
		30.06.13					30.06.13	
	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	(13.4%)	7,520	6,512	(17.4%)	10.8%	4,146	3,089	3,423
הוצאות ריבית	24.1%	(3,412)	(2,590)	29.3%	(20.4%)	(2,000)	(1,175)	(1,415)
הכנסות ריבית, נטו	(4.5%)	4,108	3,922	(6.4%)	4.9%	2,146	1,914	2,008
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	284.0%	81	311	260.0%	17.5%	(105)	143	168
רווח מימוני, נטו*	1.1%	4,189	4,233	6.6%	5.8%	2,041	2,057	2,176
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(13.8%)	647	558	(12.5%)	17.1%	344	257	301
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	3.8%	3,542	3,675	10.5%	4.2%	1,697	1,800	1,875
עמלות והכנסות אחרות*	(0.2%)	2,573	2,569	1.3%	(0.4%)	1,266	1,287	1,282
הוצאות תפעוליות ואחרות	1.1%	4,222	4,270	0.8%	0.0%	2,118	2,135	2,135
רווח לפני מיסים	4.3%	1,893	1,974	20.9%	7.4%	845	952	1,022
הפרשה למיסים על הרווח	20.5%	595	717	67.4%	12.8%	227	337	380
חלקו של הבנק ברווחים (בהפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים		-	5	(50.0%)	(75.0%)	2	4	1
רווח נקי:								
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(2.8%)	1,298	1,262	3.7%	3.9%	620	619	643
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	143.8%	(32)	14	192.3%	500.0%	(13)	2	12
המיוחס לבעלי מניות הבנק	0.8%	1,266	1,276	7.9%	5.5%	607	621	655
תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק:	10.6%		9.6%			10.2%	9.5%	9.9%

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא ליד ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו:

בכדי לנתח את הרווח מפעילות שוטפת הנובע מפעילויות מימון יש לנתח את רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק. סיכום של סך רווחים אלו מאפשר קיזוז של חשיפות הבאות לידי ביטוי בסעיפים שונים של הכנסות המימון, וכתוצאה מכך מאפשר בחינה טובה יותר של הרווח מפעילות שוטפת. רווחים אלו כוללים את הכנסות הריבית, נטו, בצרוף הכנסות המימון שאינן מריבית. סכום זה כולל את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור עליית המדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

להלן פרטים לגבי הרכב הרווח המימוני, נטו:

		2012				2013		
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח								
	הכנסות ריבית	3,374	4,146	3,929	2,897	3,089	3,423	
	הוצאות ריבית	(1,412)	(2,000)	(1,821)	(953)	(1,175)	(1,415)	
	הכנסות ריבית, נטו	1,962	2,146	2,108	1,944	1,914	2,008	
	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	186	(105)	7	167	143	168	
	סך הרווח המימוני, נטו	2,148	2,041	2,115	2,111	2,057	2,176	
שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום								
	לשישה חודשים שהסתיימו ביום	30.06.12	30.06.12	30.06.13				
	במיליוני ש"ח	%-ב						
	הכנסות ריבית	7,520	6,512					
	הוצאות ריבית	(3,412)	(2,590)					
	הכנסות ריבית, נטו	4,108	3,922					
	הכנסות מימון שאינן מריבית	81	311					
	סך הרווח המימוני, נטו	4,189	4,233					

הרווח המימוני, נטו הסתכם ברבעון השני של שנת 2013 ב-2,176 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,041 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח המימוני נבעה מגידול בהכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל. ברווח מפעילות שוטפת חלה ירידה לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מירידת הריבית במשק. כמו-כן השפיעו פערי המדד על ההכנסות מההון הפיננסי.

להלן ההתפתחות הרבעונית של סך הרווח המימוני, נטו:

2012		2013				
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
1,929	2,025	2,024	1,755	1,773	1,864	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
49	59	49	190	124	214	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
56	-	4	30	52	1	רווח מהשקעות במניות
77	2	8	27	63	34	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
19	31	32	36	21	40	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
18	(76)	(2)	73	24	23	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
2,148	2,041	2,115	2,111	2,057	2,176	רווח מימוני, נטו

להלן ההתפתחות של סך הרווח המימוני, נטו לתקופה ינואר-יוני 2013 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.12	30.06.12	30.06.13	
%-ב	במיליוני ש"ח		
(8.0%)	3,954	3,637	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
213.0%	108	338	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(5.4%)	56	53	רווח מהשקעות במניות
22.8%	79	97	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
22.0%	50	61	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
181.0%	(58)	47	הכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
1.1%	4,189	4,233	רווח מימוני, נטו

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
 (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. התנודתיות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במיגזר הצמוד למדד.
 (3) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על השקעות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין השקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

להלן התפתחות סך הרווח המימוני, נטו, לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי, לפי מיגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			המיגזר	
	30.06.12	*30.06.12	30.06.12	31.03.13	*30.06.12	31.03.13	30.06.13		
	ב-1%	במיליוני ש"ח	ב-1%	במיליוני ש"ח	ב-1%	במיליוני ש"ח			
	(3.2%)	1,121	1,085	(2.7%)	0.6%	559	541	544	מיגזר משקי הבית
	(16.7%)	652	543	(20.2%)	(10.1%)	322	286	257	מיגזר הבנקאות הפרטית
	(0.4%)	560	558	0.4%	1.4%	280	277	281	מיגזר עסקים קטנים
	6.3%	383	407	7.2%	5.6%	195	198	209	המיגזר המסחרי
	(2.1%)	1,146	1,122	(5.3%)	2.2%	599	555	567	המיגזר העסקי
	58.4%	327	518	269.8%	59.0%	86	200	318	מיגזר ניהול פיננסי
	1.1%	4,189	4,233	6.6%	5.8%	2,041	2,057	2,176	סך-הכל רווח מימוני, נטו

* סוג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) רווח מימוני, נטו כולל סכום של הכנסות הריבית נטו בצרוף הכנסות המימון שאינן מריבית, כאמור לעיל.

הירידה ברווח המימוני במיגזרי הבנקאות הקמעונאית בישראל ברבעון השני של שנת 2013 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר מירידת הריבית במשק. הירידה קוזזה בשל עלייה בהיקפי האשראי במיגזר. הירידה ברווח המימוני, נטו במיגזר העסקי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נבעה מירידה בהיקפי האשראי לעומת זאת ברווח המימוני, נטו במיגזר המסחרי חלה עלייה הנובעת מגידול בהיקף האשראי. הגידול ברווח המימוני במיגזר הניהול הפיננסי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מעלייה בהכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ומהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד חלה ירידה בהכנסות ההון הפיננסי במיגזר הצמוד למדד ומיגזר מטבע-חוץ כתוצאה משינויים במדד הידוע ומהיחלשות המטבעות הזרים מול השקל.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "תוספת 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית". התיקונים המפורטים בחוזר מעדכנים את מתכונת הדיווח בתוספת זו בעקבות עדכון בשנת 2012 של מתכונת דוח רווח והפסד החדשה. כניסתו לתוקף של החוזר הינה החל מיום 1 בינואר 2013 בדרך של יישום למפרע, מספרי השוואה הותאמו מחדש. להלן השינויים העיקריים:

1. הכנסות והוצאות ריבית - הכנסות והוצאות ריבית שנכללות בתוספת 1 במתכונתה החדשה הינן זהות להכנסות והוצאות ריבית בדוח רווח והפסד.

2. שינוי שיטת ההצגה - בהתאם למתכונת החדשה הדיווח מבדיל בין פעילות מקומית (ישראל) לבין פעילות בחו"ל. הצגת הפעילות המקומית לפי מטבעות (מטבע ישראלי לא-צמוד, מטבע ישראלי צמוד למדד ומטבע-חוץ) ניתנת כמידע נוסף בהתייחס לסך הנכסים ולסך ההתחייבויות.

3. הצגת נכסים והתחייבויות כספיים שאינם נושאים ריבית יוצגו בנפרד כיתרות שאינן נושאות ריבית. חישוב פער הריבית מבוסס רק על יתרות מאזניות נושאות ריבית.

4. ניתוח השינויים בשיעורי ההכנסה וההוצאה - במתכונת החדשה מדווחים השינויים בהכנסות ובהוצאות הריבית, תוך הבחנה בין שינויים המיוחסים לכמויות (היקפים) לבין שינויים המיוחסים למחירים.

פער הריבית הכולל עמד ברבעון השני של שנת 2013 על שיעור של 2.17% בהשוואה לשיעור של 2.40% ברבעון המקביל אשתקד. הירידה בפער ריבית נבעה מירידה במרווחים הפיננסיים בפיקדונות.

כתוצאה מכך, חלה ירידה גם ביחס שבין סך ההכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית אשר עמד ברבעון השני של שנת 2013 על שיעור של 2.42% בהשוואה לשיעור של 2.72% ברבעון המקביל אשתקד.

כתוצאה מירידת הריבית במשק חלה ירידה בשיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית אשר עמד ברבעון השני של שנת 2013 על שיעור של 4.15% בהשוואה לשיעור של 5.30% ברבעון המקביל אשתקד, ולירידה בשיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית אשר עמד ברבעון השני של שנת 2013 על שיעור של 1.98% בהשוואה לשיעור של 2.90% ברבעון המקביל אשתקד.

מניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית בין הרבעון השני של שנת 2013 לבין הרבעון השני של שנת 2012 עולה כי השינויים בכמויות (היקף יתרות מאזניות ממוצעות) גרמו לגידול בסך של 64 מיליון ש"ח והשינויים במחירים גרמו לקטיון בסך של 202 מיליון ש"ח.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השני של שנת 2013 ב-301 מיליון ש"ח בהשוואה ל-344 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני נרשמה ברבעון השני של שנת 2013 הוצאה, נטו, בסך 97 מיליון ש"ח שנבעה מהוצאה בסך 240 מיליון ש"ח בניכוי קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית בסך של 143 מיליון ש"ח.

בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני ברבעון המקביל אשתקד נרשמה הוצאה, נטו, בסך 261 מיליון ש"ח שנבע מהוצאה בסך 513 מיליון ש"ח בניכוי קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית בסך של 252 מיליון ש"ח.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי עבור חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי הסתכמה בסך של כ-204 מיליון ש"ח בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בעקבות הוראת המפקח על הבנקים בדבר "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדירור" הקדים הבנק את יישום ההוראה ברבעון הראשון של שנת 2013 והעמיד את ההפרשה על השיעור המינימלי הנדרש של 0.35% מההלוואות לדירור, בסך של 84 מיליון ש"ח.

בנוגע למרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראה ביאור 3 בתמצית לדוחות הכספיים.

להלן הוצאה הרבעונית להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים**:

2012				2013		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
463	513	351	297	273	240	הוצאות להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
(294)	(252)	(179)	(240)	(247)	(143)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
169	261	172	57	26	97	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
134	83	114	(3)	231	204	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו, של חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי
303	344	286	54	257	301	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי*
* מזה:						
238	218	227	(14)	154	210	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי עסקי
3	6	8	13	84	13	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדירור
62	120	50	55	18	77	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	-	1	-	1	1	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
303	344	286	54	257	301	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור הוצאה מסך האשראי לציבור***:						
0.49%	0.55%	0.45%	0.09%	0.41%	0.48%	שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.57%	0.57%	0.08%	0.31%	0.81%	0.20%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
35.38%	35.87%	4.81%	19.09%	53.86%	12.55%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** רבות בגין אשראי לדירור שנבחן לפי עומק הפיגור.
*** על בסיס שנתי.

להלן התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.06.12	30.06.13	*30.06.12	31.03.13	30.06.13	
במיליוני ש"ח					
128	164	99	91	73	מיגזר משקי הבית
17	33	13	26	7	מיגזר הבנקאות הפרטית
70	56	47	28	28	מיגזר עסקים קטנים
77	52	23	33	19	המיגזר המסחרי
355	253	162	79	174	המיגזר העסקי
647	558	344	257	301	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדיסקוריון לשנת 2012.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
	*30.06.12	30.06.13	*30.06.12		31.03.13
ב-%					
0.41%	0.51%	0.63%	0.57%	0.45%	מיגזר משקי הבית
0.12%	0.21%	0.17%	0.33%	0.09%	מיגזר הבנקאות הפרטית
0.61%	0.45%	0.81%	0.46%	0.45%	מיגזר עסקים קטנים
0.59%	0.37%	0.35%	0.48%	0.27%	המיגזר המסחרי
0.69%	0.53%	0.63%	0.33%	0.75%	המיגזר העסקי
0.51%	0.44%	0.55%	0.41%	0.48%	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) על בסיס שנתי.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2013 ב-1,282 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,266 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של עמלות והכנסות אחרות:

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.06.12	30.06.12	30.06.12	31.03.13	30.06.12	31.03.13		30.06.13
ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		
עמלות:								
(1.9%)	482	473	(1.7%)	(0.4%)	240	237	236	דמי ניהול חשבונות
(8.2%)	499	458	(1.7%)	(2.6%)	230	232	226	פעילות בניירות-ערך
12.8%	86	97	11.4%	2.1%	44	48	49	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
(7.1%)	28	26	(7.1%)	0.0%	14	13	13	ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
(2.1%)	776	760	(4.8%)	(2.1%)	395	384	376	כרטיסי אשראי, נטו
3.5%	172	178	2.3%	(2.2%)	86	90	88	טיפול באשראי
18.9%	212	252	21.3%	8.3%	108	121	131	עמלות מעסקי מימון
2.3%	130	133	4.5%	7.8%	66	64	69	הפרשי המרה
(17.9%)	67	55	0.0%	11.5%	29	26	29	פעילות סחר חוץ
(5.3%)	19	18	0.0%	0.0%	9	9	9	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
4.3%	23	24	9.1%	0.0%	11	12	12	עמלות ביטוח חיים וביטוח דירות
11.1%	27	30	6.7%	14.3%	15	14	16	עמלות אחרות
(0.7%)	2,521	2,504	0.6%	0.3%	1,247	1,250	1,254	סך-הכל עמלות
25.0%	52	65	47.4%	(24.3%)	19	37	28	הכנסות אחרות
(0.2%)	2,573	2,569	1.3%	(0.4%)	1,266	1,287	1,282	סך-הכל עמלות והכנסות אחרות

(1) בעיקר קרנות נאמנות.
(2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

העמלות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2013 ב-1,254 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,247 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הגידול נבע מעמלות מעסקי מימון, כתוצאה מעלייה בעמלות מערבויות להבטחת אשראי ועמלות מערבויות לדיור. גידול זה קוזז בעיקר על-ידי קיטון בעמלות מפעילות כרטיסי האשראי. כמו-כן, שינוי התערפון, עקב התיקון לכלכלי הבנקאות (שירות ללקוח), שהביא לביטולן ושינוי של מספר עמלות בשתי פעימות: ביום 1 בינואר 2013 וביום 1 במרץ 2013 קיזז עלייה זו.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2013 ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-19 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הגידול נבע מרווח ממכירת בניינים בסך 4 מיליון ש"ח ומרווח ממימוש נכסים שהתקבלו בנין אשראים שסולקו בסך 3 מיליון ש"ח.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2013 ב-2,135 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,118 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.12	30.06.13	30.06.12	31.03.13	30.06.12	31.03.13			
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח				
הוצאות שכר:									
	2.4%	2,175	2,227	(3.4%)	(6.2%)	1,116	1,149	1,078	שכר
	(2.4%)	254	248	44.3%	61.1%	106	95	153	מענקים ותגמול מבוסס מניות
	1.9%	2,429	2,475	0.7%	(1.0%)	1,222	1,244	1,231	סך-הכל שכר
	0.5%	778	782	(0.8%)	1.5%	397	388	394	אחזקה ופחת בניינים וציוד
הפחתות וירידות-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין									
	20.0%	5	6	50.0%	0.0%	2	3	3	
	(0.3%)	1,010	1,007	2.0%	1.4%	497	500	507	הוצאות אחרות
	1.1%	4,222	4,270	0.8%	0.0%	2,118	2,135	2,135	סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות השכר ברבעון השני של שנת 2013 הסתכמו ב-1,231 מיליון ש"ח בדומה להוצאה ברבעון המקביל אשתקד. מחד חלה עלייה בהוצאות השכר בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניות הבנק, גידול בשכר עקב הסכם השכר ומעלייה חד פעמית בהפרשות עקב עלייה בשיעור מס השכר.

מנגד, קיזזה עלייה זו ירידה במספר המשרות בין התקופות וחסכון בעלויות השוטפות כתוצאה מהשפעות הסכם השכר שנחתם בחודש מרץ 2013.

הגידול בהוצאות האחרות נבע בעיקר מהוצאות נזקי לקוחות והוצאות עמלות, בקיזוז קיטון בהוצאות הפרסום והשיווק.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה ברבעון השני של שנת 2013 בסך של 380 מיליון ש"ח בהשוואה ל-227 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. שיעור המס האפקטיבי ברבעון השני של שנת 2013 הגיע ל-37.2% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 36.2%. לפרטים בדבר שינויים בשיעור מס ערך מוסף ושינויים צפויים בשיעור מס חברות ראה ביאור 16 בתמצית הדוחות הכספיים.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2013 בסך של 655 מיליון ש"ח בהשוואה ל-607 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2013 ב-0.50 ש"ח בהשוואה ל-0.46 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-378.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-376.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.06.13	
31.12.12	31.03.13	31.12.12	31.03.13		
ב-%		במיליוני ש"ח			
0.6%	2.2%	376,388	370,317	378,483	סך-כל הנכסים
(0.8%)	(0.3%)	249,182	247,782	247,120	אשראי לציבור, נטו
(11.7%)	12.8%	55,301	43,272	48,818	מזומנים ופיקדונות בבנקים
17.4%	2.8%	52,070	59,461	61,137	ניירות-ערך
1.2%	3.5%	271,411	265,297	274,601	פיקדונות הציבור
0.6%	(1.0%)	35,677	36,222	35,874	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
3.9%	1.9%	26,755	27,279	27,808	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.06.13	
31.12.12	31.03.13	31.12.12	31.03.13		
ב-%		במיליוני ש"ח			
1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:					
(5.3%)	(0.8%)	1,460	1,394	1,383	אשראי תעודות
8.2%	2.8%	40,694	42,821	44,035	ערבויות והתחייבויות אחרות
(3.1%)	(0.1%)	32,343	31,382	31,350	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
4.9%	4.8%	10,279	10,283	10,778	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
1.7%	5.9%	36,090	34,655	36,686	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(0.6%)	(4.4%)	46,861	48,733	46,572	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):					
16.4%	10.1%	361,689	382,480	421,101	חוזי ריבית
11.9%	13.4%	206,635	203,954	231,186	חוזי מטבע-חוץ
(13.3%)	5.0%	26,425	21,822	22,907	חוזים בגין מניות
(43.7%)	2.7%	3,820	2,092	2,149	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
13.2%	11.0%	598,569	610,348	677,343	סך-הכל ערך נקוב נגזרים

ג. להלן ההתפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעול ו/או משמורת:

שינוי	יתרה ליום		
	31.12.12	30.06.13	
ב- %	במיליוני ש"ח		
3.5%	694,878	719,139	בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
21.7%	47,687	58,022	בקרנות נאמנות
2.8%	79,444	81,659	סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול
4.5%	822,009	858,820	סך-הכל

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.
 (2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.

אשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-247.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-249.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של כ-0.8%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מיגזרי ההצמדה השונים:

חלק המיגזר מסך האשראי לציבור ליום	שינוי		יתרה ליום		
	31.12.12	30.06.13	31.12.12	30.06.13	
ב- %	ב- %		במיליוני ש"ח		
59.6%	61.2%	1.7%	2,573	148,633	151,206 מטבע ישראלי לא-צמוד
22.8%	22.8%	(0.8%)	(452)	56,878	56,426 מטבע ישראלי צמוד למדד
17.5%	15.9%	(9.6%)	(4,179)	43,523	39,344 מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	(2.7%)	(4)	148	144 פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	(0.8%)	(2,062)	249,182	247,120 סך-הכל

האשראי במיגזר השקלי הלא-צמוד עלה במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-2.6 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-1.7%, מזה עלייה בסך 1.1 מיליארד ש"ח בגין הלוואות לדיוור.

האשראי במיגזר השקלי הצמוד למדד ירד במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-0.5 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-0.8%. עיקר הקיטון נובע מירידה באשראי העסקי שקוזה על-ידי עלייה בהלוואות לדיוור.

האשראי במיגזר מטבע-חוץ (כולל הצמוד למטבע-חוץ) ירד במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-4.2 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-9.6%. בנטרול השפעות התיסוף מול המטבעות המובילים נרשם קיטון בשיעור של 6.2%.

שינוי מיום		יתרה ליום		30.06.13	
30.06.12	31.12.12	*30.06.12	31.12.12		
ב-%		במיליוני ש"ח			
4.1%	1.4%	62,383	64,063	64,936	מיגזר משקי הבית
8.0%	3.4%	30,186	31,528	32,602	מיגזר הבנקאות הפרטית
7.3%	2.4%	23,188	24,303	24,885	מיגזר עסקים קטנים
7.6%	5.7%	26,590	27,056	28,603	המיגזר המסחרי
(10.2%)	(6.3%)	102,038	97,757	91,616	המיגזר העסקי
5.9%	0.1%	4,229	4,475	4,478	אחרים והתאמות
(0.6%)	(0.8%)	248,614	249,182	247,120	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיוור:					
3.9%	1.4%	26,981	27,626	28,023	מיגזר משקי הבית
8.1%	4.7%	11,258	11,624	12,175	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.0%	2.0%	19,236	20,007	20,399	מיגזר עסקים קטנים
5.4%	2.3%	57,475	59,257	60,597	סך-הכל
הלוואות לדיוור בישראל:					
4.5%	1.3%	34,997	36,099	36,579	מיגזר משקי הבית
21.7%	8.3%	11,861	13,328	14,434	מיגזר הבנקאות הפרטית
13.5%	4.4%	3,952	4,296	4,486	מיגזר העסקים הקטנים
9.2%	3.3%	50,810	53,723	55,499	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן נתונים בדבר יתרת הלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי אוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל:

יתרה ליום		
30.06.12	31.12.12	30.06.13
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
51,195	54,060	55,917
הלוואות מכספי הבנק		
4,748	4,365	3,995
הלוואות מכספי האוצר*		
333	301	271
מענקים מכספי האוצר*		
56,276	58,726	60,183
סך-הכל		
לשישה חודשים		
לשנה		
שהסתיימה ביום		
שהסתיימו ביום		
30.06.12	31.12.12	30.06.13
ביום		
במיליוני ש"ח		
ביצועי הלוואות לדיור		
הלוואות מכספי האוצר:		
13	35	16
הלוואות		
3	9	6
מענקים		
16	44	22
סך-הכל מכספי האוצר		
4,917	11,541	5,675
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק		
4,933	11,585	5,697
סך-הכל הלוואות חדשות		
794	1,863	1,232
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק		
5,727	13,448	6,929
סך-הכל הלוואות שניתנו		

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

התפתחות יתרות אשראי לדיור:

מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק*:

שיעור שינוי בתקופה	סך-הכל	מיגור מטבע-חוץ		מיגור צמוד מדד				מיגור לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
		יתרת חוב במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח ב-%	
3.4%	55,917	1.9%	1,039	40.0%	22,340	23.1%	12,918	32.2%	17,995	2.9%	1,625	30.6.13
9.8%	54,060	2.1%	1,142	39.0%	21,086	24.7%	13,345	32.1%	17,378	2.1%	1,109	**31.12.12

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 30 ביוני 2013 יתרת חוב רשומה בסך של 49 מיליון ש"ח, וליום 31 בדצמבר 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 66 מיליון ש"ח).

** סווג מחדש.

היקף החוב הבעייתי

בשנים האחרונות ניכרת יציבות בהיקפי הסכומים בפיגור ובהיקפי הפרשה להפסדי אשראי, וכן ניכרת ירידה מתמשכת בהיקף החוב הבעייתי.

התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי (לא כולל הפרשה קבוצתית)*

יורת חוב רשומה (במיליוני ש"ח)	סכום בפיגור מעל 90 יום	שיעור הפיגור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (במיליוני ש"ח)	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (במיליוני ש"ח)	חוב בעייתי (במיליוני ש"ח)	שיעור חוב בעייתי
55,917	124	0.2%	286	0.5%	877	1.6%
54,060	154	0.3%	290	0.5%	980	1.8%
49,250	151	0.3%	294	0.6%	990	2.0%
43,309	157	0.4%	306	0.7%	1,028	2.4%

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 30 ביוני 2013 יתרת חוב רשומה בסך של 49 מיליון ש"ח וליום 31 בדצמבר 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 66 מיליון ש"ח).

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד, רמת מוצרים, וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו וישמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

להלן פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק על בסיס רבעוני:

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים

מאפיינים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.13	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.03.13	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.12.12	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.12	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.12
שיעור מימון מעל 60%	36.6%	36.9%	45.3%	46.6%	43.3%
שיעורי החזר מהכנסה מעל 50%	4.0%	4.2%	6.6%	9.8%	10.6%
שיעור מימון מעל 60% וגם שיעורי החזר מעל 50%	1.8%	1.6%	2.3%	4.5%	4.6%
שיעור הביצועים בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים	31%	30%	30%	31%	30%
שיעור הלוואות לכל מטרה	4.9%	6.8%	8.3%	6.4%	8.7%
שיעור הלוואות להשקעה	15.7%	12.6%	12.3%	11.1%	9.8%
שיעור בולט ובלון מרכישה	1.6%	1.1%	1.9%	2.6%	0.9%
הלוואה ממוצעת לרכישה (באלפי ש"ח)	643	618	614	665	612
תקופת פירעון מקורית ממוצעת בשנים	17.8	18.1	18.3	17.9	16.9

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור בפרמטרים רבים, כגון: התפלגות LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי ושיעור הפיגורים. הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפרשה הכלכלית הנדרשת בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת השפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה. בנוסף, בהלוואות שאושרו עד לתאריך 1.11.2012 נהג הבנק לדרוש ביטוח אשראי בהלוואות בהן LTV גבוה משיעור של 75%. החל מתאריך 1.11.2012 לא ניתן לאשר הלוואות בשיעור מימון העולה על 75%. לפרטים נוספים, ראה פרק "מיגור משקי הבית" שלהלן.

דיון חודשי בנושא סיכוני אשראי לדיור

מתקיים דיון חודשי בהתפתחות המדדים השונים, הן ברמת ביצועי האשראי והן ברמת כלל התיק. זאת, בהתאם לתאבון סיכון כפי שהוגדר על-ידי הנהלת הבנק.

עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות נדל"ן לדיור

לאור הגידול המהיר בתיקי הלוואות בביטחון נכס למגורים ועל רקע העלייה במחירי הדירות פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 במרץ 2013 הנחיות לעניין נדל"ן לדיור.

להלן עיקרי ההנחיות:

א. לצורך חישוב יחסי הלימות ההון, הלוואה לדיור משוקללת עד הדוחות לשנת 2012 בשיעור של 35%, למעט הלוואות לדיור מסוימות בעלות רכיב של ריבית משתנה, אשר מחודש אוקטובר 2010 משוקללות ב-100%. על-פי ההנחיה החדשה, הקצאת ההון בגין הלוואות לדיור תעשה לפי שיעורי השקלול שלהלן:

- הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, ישוקללו ב-35%, כלל שינוי מהשיעורים הקיימים.
 - הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן, גבוה מ-45% ועד 60%, ישוקללו ב-50%, במקום ב-35%.
 - הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן, גבוה מ-60% ישוקללו ב-75% לצורכי דרישת הון, במקום ב-35% או ב-100%.
 - במקביל תבוטל הדרישה לשקלול ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלפי ש"ח ואשר מרכיב הריבית המשתנה הינו 25%, במקומה, כאמור, יוחל שיעור שקלול של 75%.
- ב. הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מכר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן תופחת. ערבויות אלה ישוקללו במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.
- ג. בנוסף, קובעות ההנחיות דרישה שהיחס שבין יתרת ההפרשה הקבוצתית לבין יתרת הלוואות לדיור יעמוד על שיעור מינימלי של 0.35%. האמור לא חל על הלוואות לדיור אשר קיימת בגינן הפרשה לפי עומק פיגור.
- השינויים בדרישות ההון שנקבעו בהוראה, חלות על הלוואות לדיור שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך. הדרישה בדבר שיעור ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור לא תפחת מהשיעור האמור החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2013, על יתרת הלוואות לדיור (הבנק כלל הפרשה זו בספריו כבר בדוחות לרבעון הראשון לשנת 2013). ראה גם ביאור 1(ג)5 לתמצית הדוחות הכספיים.

בסמוך לפרסום הדוחות הכספיים פרסם המפקח על הבנקים טיוטת הוראה בנושא הגבלות על הלוואות לדיור (משכנתאות). עיקרי ההנחיות הם:

- א. תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואה לדיור (משכנתה) כאשר שיעור ההחזר החודשי של המשכנתה מתוך ההכנסה החודשית של הלווה עולה על 50%. הלוואות לדיור, בהן שיעור ההחזר החודשי מההכנסה הוא בין 40% ל-50%, ישוקללו ב-100% לצורך חישוב יחס הלימות ההון.
- ב. תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואה לדיור שבה יחס בין חלק הלוואה לדיור בריבית משתנה, לבין סך הלוואה, עולה על 66.7% (שני שלישים). המגבלה תחול על הלוואות בריבית משתנה לכל טווחי הזמן, והיא מתווספת להגבלה הקיימת המגבילה לשליש את חלק הלוואה לדיור שניתן בריבית משתנה לתקופה קצרה מ-5 שנים.
- ג. תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואה לדיור לתקופה לפירעון סופי העולה על 30 שנים.
- על-פי הטיוטה, במידה ותאושר, ההנחיות הני"ל יחולו על הלוואות לדיור שניתן להן אישור עקרוני החל מיום 1 בספטמבר 2013. הבנק בוחן את השלכות טיוטת ההוראה.

סיכון אשראי כולל לפי ענפי משק

הסיכון הכולל של האשראי מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל חובות [אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים] (למעט פיקדונות בבנק [ישראל] וחובות אחרים), השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין מכשירים נגזרים, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה.

סיכון האשראי הכולל ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-516.7 מיליארד ש"ח.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל⁽¹⁾ לפי ענפי משק עיקריים:

ענף המשק	30 ביוני 2013		31 במרץ 2013		31 בדצמבר 2012*	
	סיכון אשראי כולל**	שיעור מסך-הכל ב-%	סיכון אשראי כולל**	שיעור מסך-הכל ב-%	סיכון אשראי כולל**	שיעור מסך-הכל ב-%
חקלאות	2,939	0.6%	2,940	0.6%	2,920	0.6%
תעשייה	45,442	8.8%	44,738	8.8%	45,039	9.0%
בינוי ונדל"ן - בינוי***	50,931	9.9%	51,244	10.1%	50,998	10.2%
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	30,182	5.8%	31,983	6.4%	32,775	6.5%
חשמל ומים	12,245	2.4%	11,567	2.3%	11,758	2.4%
מסחר	32,272	6.2%	32,107	6.3%	30,861	6.2%
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	9,658	1.9%	9,639	1.9%	9,838	2.0%
תחבורה ואחסנה	8,372	1.6%	8,300	1.6%	8,334	1.7%
תקשורת ושירותי מחשב	9,965	1.9%	10,539	2.1%	10,418	2.1%
שירותים פיננסיים	47,908	9.3%	47,068	9.2%	48,610	9.7%
שירותים עסקיים אחרים	15,233	2.9%	14,989	2.9%	14,605	2.9%
שירותים ציבוריים וקהילתיים	9,281	1.8%	9,351	1.8%	9,232	1.8%
סך-הכל מסחרי	274,428	53.1%	274,465	54.0%	275,388	55.1%
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	53,737	10.4%	52,153	10.2%	51,864	10.4%
אנשים פרטיים - אחר	83,316	16.1%	83,083	16.3%	83,116	16.6%
סך-הכל סיכון אשראי לציבור	411,481	79.6%	409,701	80.5%	410,368	82.1%
סך-הכל בנקים****	49,591	9.6%	45,466	8.9%	42,353	8.5%
סך-הכל ממשלות	55,643	10.8%	53,741	10.6%	47,154	9.4%
סך-הכל	516,715	100%	508,908	100%	499,875	100%

* הוצג מחדש. נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
 ** לא כולל מסגרות לא מוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,778 מיליוני ש"ח (31.3.13: 10,283 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 10,279 מיליוני ש"ח).
 *** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-680 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,941 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.13: סיכון אשראי מאזני בסך של כ-662 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,037 מיליוני ש"ח, 31.12.12: סיכון אשראי מאזני בסך של כ-653 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,163 מיליוני ש"ח).
 **** לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
 (1) נתוני סיכון האשראי הכולל מוצגים לפני ניכוי יתרת ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי).

בינוי ונדל"ן

ליום 30 ביוני 2013 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם ב-81.1 מיליארד ש"ח.

להלן פילוח סיכון האשראי הכולל של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 30.06.13			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			
2,180	665	1,515	בנייה למסחר ושירותים
820	290	530	בנייה לתעשייה
33,377	23,145	10,232	בנייה לדיוור
29,581	5,727	23,854	נכסים מניבים
15,155	6,731	8,424	אחר
81,113	36,558	44,555	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

להלן פירוט יתרות אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליוני ש"ח לפי ענפי משק ליום 30 ביוני 2013:

סיכון אשראי חוץ-מאזני	אשראי מאזני	מספר לוויים	
במיליוני ש"ח			
9,390	8,342	4	ענף המשק תעשייה
3,369	1,462	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,755	1,126	1	בינוי ונדל"ן - בינוי
6,174	2,279	1	חשמל ומים
2,990	2,455	2	מסחר
2,436	19	1	תקשורת ושירותי מחשב
7,162	3,069	4	שירותים פיננסיים
1,210	83	1	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
34,486	18,835	16	סך-הכל

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

להלן פירוט יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 30 ביוני 2013:

סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות נטו ⁽⁵⁾	שיעור מההון הרגולטורי
במיליוני ש"ח			ב-%			
5,585	2,459	220	8,068	275	7,793	16.8
5,574	2,000	639	7,716	64	7,652	16.5
4,524	2,877	407	7,412	114	7,298	15.8

- לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ויתרות הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני.
- סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- הסכום כולל ערביות צד ג' מחוץ לקבוצה.
- ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.
- הנתונים המוצגים לעיל מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313 ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני. לפיכך, נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" מטילה על הבנק, בין היתר, מגבלה לפיה שיעור ה"חבות" של "לווה" ושל "קבוצת לווים", כהגדרתם בהוראה, אחר שנוכו מן החבות סכומים שניתן להפחיתם לצורך כך כמפורט בהוראה, לא יעלה על 15% ועל 25% בהתאמה מההון של הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "רכיבי ההון". כמו-כן, קובעת ההוראה, כי סך-כל החבויות (לאחר ניכוי סכומים מותרים) של הלווים, קבוצות הלווים וקבוצות הלווים הבנקאיות שחבות כל אחד מהם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על 120% מהון הבנק. יובהר כי לצורך חישוב החבות, אומצו העקרונות במקדמי המרת האשראי ובניכויים המותרים להוראה לניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".

הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. בנוסף, הבנק מבצע סקירות תקופתיות על סיכון האשראי בקבוצות לווים אלה, תוך בחינה פרטנית של הלווים השייכים לקבוצות הלווים, אופי פעילות לווים אלה והמתאם ביניהם היכולים להשפיע על הסיכון הקבוצתי.

חבויות בעייתיות

א. פילוח חבויות בעייתיות

31.12.12			30.06.13			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
9,216	975	8,241	9,049	845	8,204	סיכון אשראי פגום
2,791	362	2,429	2,485	232	2,253	סיכון אשראי נחות
3,705	897	2,808	3,754	974	2,780	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
15,712	2,234	13,478	15,288	2,051	13,237	סך סיכון אשראי בעייתי*
13,284	2,110	11,174	13,264	1,916	11,348	סיכון אשראי בעייתי בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
1,433	-	1,433	1,240	-	1,240	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

ב. נכסים שאינם מבצעים*

יתרה ליום		
31.12.12	30.06.13	
במיליוני ש"ח		
7,538	7,480	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)
223	123	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
7,761	7,603	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים

* נכסים שאינם מבצעים כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

ג. נכסים פגומים מבצעים

יתרה ליום		
31.12.12	30.06.13	
במיליוני ש"ח		
640	640	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית
49	50	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
689	690	סך-הכל

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

ליום		
31.12.12	30.06.13	
3.23%	3.23%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור*
0.57%	0.49%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.61%	1.59%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
1.09%	1.21%	שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
49.99%	49.08%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום*
3.83%	3.72%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ה. הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס פרטני	לפי עומק פיגור	על בסיס קבוצתי	סך-הכל
הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר):			
1,174	290	2,521	3,985
בגין אשראי לציבור			
-	-	9	9
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
102	-	509	611
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
1,276	290	3,039	4,605
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2013			
הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר):			
1,438	295	2,259	3,992
בגין אשראי לציבור			
-	-	6	6
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
87	-	509	596
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
1,525	295	2,774	4,594
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2012			
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר):			
1,540	293	2,253	4,086
בגין אשראי לציבור			
-	-	7	7
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
97	-	498	595
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
1,637	293	2,758	4,688
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2012			

מזומנים ופיקדונות בבנקים

המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-48.8 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-55.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של כ-11.7%. להלן פירוט יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים:

שינוי מיום		יתרה ליום		מזומנים
31.12.12	31.03.13	31.12.12	31.03.13	
ב-%		במיליוני ש"ח		
1.3%	(12.1%)	2,376	2,738	2,406
(42.4%)	23.4%	28,757	13,424	16,559
26.1%	15.7%	19,834	21,614	25,018
42.4%	(7.7%)	59	91	84
11.1%	(12.1%)	4,275	5,405	4,751
(11.7%)	12.8%	55,301	43,272	48,818

ניירות-ערך

ניירות הערך ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-61.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-52.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, עלייה בשיעור של כ-17.4% שנבעה בעיקר מרכישת אגרות-חוב ממשלתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 2 בתמצית הדוחות הכספיים. להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווג המאזני:

30 ביוני 2013				
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן
במיליוני ש"ח				
אגרות-חוב:				
מוחזקות לפדיון	53	-	732	679
זמינות למכירה	447	(52)	53,670	53,670
למסחר	*27	*(15)	5,002	4,990
סך-הכל אגרות-חוב	527	(67)	59,404	59,351
מניות:				
זמינות למכירה	335	-	1,755	1,755
למסחר	*1	*(10)	31	31
סך-הכל מניות	336	(10)	1,786	1,786
סך-כל ניירות הערך	863	(77)	61,190	61,137

* נזקפו לדוח רווח והפסד.

ליום 31 בדצמבר 2012					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח					
אגרות-חוב:					
749	808	-	59	749	מוחזקות לפדיון
45,664	45,664	(26)	633	45,057	זמינות למכירה
3,960	3,960	*(3)	*29	3,934	למסחר
50,373	50,432	(29)	721	49,740	סך-הכל אגרות-חוב
מניות:					
1,654	1,654	-	308	1,346	זמינות למכירה
43	43	*(9)	*-	52	למסחר
1,697	1,697	(9)	308	1,398	סך-הכל מניות
52,070	52,129	(38)	1,029	51,138	סך-כל ניירות הערך

* נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 30 ביוני 2013 על ההפסד שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:

בגין אגרות-חוב*:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
38	-	2	12	52
שיעור הירידה				
עד 20%				

* בעיקר בגין אגרות-חוב של ממשלת ישראל.

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 30 ביוני 2013 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל הערך במאזן	הערך במאזן
אגרות-חוב ממשלתיות:	
	ממשלת ישראל
49,211	
1,145	ממשלת ארצות-הברית
1,114	ממשלות מדינות מפותחות
381	ממשלות מדינות מתפתחות
51,851	
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:	
231	בנקים בישראל
	בנקים - מדינות מפותחות:
369	ארצות-הברית
214	אוסטרליה
381	הולנד
55	צרפת
398	שוודיה
69	קוריאה הדרומית
220	בריטניה
188	אחרים*
1,894	
50	בנקים - ארצות מתפתחות
	מוסדות כספיים (שאינם בנקים):
142	ישראל
314	ארצות-הברית**
10	אחרים
466	
2,641	

אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים (פילוח לפי ענפי משק):

623	תעשייה
277	פעילויות בנדל"ן
2,026	חשמל ומים
132	מסחר
41	תחבורה
365	תקשורת ושירותי מחשב
450	שירותים פיננסיים
50	שירותים ציבוריים
216	שירותים עסקיים אחרים
4,180	
58,672	סך-הכל אגרות-חוב

* כולל 12 מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-49 מיליון ש"ח.
** כולל 7 מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-168 מיליון ש"ח.

השקעות במניות

לבנק השקעות במניות סחירות, במניות לא סחירות ובקרנות נאמנות בפיזור נרחב המסתכמות ליום 30 ביוני 2013 בסך של 1,786 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,697 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012.

פיקדונות

פיקדונות כוללים את פיקדונות הציבור, פיקדונות הממשלה ופיקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.12	30.06.13	
	במיליוני ש"ח		
ב-%			
1.2%	271,411	274,601	פיקדונות הציבור*
(30.6%)	6,015	4,174	פיקדונות מבנקים
(4.3%)	629	602	פיקדונות הממשלה
0.5%	278,055	279,377	סך-הכל
(9.5%)	12,884	15,525	* מזה: פיקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-274.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-271.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של כ-1.2%. הגידול נבע בעיקר מעלייה של 8.3 מיליארד ש"ח בפיקדונות של המיגזר העסקי, ירידה של 3.9 מיליארד ש"ח בפיקדונות הקמעונאיים, שנבעה בעיקר ממעבר של לקוחות מהשקעה בפיקדונות להשקעה בשוק ההון, וירידה של 2.1 מיליארד ש"ח בפיקדונות מיגזר ניהול פיננסי.

להלן התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מיגזרי ההצמדה השונים:

חלק המיגזר מסך פיקדונות הציבור ליום	יתרה ליום		שינוי	חלק המיגזר מסך פיקדונות הציבור ליום
	31.12.12	30.06.13		
	במיליוני ש"ח			
ב-%			ב-%	
61.7%	167,916	167,651	0.2%	61.1%
7.5%	19,850	20,350	(2.5%)	7.2%
30.7%	86,691	83,262	4.1%	31.6%
0.1%	144	148	(2.7%)	0.1%
100.0%	274,601	271,411	1.2%	100.0%

פיקדונות הציבור בשקלים לא-צמודים ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-167.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-167.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של כ-0.2%. העלייה נובעת מגידול בפיקדונות העסקיים שקוזה על-ידי קיטון בפיקדונות הקמעונאיים, כאמור לעיל.

פיקדונות הציבור בשקלים צמודים ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-19.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-20.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של כ-2.5%.

פיקדונות הציבור במטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ) ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-86.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-83.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של כ-4.1%. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בפיקדונות העסקיים הגדולים אשר קוזה על-ידי ירידה בפיקדונות ממיגזר ניהול פיננסי.

שינוי מיום		יתרה ליום			
30.06.12	31.12.12	*30.06.12	31.12.12	30.06.13	
%-ב		במיליוני ש"ח			
5.5%	1.4%	36,150	37,636	38,145	מיגזר משקי הבית
(2.9%)	(3.6%)	128,253	129,197	124,579	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.1%	0.9%	24,591	25,869	26,099	מיגזר עסקים קטנים
10.9%	4.9%	16,094	17,011	17,844	המיגזר המסחרי
31.8%	15.5%	47,064	53,717	62,026	המיגזר העסקי
(21.4%)	(26.0%)	7,516	7,981	5,908	מיגזר ניהול פיננסי
5.8%	1.2%	259,668	271,411	274,601	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו ב-35.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-35.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של כ-0.6%. במחצית הראשונה של שנת 2013 גויסו על-ידי קבוצת הבנק אגרות-חוב בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח ונפרעו אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים בסך של כ-1 מיליארד ש"ח.

תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות

מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולי הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. לפרטים בדבר שיוך לקוחות למיגזרי הפעילות השונים, ראה ביאור 31 בדוחות הכספיים לשנת 2012. מספרי ההשוואה שדווחו ברבעונים בשנת 2012 סווגו מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק, וסעיפי המאזן העיקריים לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק:

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		30.06.13	
	30.06.12	*30.06.12	30.06.12	31.03.13	*30.06.12	31.03.13		
%-ב	במיליוני ש"ח		% -ב		במיליוני ש"ח			
(49.5%)	198	100	(16.7%)	50.0%	72	40	60	מיגזר משקי הבית
(60.1%)	163	65	(72.2%)	(55.6%)	72	45	20	מיגזר הבנקאות הפרטית
(3.5%)	199	192	5.6%	(4.1%)	89	98	94	מיגזר עסקים קטנים
31.1%	119	156	15.3%	13.7%	72	73	83	המיגזר המסחרי
18.1%	465	549	(3.5%)	(19.4%)	254	304	245	המיגזר העסקי
98.0%	98	194	350.0%	188.0%	32	50	144	מיגזר ניהול פיננסי
(16.7%)	24	20	(43.8%)	(18.2%)	16	11	9	אחרים והתאמות
0.8%	1,266	1,276	7.9%	5.5%	607	621	655	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

ב. אשראי לציבור, נטו, לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		30.06.13		
	30.06.12	31.12.12			*30.06.12
%-ב	במיליוני ש"ח				
4.1%	1.4%	62,383	64,063	64,936	מיגזר משקי הבית
8.0%	3.4%	30,186	31,528	32,602	מיגזר הבנקאות הפרטית
7.3%	2.4%	23,188	24,303	24,885	מיגזר עסקים קטנים
7.6%	5.7%	26,590	27,056	28,603	המיגזר המסחרי
(10.2%)	(6.3%)	102,038	97,757	91,616	המיגזר העסקי
5.9%	0.1%	4,229	4,475	4,478	אחרים והתאמות
(0.6%)	(0.8%)	248,614	249,182	247,120	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:					
3.9%	1.4%	26,981	27,626	28,023	מיגזר משקי הבית
8.1%	4.7%	11,258	11,624	12,175	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.0%	2.0%	19,236	20,007	20,399	מיגזר עסקים קטנים
5.4%	2.3%	57,475	59,257	60,597	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:					
4.5%	1.3%	34,997	36,099	36,579	מיגזר משקי הבית
21.7%	8.3%	11,861	13,328	14,434	מיגזר הבנקאות הפרטית
13.5%	4.4%	3,952	4,296	4,486	מיגזר העסקים הקטנים
9.2%	3.3%	50,810	53,723	55,499	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

שינוי מיום		יתרה ליום			
30.06.12	31.12.12	*30.06.12	31.12.12	30.06.13	
ב-%		במיליוני ש"ח			
5.5%	1.4%	36,150	37,636	38,145	מיגזר משקי הבית
(2.9%)	(3.6%)	128,253	129,197	124,579	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.1%	0.9%	24,591	25,869	26,099	מיגזר עסקים קטנים
10.9%	4.9%	16,094	17,011	17,844	המיגזר המסחרי
31.8%	15.5%	47,064	53,717	62,026	המיגזר העסקי
(21.4%)	(26.0%)	7,516	7,981	5,908	מיגזר ניהול פיננסי
5.8%	1.2%	259,668	271,411	274,601	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממיגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

שינוי משישה חודשים שהסתיימו ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.06.12	*30.06.12	30.06.12	31.03.13	*30.06.12	31.03.13	30.06.13		
ב-%		ב-%		במיליוני ש"ח				
15.3%	3,849	4,438	15.1%	2.1%	3,896	4,391	4,485	מיגזר משקי הבית
15.9%	2,292	2,656	15.7%	4.2%	2,342	2,602	2,710	מיגזר הבנקאות הפרטית
16.8%	1,694	1,979	17.7%	3.4%	1,710	1,946	2,012	מיגזר עסקים קטנים
22.6%	2,695	3,303	20.7%	4.0%	2,790	3,239	3,367	המיגזר המסחרי
4.1%	11,672	12,150	4.4%	(0.2%)	11,627	12,163	12,137	המיגזר העיסקי
11.6%	1,499	1,673	11.6%	3.0%	1,522	1,648	1,698	מיגזר ניהול פיננסי
18.7%	813	965	19.3%	0.2%	810	964	966	מיגזר אחרים והתאמות
10.8%	24,514	27,164	10.8%	1.6%	24,697	26,953	27,375	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) הקצאת ההון המבוססת על רכיבי סיכון בכל מיגזר, מחושבת על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽¹⁾:

שינוי מיום		יתרה ליום			
30.06.12	31.12.12	*30.06.12	31.12.12	30.06.13	
ב-%		במיליוני ש"ח			
18.3%	12.2%	3,962	4,177	4,686	מיגזר משקי הבית
10.0%	6.1%	146,462	151,906	161,126	מיגזר הבנקאות הפרטית
2.3%	2.9%	10,317	10,255	10,557	מיגזר עסקים קטנים
14.3%	3.2%	12,093	13,392	13,817	המיגזר המסחרי
26.6%	7.8%	201,160	236,152	254,661	המיגזר העסקי
5.5%	1.9%	392,563	406,127	413,973	מיגזר ניהול פיננסי
12.0%	4.5%	766,557	822,009	858,820	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן, בבכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מיגזר משקי הבית

כללי ומבנה המיגזר

המיגזר מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים הפועלים לרוב בהיקפים כספיים נמוכים יחסית. השירותים ללקוחות המיגזר מוענקים באמצעות 274 סניפים הפרושים ברחבי הארץ מקרית שמונה ועד אילת, המאורגנים בחלוקה גיאוגרפית לשמונה מנהלות אזוריות. בנוסף, מוענקים השירותים כאמור באמצעות ערוצים ישירים: מכשירים אוטומטיים הצמודים לסניף וב"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר" ו"פועלים בטלפון". השירותים ניתנים גם ללקוחות הבנק המשתייכים למיגזרים אחרים, וכן ללקוחות מזדמנים. פעילות הבנק במיגזר משקי הבית בחו"ל כוללת גם את פעילות משקי הבית של בנק פוזיטיף בתורכיה ובנק פוזיטיב בקזחסטן בהיקפים לא מהותיים. ברבעון הראשון של שנת 2013 מיזג הבנק שני סניפים לסניפים קיימים.

מוצרים חדשים

הבנק השיק בחודש ספטמבר 2012 את פועלים Cash Back - מועדון הלקוחות הגדול בישראל, שיקנה לכל לקוחות הבנק המחזיקים בכרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי הבנק, החזר כספי ישירות לחשבון הבנק, ברכישת מוצרים ושירותים בכל אחד מבתי העסק המשתתפים בתוכנית. הצטרפות הלקוחות למועדון היא אוטומטית, ללא כל צורך ברישום וללא תשלום נוסף. עם השקת המועדון הושק אתר המועדון המכיל מידע ומבצעים שונים. בנוסף השנה הושקו חבילה שיווקית מתקדמת מתנה לעסק הקטן המצטרף למועדון Cash Back, הכוללת בניית אתר ואפליקציה לעסק וכן מערכת לשליחת הודעות + SMS 5,000 חינם וניוזלטר שיווקי (בהתאם לחוק הספאם) המכיל הטבות ומבצעים שונים של בתי העסק המשתתפים בתוכנית ה-Cash Back.

יעוץ פנסיוני

לפרטים נוספים בדבר היערכות קבוצת הבנק למתן שירותי יעוץ, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים".

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

במהלך הרבעון השני של שנת 2013, הושקה אפליקציה מתקדמת לניהול החשבון בסלולר, המציעה חוויה בנקאית ייחודית ומותאמת אישית לפעילות הלקוח בחשבון. המהלך החדש נועד להגדיל את קהל המשתמשים בערוץ זה ולשפר את חוויית המשתמש, תוך התאמה למגמות חדשניות בתחום העיצוב הממשק והשפה, וניצול יכולות הסמארטפונים החדשים.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיור

לאור הגידול המהיר בתיקי ההלוואות בביטחון נכס למגורים ועל רקע העלייה במחירי הדירות פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 במרץ 2013 הנחיות לעניין אשראי לדיור ונדל"ן. לפרטים נוספים ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

ועדת התחרותיות

בדצמבר 2011 מונה "הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית", בראשות המפקח על הבנקים, כנגזרת של הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות הפרופ' מנואל טרכטנברג. מטרת הצוות, כפי שהוגדרה בכתב המינוי: לבחון ולהמליץ "על אמצעים ומהלכים שונים להגברת התחרותיות בשוק הבנקאות הישראלי". המלצות הצוות פורסמו ביום 19 במרץ 2013 בדוח הסופי. עיקרי המלצות הדוח בתחום העמלות, יושמו בתיקון האחרון לכללי הבנקאות שפורסם ביום 28 בנובמבר 2012 והוחל בשתי פעימות ב-1 בינואר וב-1 במרץ 2013.

ביום 8 ביולי 2013 פורסמה טיוטא לתיקון נוסף בכללי הבנקאות המתייחסת ליישומם של כמה מהמלצות הדוח בתחום הגברת השקיפות ויכולת ההשוואה של הלקוח וכן התייחסות למסלולי העו"ש ושינויים בעמלת המינימום. הבנק בוחן בשלב זה את המשמעויות הכוללות על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות.

לאחר מיפוי ובחינת שאר המלצות הדוח שטרם יושמו עולה כי להערכת הבנק, יישומן בפועל עשוי להשפיע מהותית לרעה על תוצאות פעילותו, אלא שהשפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות לקוחות.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
1,620	2	23	771	-	42	782	- מחיצוניים
(536)	(3)	(12)	(656)	-	-	135	- בינמיגרי
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,085	(1)	11	115	-	42	918	סך-הכל רווח מימוני, נטו
587	-	1	39	17	278	252	עמלות והכנסות אחרות
1,672	(1)	12	154	17	320	1,170	סך ההכנסות
164	-	3	75	-	-	86	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
1,392	1	21	89	28	222	1,031	- מחיצוניים
(29)	-	-	(16)	5	-	(18)	- בינמיגרי
145	(2)	(12)	6	(16)	98	71	רווח (הפסד) לפני מיסים
44	-	(4)	2	(6)	27	25	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
101	(2)	(8)	4	(10)	71	46	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	3	-	-	(4)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
100	(2)	(5)	4	(10)	67	46	המיוחס לבעלי מניות הבנק
4.6%	-	-	0.4%	-	18.7%	5.4%	תשואה להון ⁽²⁾
64,162	35	307	36,093	-	6,170	21,557	יתרה ממוצעת של נכסים
37,560	-	30	-	-	-	37,530	יתרה ממוצעת של התחייבויות
48,505	23	437	21,100	26	8,173	18,746	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,413	-	-	-	2,413	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
2,079	-	-	-	2,079	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
64,936	28	306	36,579	-	5,894	22,129	יתרת אשראי לציבור
38,145	-	33	-	-	-	38,112	יתרת פיקדונות הציבור

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
1,728	4	31	941	-	44	708	- מחיצוניים
(608)	(7)	(18)	(823)	-	-	240	- בינמיגרי
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,121	(3)	13	118	-	44	949	סך-הכל רווח מימוני, נטו
617	1	2	46	19	282	267	עמלות והכנסות אחרות
1,738	(2)	15	164	19	326	1,216	סך ההכנסות
128	-	-	9	-	18	101	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
1,332	2	16	104	28	229	953	- מחיצוניים
(21)	-	-	(13)	6	-	(14)	- בינמיגרי
299	(4)	(1)	64	(15)	79	176	רווח (הפסד) לפני מיסים
102	(1)	-	23	(5)	22	63	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
197	(3)	(1)	41	(10)	57	113	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	2	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
198	(1)	(1)	41	(10)	56	113	המיוחס לבעלי מניות הבנק
10.6%	-	-	5.0%	-	18.2%	15.4%	תשואה להון ⁽²⁾
61,597	86	383	34,466	-	5,980	20,682	יתרה ממוצעת של נכסים
35,216	-	13	-	-	-	35,203	יתרה ממוצעת של התחייבויות
47,182	17	419	20,205	29	7,871	18,641	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,082	-	-	-	2,082	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
2,099	-	-	-	2,099	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
62,383	82	323	34,997	-	5,790	21,191	יתרת אשראי לציבור
36,150	-	13	-	-	-	36,137	יתרת פיקדונות הציבור

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדייקטוריון לשנת 2012.

- (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013								
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל					
	הלוואות ופיננסים לדיר	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
במיליוני ש"ח								
הכנסות ריבית, נטו:								
-	896	1	10	464	-	24	397	- מחיצוניים
-	(353)	(2)	(5)	(407)	-	-	61	- בינמיגרי
	1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
	544	(1)	5	57	-	24	459	סך-הכל רווח מימוני, נטו
	292	-	1	17	9	136	129	עמלות והכנסות אחרות
	836	(1)	6	74	9	160	588	סך ההכנסות
	73	-	3	10	-	-	60	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
-	693	1	10	44	14	107	517	- מחיצוניים
-	(15)	-	-	(8)	3	-	(10)	- בינמיגרי
	85	(2)	(7)	28	(8)	53	21	רווח (הפסד) לפני מיסים
	26	-	(3)	10	(3)	15	7	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:								
	59	(2)	(4)	18	(5)	38	14	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
	1	-	2	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
	60	(2)	(2)	18	(5)	37	14	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים	
	הלוואות ופיננסים* לדיר*	בנקאות ופיננסים*	הלוואות לדיר*	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
724	1	13	307	-	18	385	- מחיצוניים
(183)	(1)	(7)	(249)	-	-	74	- בינמיזרי
541	-	6	58	-	18	459	סך-הכל רווח מימוני, נטו
295	-	-	22	8	142	123	עמלות והכנסות אחרות
836	-	6	80	8	160	582	סך ההכנסות
91	-	-	65	-	-	26	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
699	-	11	45	14	115	514	- מחיצוניים
(14)	-	-	(8)	2	-	(8)	- בינמיזרי
60	-	(5)	(22)	(8)	45	50	רווח (הפסד) לפני מיסים
18	-	(1)	(8)	(3)	12	18	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
42	-	(4)	(14)	(5)	33	32	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	1	-	-	(3)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
40	-	(3)	(14)	(5)	30	32	המיוחס לבעלי מניות הבנק
64,573	35	301	36,163	-	6,160	21,914	יתרת אשראי לציבור
37,907	-	29	-	-	-	37,878	יתרת פיקדונות הציבור

* סווג מחדש.
(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים	
	הלוואות לדיר	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
991	2	14	616	-	23	336	- מחיצוניים
(433)	(4)	(8)	(557)	-	-	136	- בינמיגזרי
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
559	(2)	6	59	-	23	473	סך-הכל רווח מימוני, נטו
310	1	-	23	9	143	134	עמלות והכנסות אחרות
869	(1)	6	82	9	166	607	סך ההכנסות
99	-	-	6	-	9	84	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
673	1	9	57	14	114	478	- מחיצוניים
(12)	-	-	(7)	3	-	(8)	- בינמיגזרי
109	(2)	(3)	26	(8)	43	53	רווח (הפסד) לפני מיסים
38	(1)	-	10	(3)	12	20	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
71	(1)	(3)	16	(5)	31	33	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	2	(1)	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
72	1	(4)	16	(5)	31	33	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר משקי הבית במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-100 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-198 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-1,085 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,121 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 3.2% נבע בעיקר מירידת הריבית במשק. הירידה קוזזה בשל עלייה בהיקפי האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמו ב-587 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-617 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר משינוי התערפון, עקב התיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח), שהביא לביטולן ושינוין של מספר עמלות בשתי פעימות: ב-1 בינואר 2013 וב-1 במרץ 2013 ומקיטון בעמלות בגין פעילות בכרטיסי האשראי.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-164 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מרישום הוצאה בגין הפרשה קבוצתית, במחצית הראשונה של שנת 2013 בסך של 59 מיליון ש"ח, עקב יישום לראשונה של הוראת המפקח בדבר עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור כמפורט בביאור 1(ג)(5) בדוחות הכספיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-1,363 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,311 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מגידול בשכר העובדים בעקבות הסכם השכר החדש שנחתם בחודש מרץ 2013 בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, מעלייה בהוצאות בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניית הבנק ומהשפעה חד-פעמית של גידול בשיעור מס שכר. מנגד, ירידה במספר המשרות בין התקופות וחיסכון בעלויות השוטפות כתוצאה מהשפעת הסכם השכר, קיזזו עלייה זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-64.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-64.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. האשראי לדיור בישראל ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-36.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-36.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-38.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-37.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר הבנקאות הפרטית

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

ברבעון השני של 2013 נמשכה המגמה של קיטון במחזורי המסחר בבורסה המקומית. המגמה בשוק המניות הישראלי התהפכה לעומת הרבעון הראשון, מדד ת"א 100 ירד בכ-3% מנגד מדדי המניות בארצות-הברית המשיכו לעלות, מדד S&P 500 עלה בכ-2.9% ומדד נאסד"ק בכ-0.5%. התיאבון לסיכון של הלקוחות נותר ברמה דומה לרבעון הראשון 2013. לקוחות הבנק ממשיכים במגמת ההסטה המנייתית לחו"ל בדגש על מדדי המניות האמריקאים. ההשקעה בחברות האירופאיות נמוכה עקב משבר החוב המתמשך, את רכיבי הסיכון ממקדים במניות על חשבון הקונצרני, בעקבות צמצום המרווחים. ישנה עלייה בשימוש בקרנות נאמנות כמכשיר השקעה בעיקר בקרנות כספיות ובקרנות המשקיעות באגרות-חוב קונצרני על מנת להשיג פיזור רב יותר, ולהקטין את רמת הסיכון.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיור

לאור הגידול המהיר בתיקי ההלוואות בביטחון נכס למגורים ועל רקע העלייה במחירי הדירות פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 במרץ 2013 הנחיות לעניין אשראי לדיור ונדל"ן. לפרטים נוספים ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

ועדת התחרותיות

ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" שלעיל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(195)	-	27	225	-	11	(458)	- מחיצוניים
720	-	41	(200)	-	-	879	- בינמיגזרי
18	-	2	-	-	-	16	הכנסות מימון שאינן מריבית
543	-	70	25	-	11	437	סך-הכל רווח מימוני, נטו
722	109	61	4	262	157	129	עמלות והכנסות אחרות
1,265	109	131	29	262	168	566	סך ההכנסות
33	-	-	26	-	-	7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
1,028	106	125	12	138	114	533	- מחיצוניים
107	8	-	(2)	75	-	26	- בינמיגזרי
97	(5)	6	(7)	49	54	-	רווח (הפסד) לפני מיסים
31	(1)	2	(2)	17	15	-	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
66	(4)	4	(5)	32	39	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
65	(4)	4	(5)	32	38	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾							
5.0%	-	1.1%	(1.4%)	-	16.8%	-	
31,488	-	6,081	13,741	-	3,478	8,188	יתרה ממוצעת של נכסים
125,806	-	19,871	-	-	-	105,935	יתרה ממוצעת של התחייבויות
29,029	4	7,709	8,034	396	5,089	7,797	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
40,665	423	-	-	40,242	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,024	843	-	-	181	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
116,312	29,780	-	-	86,532	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
32,602	-	5,993	14,434	-	3,322	8,853	יתרת אשראי לציבור
124,579	-	19,413	-	-	-	105,166	יתרת פיקדונות הציבור

- (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(483)	-	26	239	-	13	(761)	- מחיצוניים
1,116	-	66	(215)	-	-	1,265	- בינמיגזרי
19	-	2	-	-	-	17	הכנסות מימון שאינן מריבית
652	-	94	24	-	13	521	סך-הכל רווח מימוני, נטו
735	87	90	3	263	159	133	עמלות והכנסות אחרות
1,387	87	184	27	263	172	654	סך ההכנסות
17	-	4	1	-	11	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
1,018	98	164	14	127	114	501	- מחיצוניים
102	5	-	(2)	78	-	21	- בינמיגזרי
250	(16)	16	14	58	47	131	רווח (הפסד) לפני מיסים
86	(5)	5	5	21	13	47	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
164	(11)	11	9	37	34	84	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
163	(11)	11	9	37	33	84	המיוחס לבעלי מניות הבנק
14.7%	-	3.3%	3.4%	-	16.9%	26.4%	תשואה להון ⁽²⁾
28,627	-	6,827	11,122	-	3,270	7,408	יתרה ממוצעת של נכסים
123,228	-	20,409	-	-	-	102,819	יתרה ממוצעת של התחייבויות
28,138	2	8,315	6,460	400	4,920	8,041	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
31,248	671	-	-	30,577	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,183	961	-	-	222	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
112,319	30,643	-	-	81,676	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
30,186	-	7,067	11,861	-	3,263	7,995	יתרת אשראי לציבור
128,253	-	21,309	-	-	-	106,944	יתרת פיקדונות הציבור

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

- (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(80)	-	15	138	-	3	(236)	- מחיצוניים
328	-	16	(126)	-	-	438	- בינמיגזרי
9	-	1	-	-	-	8	הכנסות מימון שאינן מריבית
257	-	32	12	-	3	210	סך-הכל רווח מימוני, נטו
357	52	27	2	134	77	65	עמלות והכנסות אחרות
614	52	59	14	134	80	275	סך ההכנסות
7	-	(1)	4	-	(1)	5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
522	51	59	6	73	57	276	- מחיצוניים
54	3	-	(1)	38	-	14	- בינמיגזרי
31	(2)	1	5	23	24	(20)	רווח (הפסד) לפני מיסים
11	-	1	2	8	7	(7)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
20	(2)	-	3	15	17	(13)	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(115)	-	12	87	-	8	(222)	- מחיצוניים
392	-	25	(74)	-	-	441	- בינמיגזרי
9	-	1	-	-	-	8	הכנסות מימון שאינן מריבית
286	-	38	13	-	8	227	סך-הכל רווח מימוני, נטו
365	57	34	2	128	80	64	עמלות והכנסות אחרות
651	57	72	15	128	88	291	סך ההכנסות
26	-	1	22	-	1	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
506	55	66	6	65	57	257	- מחיצוניים
53	5	-	(1)	37	-	12	- בינמיגזרי
66	(3)	5	(12)	26	30	20	רווח (הפסד) לפני מיסים
20	(1)	1	(4)	9	8	7	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
46	(2)	4	(8)	17	22	13	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
45	(2)	4	(8)	17	21	13	המיוחס לבעלי מניות הבנק
31,644	-	6,168	13,778	-	3,472	8,226	יתרת אשראי לציבור
126,527	-	20,040	-	-	-	106,487	יתרת פיקדונות הציבור

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(235)	-	12	157	-	4	(408)	- מחיצוניים
547	-	34	(145)	-	-	658	- בינמיגזרי
10	-	1	-	-	-	9	הכנסות מימון שאינן מריבית
322	-	47	12	-	4	259	סך-הכל רווח מימוני, נטו
365	42	48	1	125	81	68	עמלות והכנסות אחרות
687	42	95	13	125	85	327	סך ההכנסות
13	-	4	1	-	6	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
510	49	85	8	60	57	251	- מחיצוניים
51	3	-	(1)	38	-	11	- בינמיגזרי
113	(10)	6	5	27	22	63	רווח (הפסד) לפני מיסים
40	(3)	2	2	10	6	23	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
73	(7)	4	3	17	16	40	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
72	(7)	4	3	17	15	40	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הבנקאות הפרטית הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-65 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-163 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, כאמור להלן.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-543 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-652 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידת הריבית במשק. הירידה קווצה בשל עלייה בהיקפי האשראי והפיקדונות. העמלות וההכנסות האחרות של המיגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-722 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-735 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות המיגזר בחו"ל.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-33 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-17 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מרישום הוצאה בגין הפרשה קבוצתית, במחצית הראשונה של שנת 2013 בסך של 20 מיליון ש"ח, עקב יישום לראשונה של הוראת המפקח בדבר עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור כמפורט בביאור 1(ג)5 בדוחות הכספיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-1,135 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מגידול בשכר העובדים בעקבות הסכם השכר החדש שנחתם בחודש מרץ 2013 בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, מעלייה בהוצאות בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניית הבנק ומהשפעה חד-פעמית של גידול בשיעור מס שכר. מנגד, ירידה במספר המשרות בין התקופות וחיסכון בעלויות השוטפות כתוצאה מהשפעת הסכם השכר וקיטון הנובע מירידה בהוצאות המיגזר בחו"ל, קיזוז עלייה זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-32.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהלוואות לדיור. מנגד, חלה ירידה ביתרות האשראי בחו"ל בשל קיטון בשערי המטבעות הזרים ביחס לשקל. האשראי לדיור בישראל ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-14.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-13.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. יתרת הנכסים הממוצעת למחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה בכ-31.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-28.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-124.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-129.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. הקיטון נבע בעיקר ממעבר של לקוחות מהשקעה בפיקדונות להשקעה בשוק ההון. כמו-כן, חלה ירידה ביתרות בחו"ל בשל קיטון בשערי המטבעות הזרים ביחס לשקל.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה בכ-161.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-151.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר עסקים קטנים

פעילויות

מיגזר העסקים הקטנים ממשיך להיות מיגזר חשוב בפעילות הבנק גם בשנת 2013, ולכן, גם השנה העמיד הבנק אשראי לעסקים הקטנים במסגרת מגוון קרנות – הקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה והקרן המשותפת עם התאחדות התעשיינים ועד לקרנות סקטוריאליות שמקים הבנק בשיתוף עם גופים מובילים במשק. מטרת מסלול זה, הגדלת זמינות הכסף למיגזר זה תוך הקטנת הסיכון באמצעות שיתופי פעולה עם גורמים שונים במשק (המדינה, התאחדות התעשיינים וכו').

וזאת בנוסף לאשראי העסקי שמעמיד הבנק לעסקים הקטנים במסגרת הפעילות השוטפת.

מוצרים חדשים

הבנק השיק בחודש מאי 2013 את מערכת "קומפיוסייף" המשוקת בשיתוף פעולה עם חברת "ברנקס". "קומפיוסייף" הינה מערכת להפקדת וניהול מזומנים בבית עסק הלקוח המהווה תחליף לתהליך הפקדות מזומנים על-ידי לקוחות הבנק באמצעות תיקי מסרים.

המערכת מהווה חדשנות ובשורה למיגזר העסקי בדגש על עסקים קטנים תוך צמצום התשומות המושקעות בבנק בטיפול במזומנים והקטנת הסיכון הביטחוני הכרוך בכך.

הבנק השיק בחודש ספטמבר 2012 את פועלים Cash Back – מועדון הלקוחות הגדול בישראל, שיקנה לכל לקוחות הבנק המחזיקים בכרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי הבנק, החזר כספי ישירות לחשבון הבנק, ברכישת מוצרים ושירותים בכל אחד מבתי העסק המשתתפים בתוכנית. הצטרפות הלקוחות למועדון היא אוטומטית, ללא כל צורך ברישום וללא תשלום נוסף.

במסגרת אסטרטגיית הבנק 'בשנת העסקים הקטנים' לתמוך ולקדם את העסקים הקטנים, Cash Back – מועדון הלקוחות הגדול בישראל מצרף לתוכנית, לצד הרשתות הגדולות בפריסה ארצית, עסקים קטנים ובינוניים. עד כה הצטרפו למועדון למעלה מ-2,400 בתי עסק קטנים ומקומיים בכל חלקי הארץ.

פעילות המיגזר בשנת 2013

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2013 הבנק המשיך במיקוד וחיזוק הפעילות עם מיגזר העסקים הקטנים. הבנק רואה בפלח זה חשיבות רבה הן באחריותו הכוללת להתפתחות המשק בישראל והן מהפן העסקי בהיותו מנוע צמיחה לפעילות החטיבה הקמעונאית. מתוך ראייה זו הבנק ממשיך במיקוד במיגזר, תוך הרחבת מעטפת השירות ופיתוח מגוון הצעות ערך, שירותים וכלים פיננסיים ייחודיים לליווי, לצמיחה וליצירת מעטפת שלמה המותאמת לצורכי העסק.

שיווק והפצה

בחודש יולי 2013 הכריז הבנק על הכפלת האשראי הניתן במסגרת הקרנות המיוחדות שמעמיד הבנק לעסקים קטנים מעבר לאשראי הניתן במהלך העסקים הרגיל לסכום של למעלה מ-2 מיליארד ש"ח. עיקר המהלך כולל את הרחבתה של קרן בנק הפועלים "פועלים צמיחה" בכ-200 מיליון ש"ח נוספים ובקבלת אישור ממשרד האוצר להרחבת הסכום המוצע במסגרת הקרן בערבות המדינה למכסה נוספת של כ-700 מיליון ש"ח.

כמו-כן הכריז הבנק על קיומם של ירידים ייחודיים להקמת עסקים קטנים בישראל. ירידי "מקימים עסקים" יאפשרו לעסקים בשלבים שונים של הקמתם לקבל את כל הכלים, ההכוונה והידע הנדרשים להקמת עסק. הירידים התקיימו בארבעה מוקדים ברחבי הארץ: ב-21 ביולי 2013 בתל-אביב, באר שבע וירושלים, וב-27 באוגוסט 2013 בצרפת.

שינויים רגולטוריים

החל מיום 1 באוגוסט 2013 שונתה הגדרת עסק קטן כך שעסק קטן יוגדר החל מתאגידים בעלי מחזור עסקים של עד 1 מיליון ש"ח לתאגידים בעלי מחזור עסקים של עד 5 מיליון ש"ח. במקביל, הורה המפקח על הבנקים לבצע התאמות בתעריפון כך שההתנהלות על-פי התעריפים הקבועים בתעריפון יחיד/עסק קטן יהיו נמוכים מהתעריפים הקבועים בתעריפון לעסקים גדולים או לכל היותר זהים להם, עבור אותם שירותים.

ועדת התחרותיות

ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" שלעיל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים:

לשישה חודשים שהסתייחו ביום 30 ביוני 2013					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
608	74	-	28	506	- מחיצוניים
(50)	(60)	-	-	10	- בינמיגזרי
558	14	-	28	516	סך-הכל רווח מימוני, נטו
311	1	19	54	237	עמלות והכנסות אחרות
869	15	19	82	753	סך ההכנסות
56	8	-	-	48	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
483	8	18	38	419	- מחיצוניים
38	(1)	5	-	34	- בינמיגזרי
292	-	(4)	44	252	רווח (הפסד) לפני מיסים
100	-	(1)	12	89	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
192	-	(3)	32	163	המיוחס לבעלי מניות הבנק
20.3%	-	-	24.2%	23.8%	תשואה להון ⁽²⁾
24,391	4,328	-	1,234	18,829	יתרה ממוצעת של נכסים
27,447	-	-	2,205	25,242	יתרה ממוצעת של התחייבויות
21,635	2,770	29	2,451	16,385	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
3,252	-	3,252	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
25	-	25	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
7,302	-	7,302	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
24,885	4,486	-	1,179	19,220	יתרת אשראי לציבור
26,099	-	-	-	26,099	יתרת פיקדונות הציבור

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
618	84	-	29	505	- מחיצוניים
(58)	(70)	-	-	12	- בינמיזרי
560	14	-	29	517	סך-הכל רווח מימוני, נטו
311	2	19	55	235	עמלות והכנסות אחרות
871	16	19	84	752	סך ההכנסות
70	-	-	3	67	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
474	7	17	38	412	- מחיצוניים
22	(1)	6	-	17	- בינמיזרי
305	10	(4)	43	256	רווח (הפסד) לפני מיסים
106	4	(1)	11	92	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
199	6	(3)	32	164	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾					
24.9%	6.1%	-	28.5%	27.8%	
22,900	3,786	-	1,196	17,918	יתרה ממוצעת של נכסים
25,725	-	-	2,183	23,542	יתרה ממוצעת של התחייבויות
20,757	2,435	30	2,359	15,933	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,578	-	2,578	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
22	-	22	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
7,874	-	7,874	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
23,188	3,952	-	1,126	18,110	יתרת אשראי לציבור
24,591	-	-	-	24,591	יתרת פיקדונות הציבור

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
318	45	-	14	259	- מחיצוניים
(37)	(38)	-	-	1	- בינמיזרי
281	7	-	14	260	סך-הכל רווח מימוני, נטו
158	1	9	26	122	עמלות והכנסות אחרות
439	8	9	40	382	סך ההכנסות
28	1	-	-	27	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
244	4	9	19	212	- מחיצוניים
22	-	2	-	20	- בינמיזרי
145	3	(2)	21	123	רווח (הפסד) לפני מיסים
51	1	-	6	44	הפרשה למיסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
94	2	(2)	15	79	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
290	29	-	14	247	- מחיצוניים
(13)	(22)	-	-	9	- בינמיזרי
277	7	-	14	256	סך-הכל רווח מימוני, נטו
153	-	10	28	115	עמלות והכנסות אחרות
430	7	10	42	371	סך ההכנסות
28	7	-	-	21	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
239	4	9	19	207	- מחיצוניים
16	(1)	3	-	14	- בינמיזרי
147	(3)	(2)	23	129	רווח (הפסד) לפני מיסים
49	(1)	(1)	6	45	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
98	(2)	(1)	17	84	המיוחס לבעלי מניות הבנק
24,377	4,300	-	1,232	18,845	יתרת אשראי לציבור
24,906	-	-	-	24,906	יתרת פיקדונות הציבור

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
309	54	-	13	242	- מחיצוניים
(29)	(46)	-	-	17	- בינמיזרי
280	8	-	13	259	סך-הכל רווח מימוני, נטו
154	2	9	27	116	עמלות והכנסות אחרות
434	10	9	40	375	סך ההכנסות
47	-	-	1	46	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
237	4	8	19	206	- מחיצוניים
12	(1)	3	-	10	- בינמיזרי
138	7	(2)	20	113	רווח (הפסד) לפני מיסים
49	3	-	5	41	הפרשה למיסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
89	4	(2)	15	72	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2013, הסתכם ב-192 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-199 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות. ירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי קיזזה קיטון זה.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-558 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-560 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידת הריבית במשק, מנגד, עלייה ביתרות האשראי והפיקדונות, קיזזו קיטון זה. העמלות וההכנסות האחרות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמו ב-311 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-56 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-70 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהפרשה הנרשמת על בסיס פרטני. מנגד, עלייה שנבעה מיישום לראשונה של הוראת המפקח בדבר עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור כמפורט בביאור 1(ג)5 בדוחות הכספיים, קיזזה קיטון זה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמו ב-521 מיליון ש"ח בהשוואה ל-496 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מגידול בשכר העובדים בעקבות הסכם השכר החדש שנחתם בחודש מרץ 2013 בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, מעלייה בהוצאות בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניית הבנק ומהשפעה חד-פעמית של גידול בשיעור מס שכר. מנגד, ירידה במספר המשרות בין התקופות וחיסכון בעלויות השוטפות כתוצאה מהשפעת הסכם השכר, קיזזו עלייה זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-24.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-24.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. האשראי לדיור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-4.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. יתרת הנכסים הממוצעת למחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה בכ-24.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-22.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-26.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-25.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

ראה ב'אור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

המיגזר המסחרי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
578	30	88	177	283	- מחיצוניים
(174)	(15)	(37)	(57)	(65)	- בינמיגרי
3	-	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
407	15	51	120	221	סך-הכל רווח מימוני, נטו
180	4	39	52	85	עמלות והכנסות אחרות
587	19	90	172	306	סך ההכנסות
52	1	18	(5)	38	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
277	22	30	35	190	- מחיצוניים
6	-	-	1	5	- בינמיגרי
252	(4)	42	141	73	רווח (הפסד) לפני מיסים
88	(1)	14	50	25	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
164	(3)	28	91	48	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(8)	-	(8)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
156	(3)	20	91	48	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
9.7%	(4.5%)	11.7%	14.9%	6.3%	
28,081	1,145	3,246	9,230	14,460	יתרה ממוצעת של נכסים
19,649	10	2,607	2,198	14,834	יתרה ממוצעת של התחייבויות
36,106	1,306	3,965	13,810	17,025	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,890	-	-	-	1,890	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
10	-	-	-	10	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
11,805	-	-	-	11,805	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
28,603	1,091	3,341	9,151	15,020	יתרת אשראי לציבור
17,844	9	2,800	2,747	12,288	יתרת פיקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
616	32	92	178	314	- מחיצוניים
(236)	(18)	(52)	(66)	(100)	- בינמיזרי
3	-	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
383	14	40	112	217	סך-הכל רווח מימוני, נטו
140	3	10	43	84	עמלות והכנסות אחרות
523	17	50	155	301	סך ההכנסות
77	3	12	(48)	110	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
246	18	29	31	168	- מחיצוניים
13	-	-	2	11	- בינמיזרי
187	(4)	9	170	12	רווח (הפסד) לפני מיסים
67	(1)	4	61	3	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
120	(3)	5	109	9	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
119	(3)	4	109	9	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
9.0%	(7.6%)	3.3%	22.0%	1.4%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
26,399	964	2,944	8,819	13,672	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
18,283	32	2,833	1,868	13,550	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
33,030	956	2,996	12,763	16,315	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
1,362	-	-	-	1,362	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
13	-	-	-	13	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
10,527	-	-	-	10,527	
יתרת אשראי לציבור					
26,590	1,097	2,756	8,937	13,800	
יתרת פיקדונות הציבור					
16,094	27	2,723	2,002	11,342	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
297	17	42	92	146	- מחיצוניים
(90)	(7)	(17)	(30)	(36)	- בינמיזרי
2	-	-	-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
209	10	25	62	112	סך-הכל רווח מימוני, נטו
86	2	15	26	43	עמלות והכנסות אחרות
295	12	40	88	155	סך ההכנסות
19	1	(3)	(9)	30	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
137	12	13	17	95	- מחיצוניים
3	-	-	1	2	- בינמיזרי
136	(1)	30	79	28	רווח (הפסד) לפני מיסים
47	-	9	28	10	הפרשה למיסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
89	(1)	21	51	18	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(6)	-	(6)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
83	(1)	15	51	18	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
281	13	46	85	137	- מחיצוניים
(84)	(8)	(20)	(27)	(29)	- בינמיזרי
1	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
198	5	26	58	109	סך-הכל רווח מימוני, נטו
94	2	24	26	42	עמלות והכנסות אחרות
292	7	50	84	151	סך ההכנסות
33	-	21	4	8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
140	10	17	18	95	- מחיצוניים
3	-	-	-	3	- בינמיזרי
116	(3)	12	62	45	רווח (הפסד) לפני מיסים
41	(1)	5	22	15	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
75	(2)	7	40	30	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(2)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
73	(2)	5	40	30	המיוחס לבעלי מניות הבנק
27,893	1,086	3,210	9,269	14,328	יתרת אשראי לציבור
16,699	6	2,370	2,459	11,864	יתרת פיקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
328	19	51	104	154	- מחיצוניים
(134)	(11)	(29)	(47)	(47)	- בינמיגזרי
1	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
195	8	22	57	108	סך-הכל רווח מימוני, נטו
69	2	5	21	41	עמלות והכנסות אחרות
264	10	27	78	149	סך ההכנסות
23	2	6	(27)	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
126	9	15	16	86	- מחיצוניים
4	-	-	1	3	- בינמיגזרי
111	(1)	6	88	18	רווח (הפסד) לפני מיסים
39	-	2	32	5	הפרשה למיסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
72	(1)	4	56	13	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סוג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-156 מיליון ש"ח בהשוואה ל-119 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע כתוצאה מעלייה ברווח המימוני, נטו, מגידול בהכנסות מעמלות והכנסות אחרות ומירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-407 מיליון ש"ח בהשוואה ל-383 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי וקוזז כתוצאה מירידת הריבית במשק.

העמלות וההכנסות האחרות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמו ב-180 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-140 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בהכנסות המיגזר המיוחסות לפעילות הבנק בתורכיה בעיקר עקב רישום רווח ממימוש נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-52 מיליון ש"ח בהשוואה ל-77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהפרשה על בסיס פרטני, אשר קוזזה בחלקה בעלייה בהפרשה על בסיס קבוצתי. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-283 מיליון ש"ח בהשוואה ל-259 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מגידול בשכר העובדים בעקבות הסכם השכר החדש שנחתם בחודש מרץ 2013 בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, מעלייה בהוצאות בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניית הבנק ומהשפעה חד-פעמית של גידול בשיעור מס שכר. מנגד, ירידה במספר המשרות בין התקופות וחיסכון בעלויות השוטפות כתוצאה מהשפעת הסכם השכר, קיזזו עלייה זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-28.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-27.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-17.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

המיגזר העסקי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
1,590	59	102	598	831	- מחיצוניים
(508)	(29)	(33)	(240)	(206)	- בינמיגרי
40	-	15	-	25	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,122	30	84	358	650	סך-הכל רווח מימוני, נטו
306	3	8	112	183	עמלות והכנסות אחרות
1,428	33	92	470	833	סך ההכנסות
253	-	(2)	83	172	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
291	7	24	52	208	- מחיצוניים
36	-	-	7	29	- בינמיגרי
848	26	70	328	424	רווח לפני מיסים
299	9	24	116	150	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
549	17	46	212	274	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
9.2%	12.1%	12.5%	10.9%	7.9%	
95,322	2,279	5,940	32,515	54,588	יתרה ממוצעת של נכסים
64,696	7	756	7,662	56,271	יתרה ממוצעת של התחייבויות
132,793	490	10,959	43,605	77,739	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,876	-	-	-	2,876	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
47	-	-	-	47	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
246,987	-	-	-	246,987	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
91,616	2,238	5,708	30,845	52,825	יתרת אשראי לציבור
62,026	1	512	8,284	53,229	יתרת פיקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
1,822	31	100	674	1,017	- מחיצוניים
(727)	1	(33)	(332)	(363)	- בינמיזרי
51	-	2	-	49	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,146	32	69	342	703	סך-הכל רווח מימוני, נטו
280	3	14	83	180	עמלות והכנסות אחרות
1,426	35	83	425	883	סך ההכנסות
355	(1)	(8)	(60)	424	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
309	8	35	53	213	- מחיצוניים
38	-	-	8	30	- בינמיזרי
724	28	56	424	216	רווח לפני מיסים
259	10	19	152	78	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
465	18	37	272	138	המיוחס לבעלי מניות הבנק
8.1%	13.9%	9.9%	15.1%	4.0%	תשואה להון
102,970	2,582	7,494	35,788	57,106	יתרה ממוצעת של נכסים
58,460	21	918	6,832	50,689	יתרה ממוצעת של התחייבויות
143,046	1,141	11,501	45,791	84,613	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,049	-	-	-	2,049	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
28	-	-	-	28	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
210,512	-	-	-	210,512	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
102,038	2,402	7,516	34,896	57,224	יתרת אשראי לציבור
47,064	25	1,370	6,452	39,217	יתרת פיקדונות הציבור

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
822	29	50	313	430	- מחיצוניים
(274)	(13)	(15)	(131)	(115)	- בינמיגזרי
19	-	13	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
567	16	48	182	321	סך-הכל רווח מימוני, נטו
153	2	5	59	87	עמלות והכנסות אחרות
720	18	53	241	408	סך ההכנסות
174	-	(1)	101	74	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
149	3	11	27	108	- מחיצוניים
17	-	-	3	14	- בינמיגזרי
380	15	43	110	212	רווח לפני מיסים
135	5	15	39	76	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
245	10	28	71	136	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
768	30	52	285	401	- מחיצוניים
(234)	(16)	(18)	(109)	(91)	- בינמיגזרי
21	-	2	-	19	הכנסות מימון שאינן מריבית
555	14	36	176	329	סך-הכל רווח מימוני, נטו
153	1	3	53	96	עמלות והכנסות אחרות
708	15	39	229	425	סך ההכנסות
79	-	(1)	(18)	98	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
142	4	13	25	100	- מחיצוניים
19	-	-	4	15	- בינמיגזרי
468	11	27	218	212	רווח לפני מיסים
164	4	9	77	74	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
304	7	18	141	138	המיוחס לבעלי מניות הבנק
94,702	2,304	6,070	32,335	53,993	יתרת אשראי לציבור
52,547	3	984	7,492	44,068	יתרת פיקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
975	1	43	412	519	- מחיצוניים
(407)	15	(6)	(232)	(184)	- בינמיגזרי
31	-	1	-	30	הכנסות מימון שאינן מריבית
599	16	38	180	365	סך-הכל רווח מימוני, נטו
139	2	8	45	84	עמלות והכנסות אחרות
738	18	46	225	449	סך ההכנסות
162	(1)	(7)	(18)	188	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
158	4	19	27	108	- מחיצוניים
19	-	-	4	15	- בינמיגזרי
399	15	34	212	138	רווח לפני מיסים
145	6	11	77	51	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
254	9	23	135	87	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-549 מיליון ש"ח בהשוואה ל-465 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הנקי נבע מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-1,122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,146 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 2.1% נבע בעיקר כתוצאה מירידה בהיקף האשראי הממוצע, מירידת הריבית במשק ומירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-306 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-280 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, נבע מעלייה בעמלות מעסקי מימון ועלייה בהכנסות מטיפול באשראי. ההכנסות מטיפול באשראי הסתכמו לסך של 61 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2013, בהשוואה ל-43 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-253 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-355 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני אשר קוזזו כתוצאה מעלייה בהפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-327 מיליון ש"ח בהשוואה ל-347 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהוצאות המיגזר בחו"ל ומירידה במספר המשרות בין התקופות וחיסכון בעלויות שוטפות, כתוצאה מהשפעות הסכם השכר שנחתם בחודש מרץ 2013. הקיטון קוזז בחלקו כתוצאה מגידול בשכר העובדים בעקבות הסכם השכר החדש שנחתם בחודש מרץ 2013 בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, מעלייה בהוצאות בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניית הבנק ומהשפעה חד-פעמית של גידול בשיעור מס שכר.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-91.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-97.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-62.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-53.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה בכ-254.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-236.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. היתרה כוללת החזקות של לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר ניהול פיננסי

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הניהול הפיננסי:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום	
*30.06.12	30.06.13
במיליוני ש"ח	
הכנסות ריבית, נטו:	
(193)	(279)
- מחיצוניים	
513	548
- בינמיגרי	
7	249
הכנסות מימון שאינן מריבית	
327	518
סך-הכל רווח מימוני, נטו	
189	176
עמלות והכנסות אחרות	
516	694
סך ההכנסות	
הוצאות תפעוליות ואחרות:	
411	378
- מחיצוניים	
-	5
- בינמיגרי	
105	311
רווח לפני מיסים	
(24)	146
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח	
129	165
רווח לאחר מיסים	
-	5
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מיסים	
רווח (הפסד) נקי:	
129	170
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
(31)	24
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
98	194
המיוחס לבעלי מניות הבנק	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הניהול הפיננסי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.06.12	31.03.13	30.06.13	
במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו:			
(222)	(34)	(245)	- מחיצוניים
456	122	426	- בינמיגזרי
(148)	112	137	הכנסות מימון שאינן מריבית
86	200	318	סך-הכל רווח מימוני, נטו
85	80	96	עמלות והכנסות אחרות
171	280	414	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
208	195	183	- מחיצוניים
(2)	3	2	- בינמיגזרי
(35)	82	229	רווח (הפסד) לפני מיסים
(78)	43	103	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
43	39	126	רווח לאחר מיסים
2	4	1	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח (הפסד) נקי:			
45	43	127	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(13)	7	17	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
32	50	144	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-194 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, המיוחס למיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-518 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-327 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות מיזמן הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ומהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד חלה ירידה בהכנסות ההון הפיננסי במיגזר הצמוד למדד ומיגזר מטבע-חוץ כתוצאה משינויים במדד הידוע ומהיחלשות המטבעות הזרים מול השקל ומירידת הריבית במשק.

העמלות וההכנסות האחרות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמו ב-176 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה בהכנסות משוק ההון בחו"ל.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמו ב-383 מיליון ש"ח בהשוואה ל-411 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הירידה נבעה מפעילות המיגזר בחו"ל וקוזה על-ידי העלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מגידול בשכר העובדים בעקבות הסכם השכר החדש שנחתם בחודש מרץ 2013 בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, מעלייה בהוצאות בגין התגמול ההוני עקב עלייה במחיר מניית הבנק ומהשפעה חד-פעמית של גידול בשיעור מס שכר.

במסגרת סעיף הוצאות המיסים נכללות הוצאות מס הנובעות מהשפעת השינוי בשערי המטבעות על רישום השקעות בחברות מאוחדות בחו"ל שאינן נכללות בבסיס המס, המיוחסות למיגזר זה.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר-דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת בעיקר: פעילות בכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ותיירות נכנסת והכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מיגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מסגרת זו במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם ב-20 מיליון ש"ח בהשוואה ל-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ותיירות נכנסת הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-14 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק ואיתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר נכון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-4.5 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2012.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים

כרטיסי אשראי

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק יהב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק איגוד בע"מ; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגידי הכולל - Business to Business) B2B - העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתנגלג", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה, כרטיסי רכש ייעודיים וכרטיסים נטענים. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי והלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי. מספר הכרטיסים ליום 30 ביוני 2013 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.7 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.6 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2012.

במחצית הראשונה של שנת 2013 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-53.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-50.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים נוספים כגון: מתן הלוואות, מקדמות (הקדמת תשלומים בגין עסקות שבוצעו) ושירותים שיווקיים ותפעוליים.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים וכן חברות המספקות לבתי עסק שירותי ניכיון.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה). במאי 2012 נפתח השוק לסליקה צולבת של המותג "ישראלכרט" ובתי עסק יכולים להחליף סולקים במוותג זה. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל לקבוצת ישראל כרטיס פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי ההוצאות המתייחסות), הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-760 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-776 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-2.1%.

הליכים משפטיים

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2012. לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 6' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
42	11	28	8	-	7	-	96
- מחיצוניים							
-	-	-	-	-	33	-	33
הכנסות מימון שאינן מריבית							
42	11	28	8	-	40	-	129
רווח מימוני, נטו							
278	157	54	7	4	-	260	760
הכנסות מעמלות							
320	168	82	15	4	40	260	889
סך-הכל הכנסות							
222	114	38	4	1	-	241	620
הוצאות תפעוליות ואחרות							
98	54	44	11	3	40	19	269
רווח לפני מיסים							
27	15	12	3	1	11	5	74
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
71	39	32	8	2	29	14	195
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(4)	(1)	-	-	-	-	-	(5)
המיחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
67	38	32	8	2	29	14	190
המיחוס לבעלי המניות בבנק							
יתרות ממוצעות							
6,170	3,478	1,234	224	112	-	4,474	15,692
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,205	2,068	9,511	-	464	14,248
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
8,173	5,089	2,451	120	109	-	-	15,942
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגורי פעילות (המשך):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
-	44	13	29	9	-	1	-
מחיצוניים							
-	-	-	-	-	-	44	-
הכנסות מימון שאינן מריבית							
140	44	13	29	9	-	45	-
סך-הכל רווח מימוני, נטו							
776	282	159	55	6	4	-	270
הכנסות מעמלות							
916	326	172	84	15	4	45	270
סך-הכל הכנסות							
32	18	11	3	-	-	-	-
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
636	229	114	38	3	2	-	250
הוצאות תפעוליות ואחרות							
248	79	47	43	12	2	45	20
רווח לפני מיסים							
66	22	13	11	3	1	11	5
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
182	57	34	32	9	1	34	15
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(2)	(1)	(1)	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
180	56	33	32	9	1	34	15
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
יתרות ממוצעות							
14,995	5,980	3,270	1,196	217	109	-	4,223
יתרה ממוצעת של נכסים							
13,914	-	-	2,183	2,047	9,416	-	268
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
15,369	7,871	4,920	2,359	114	105	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגורי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
-	24	3	14	4	-	3	48
- מחיצוניים							
-	-	-	-	-	-	4	4
הכנסות מימון שאינן מריבית							
סך-הכל רווח מימוני, נטו	24	3	14	4	-	7	52
הכנסות מעמלות	136	77	26	4	2	-	131
סך-הכל הכנסות	160	80	40	8	2	7	131
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-	(1)	-	-	-	-	(1)
הוצאות תפעוליות ואחרות	107	57	19	2	-	-	118
רווח לפני מיסים	53	24	21	6	2	7	13
הפרשה למיסים על הרווח	15	7	6	2	1	2	3
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	38	17	15	4	1	5	10
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(1)	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי המניות בבנק	37	17	15	4	1	5	10

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013							
סך-הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
-	18	8	14	4	-	4	48
- מחיצוניים							
-	-	-	-	-	-	29	29
הכנסות מימון שאינן מריבית							
סך-הכל רווח מימוני, נטו	18	8	14	4	-	33	77
הכנסות מעמלות	142	80	28	3	2	-	129
סך ההכנסות	160	88	42	7	2	33	129
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-	1	-	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	115	57	19	2	1	-	123
רווח לפני מיסים	45	30	23	5	1	33	6
הפרשה למיסים על הרווח	12	8	6	1	-	9	2
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	33	22	17	4	1	24	4
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(3)	(1)	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי המניות בבנק	30	21	17	4	1	24	4

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	מיגור משקי הבית הפרטית	מיגור הבנקאות	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
-	23	4	13	4	-	-	44
- מחיצוניים							
-	-	-	-	-	-	8	8
הכנסות מימון שאינן מריבית							
-	23	4	13	4	-	8	52
סך-הכל רווח מימוני, נטו							
143	81	27	3	1	-	140	395
הכנסות מעמלות							
166	85	40	7	1	8	140	447
סך-הכל הכנסות							
9	6	1	-	-	-	-	16
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
114	57	19	1	-	-	134	325
הוצאות תפעוליות ואחרות							
43	22	20	6	1	8	6	106
רווח לפני מיסים							
12	6	5	1	1	2	1	28
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
31	16	15	5	-	6	5	78
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
-	(1)	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
31	15	15	5	-	6	5	77
המיוחס לבעלי המניות בבנק							

* סוג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

כללי

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון, כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר, תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה. לפרטים בדבר שיעבוד אשר נרשם על נכסי הבנק כתנאי לחברותו במסלוקות שונות, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים של שנת 2012). הבנק פעיל גם בתחום מסחר בניירות-ערך זרים (חבר במסלוקת ה-Euroclear), בתחום מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול הנפקות, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך (ובנכסים פיננסיים) עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות וכן במתן שירותי נאמנות (כמו-כן לחברה כלולה של הבנק פעילות בתחום החיתום). הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

ייעוץ פנסיוני

לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון יועץ פנסיוני. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-21 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה.

קיימים קשיים בהענקת הייעוץ ללקוחות, הנובעים בין היתר, בקושי בקבלת מידע באופן שוטף ויעיל מהגופים המוסדיים ומהמעסיקים. וכן בקושי בסליקת פעולות כספיות. הוקמה מסלוקה פנסיונית מרכזית ("המסלוקה") שבשלב ראשון (שנתונים ליוני 2013) תפעל לסליקת מידע בלבד. המסלוקה תגבה תשלום כספי מהמשתמשים בה. בשלב זה לא ניתן להעריך מה תהיה תרומתה לבנק כיועץ פנסיוני. קושי נוסף נוגע להפצת מוצרי ביטוח. טרם תוקנו תקנות המסדירות את שיעור עמלת ההפצה בהפצת מוצרי ביטוח ולא נחתמו הסכמי הפצה להפצתם. קיים קושי בבחינת מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות והקושי לבצע השוואה ביניהם. האוצר פרסם תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. הכוללת בין היתר:

- עמלת ההפצה המרבית בגין ייעוץ במוצרי חיסכון פנסיוניים, למטע קרנות השתלמות, תהיה בגובה של 0.2% בלבד מהצבירה ו-1.6% מההפקדות השוטפות (במקום השיעור המרבי של 0.25% מהצבירה בהתאם לקבוע בתקנות עמלות הפצה בנוסחן היום והכל בהתאם למפורט שם) או 40% משיעור דמי הניהול, הנמוך מבין שניהם. עמלת הבנק בשל ייעוץ בקרן השתלמות תישאר כפי שהיתה, 0.25% מהצבירה.
 - קביעה כי תשלום עמלת הפצה רק למפיץ האחרון שמינה הלקוח. גם אם המפיץ האחרון יהיה סוכן ביטוח או משווק פנסיוני, תישלל מן הבנק המייעץ עמלת ההפצה המגיעה לו בגין הייעוץ החל במועד המעבר.
- יישומה של התוכנית תלוי בהליכי חקיקה ובהתקנת תקנות, לפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה מתי תיושם התוכנית, האם היא תיושם במלואה ומה תהיה השפעתה על הבנק כיועץ פנסיוני.

להלן ההתפתחות ביתרות בקרנות השתלמות ובמוצרים פנסיוניים שניתן לגביהן ייעוץ:

שיוני	יתרה ליום	
	31.12.12	30.06.13
ב- %	במיליוני ש"ח	
21.7%	13,100	15,943

יתרות נועצות

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיוניים, כולל קרנות השתלמות, בגינן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ בקרן השתלמות במתווה הפיננסי.

היתרות הנועצות מורכבות משני סוגים: יתרות בגינן הבנק אינו מקבל עמלות הפצה: קרנות פנסיה ותיקות, קופות-גמל וקרנות השתלמות שאין לבנק עימן הסכם הפצה, ויתרות שהבנק מקבל בגינן עמלת הפצה.

להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפעילות בתחום:

הפצת קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות גופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נילווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. במחצית הראשונה של שנת 2013 הרווח הנקי של החברה הסתכם לסך של 6 מיליון ש"ח.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 30 ביוני 2013 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 11.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-10.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

מערך שירות למנהלי נכסים פיננסיים מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה, מנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. פעילות המערך כוללת תפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ומתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שערור נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול ספרים, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות. לבנק הסכמים למתן שירותים תפעוליים בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-81.5 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק המערך שירותים נילווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של כ-57.9 מיליארד ש"ח. בתחום השירותים התפעוליים בעבור חברות לניהול קופות-גמל מתעצמת התחרות, בין היתר, לנוכח כך שעל פי הוראות הדין, כל חברה מנהלת מחויבת עד סוף שנת 2013 לאחד קופות-גמל מאותו סוג לקופה אחת ולבחור מתפעל אחד לתפעול הקופה, תוך ויתור על מתפעלים אחרים. התחרות מביאה לירידה במחיר המשולם עבור השירותים. לא ניתן להעריך בשלב זה מה יהיו תוצאות התחרות והאם תהיה לכך השפעה על היקף נכסי קופות הגמל המתופעלים בבנק.

שירותי ברוקראזי

בחטיבת שווקים פיננסים פועלים בנוסף לחדרי עסקות במטבע-חוץ, גם שני חדרי מסחר בניירות-ערך: חדר מסחר בניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר בניירות-ערך זרים.

בחדר המסחר הישראלי, ניתן שירות ללקוחות מוסדיים וכן ללקוחות פרטיים בעלי פעילות גבוהה. בחדר מסחר ניירות-ערך זרים, ניתן שירות ללקוחות מוסדיים, ללקוחות פרטיים נבחרים וכן גיבוי לפעילות המסחר ליתר לקוחות הבנק.

שלושת חדרי המסחר פועלים בתיאום ומעמידים לרשות לקוחות הבנק מעטפת שירות מקצועית, מתקדמת ויעילה תחת קורת גג אחת.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
17	371	19	9	33	132	581
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
28	244	18	-	-	135	425
- מחיצוניים						
5	83	5	3	10		106
- בינמיגזרי						
(16)	44	(4)	6	23	(3)	50
רווח (הפסד) לפני מיסים						
(6)	16	(1)	2	8	(1)	18
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(10)	28	(3)	4	15	(2)	32
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
2,413	40,665	3,252	1,890	2,876	80,853	131,949
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות						
-	1,024	25	10	47	-	1,106
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
2,079	116,312	7,302	11,805	246,987	333,119	717,604
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
19	350	19	8	30	187	613
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
28	225	17	-	-	174	444
- מחיצוניים						
6	83	6	3	7	-	105
- בינמיגזרי						
(15)	42	(4)	5	23	13	64
רווח (הפסד) לפני מיסים						
(5)	16	(1)	2	8	5	25
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(10)	26	(3)	3	15	8	39
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
2,082	31,248	2,578	1,362	2,049	77,112	116,431
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות						
-	1,183	22	13	28	-	1,246
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
2,099	112,319	7,874	10,527	210,512	316,063	659,394
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013						
סך-הכל	מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי
במיליוני ש"ח						
288	63	17	4	9	186	9
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
206	59	-	-	9	124	14
- מחיצוניים						
53	-	6	1	2	41	3
- בינמיגזרי						
29	4	11	3	(2)	21	(8)
רווח (הפסד) לפני מיסים						
11	1	4	1	-	8	(3)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
18	3	7	2	(2)	13	(5)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2013						
סך-הכל	מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי
במיליוני ש"ח						
293	69	16	5	10	185	8
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
219	76	-	-	9	120	14
- מחיצוניים						
53	-	4	2	3	42	2
- בינמיגזרי						
21	(7)	12	3	(2)	23	(8)
רווח (הפסד) לפני מיסים						
7	(2)	4	1	(1)	8	(3)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
14	(5)	8	2	(1)	15	(5)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*						
סך-הכל	מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי
במיליוני ש"ח						
288	84	15	4	9	167	9
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
209	78	-	-	8	109	14
- מחיצוניים						
52		3	2	3	41	3
- בינמיגזרי						
27	6	12	2	(2)	17	(8)
רווח (הפסד) לפני מיסים						
12	3	4	1	-	7	(3)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
15	3	8	1	(2)	10	(5)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

חברות מוחזקות עיקריות

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובהו"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות.

תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של החברות הבנות בחו"ל במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-422 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-384 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה ב-15.8 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2012.

חברות בת ישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראל

הקבוצה כוללת את החברות: ישראל כרטיס בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמיתית בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראל כרטיס מימון בע"מ, ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

הרווח הנקי של קבוצת ישראל הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 ב-167 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-143 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-17%, (בשתי התקופות נכלל רווח נקי ממכירת מניות Mastercard Inc בסך 18 מיליון ש"ח ו-16 מיליון ש"ח בהתאמה). הרווח הנקי ללא מכירת מניות Mastercard Inc הגיע ל-149 מיליון ש"ח לעומת 127 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 17%. הגידול נבע בין היתר, כתוצאה מירידה בהוצאות להפסדי אשראי. תרומת קבוצת ישראל לתוצאות הפעילות של הבנק, במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-174 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-152 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראל הסתכמה ביום 30 ביוני 2013 ב-2,071 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,916 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012. על-פי הסדר בין ישראל כרטיס וחברות כרטיסי האשראי לאומי קארד ו-כ.א.ל שאושר על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים ביום 7 במרץ 2012 (להלן: "ההסדר"), החל מיום 1 בינואר 2013 חלה ירידה בעמלת המנפיק הממוצעת והיא עומדת על 0.75%. ציון כי מיום 1 ביולי 2013 תעמוד עמלת המנפיק הממוצעת על 0.735% ומיום 1 ביולי 2014 ועד לסוף תקופת ההסדר (31 בדצמבר 2018) תעמוד עמלת המנפיק הממוצעת על 0.7%.

ההסכם שנחתם בין הצדדים המפרט את תנאי הפעלת הממשק הטכני המשותף, הוגש לממונה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל. ההפחתה בעמלת המנפיק שאושרה על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים עשויה להשפיע מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של ישראל כרטיס בעתיד, אולם אין ביכולת ישראל כרטיס להעריך את היקפה בפועל.

בחודש אפריל 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס ללאומי קארד, ובחודש מאי 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס לבין כ.א.ל, שניהם בקשר ליישומם של תיקון 18 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "ההסכמים"). על-פי ההסכמים, ניתנו ללאומי קארד ולכ.א.ל רישיונות לסלוק את כרטיסי החיוב של המותג "ישראל כרטיס" בתנאים שסוכמו בין הצדדים. להערכת ישראל כרטיס, למתן הרישיונות בהתאם לחוק תהיה השפעה מהותית לרעה על ישראל כרטיס, אולם בשלב זה אין ביכולת ישראל כרטיס להעריך את היקפה בפועל. ב-13 בספטמבר 2012 ניתן פטור מהסדר כובל על-ידי הממונה ולפיו לאומי קארד ו-כ.א.ל יוכלו לסלוק את כרטיסי המותג "ישראל כרטיס" בתשלום עמלת המנפיק, דמי רישיון חד פעמיים וסכום נוסף שעל תוכנו וגובהו הוטל חיסיון על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים. מאחר והממונה לא התיר גביית דמי רישיון כפי שהוסכם בין הצדדים, פנתה ישראל כרטיס ביום 6 בפברואר 2013 לבית הדין להגבלים עסקיים בבקשה לאשר את ההסכמים. עמדת הממונה, המתנגדת לאישור ההסכמים כמות שהם, הוגשה בחודש יוני 2013. דיון מקדמי נקבע ליום 2 באוקטובר 2013.

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2012.

לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 16 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

קבוצת פועלים שוקי הון – בית השקעות בע"מ

קבוצת פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשלושה תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל, ההשקעה בתחום קרנות הון והשקעות ישירות, כולל קרנות המשקיעות במיגור הטכנולוגיה ופעילות ברוקר-דילר בארצות-הברית. במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, ייעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) – פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) והשקעות ישירות משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

פעילות הברוקר-דילר בארצות-הברית מובצעת באמצעות חברה בת בבעלות מלאה Hapoalim Securities U.S.A. Inc. תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-0 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה בסך של 25 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 30 ביוני 2013 ב-814 מיליון ש"ח, בדומה לסוף שנת 2012.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מונה כארבעים מוקדים ומתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במיגור הבנקאות הפרטית ובמיגור העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במיגור משקי הבית ובמיגור המסחרי, בתורכיה ובקזחסטן. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המיגור העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללוויים מקומיים וזרים, בעלי זיקה לישראל וכן השקעות באגרות-חוב. הפעילות במיגור משקי הבית ובמיגור המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיב בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן.

הדגש המרכזי באסטרטגיית הבנק מוכוון לפיתוח והרחבת פעילות הבנקאות הפרטית הבינלאומית (Global Private Banking) ופעילות הבנקאות המסחרית בניו-יורק. הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המיגור הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלוונטיות הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים וכיוצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארצות-הברית"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמאלי העומד לרשות רשויות הפיקוח בארצות-הברית, אשר השימוש בו הורחב מאז פרוץ המשבר הכלכלי בשנת 2008. עיקרו של ההסכם שנחתם הינו חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארצות-הברית, הנוגעות למניעת הלבנת הון ויהכר את הלקוח. בנוסף, התחייב הבנק במסגרת הסכם זה לאמץ תוכניות עבודה לתיקון הליקויים כפי שתאושרנה על-ידי רשויות הפיקוח ולהגיש דוחות התקדמות תקופתיים בדבר יישום תוכניות העבודה. ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

עד היום הבנק קיים וממשיך לקיים את כל התחייבויותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן. תת ועדה של ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים עוקבת ומפקחת על הטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי. חברת ייעוץ חיצונית המתמחה בייעוץ לבנקים בתהליכי אכיפה, מייעצת מעת לעת להנהלת הבנק בישראל ובנוסף הודקו הליכי הפיקוח וקציני הציות של סניף מיאמי הוכפפו לחטיבה לניהול סיכונים. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארצות-הברית.

תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית

תמצית הדוחות הכספיים של הפעילות הבינלאומית המוצגת להלן כוללת את שלוחות הבנק בחו"ל אשר פעילות באחד או יותר מהתחומים הבאים: מתן אשראי, גיוס פיקדונות, הנפקת אגרת-חוב או כתבי התחייבות וניהול נכסי לקוחות. בנוסף, נכללת פעילות המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בישראל.

א. מאזן*

יתרה ליום		
31.12.12	30,067	
במיליוני דולר		
נכסים		
8,699	10,219	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,891	1,932	ניירות-ערך
5,447	5,170	אשראי לציבור, נטו
24	24	בניינים וציוד
69	78	נכסים בגין מכשירים נגזרים
133	144	נכסים אחרים
16,263	17,567	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון		
8,582	7,925	פיקדונות הציבור
5,414	7,358	פיקדונות מבנקים
148	73	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
567	750	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
234	172	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
293	274	התחייבויות אחרות
15,238	16,552	סך-כל ההתחייבויות
74	68	זכויות שאינן מקנות שליטה
951	947	אמצעים הוניים**
16,263	17,567	סך-כל ההתחייבויות וההון

* מאזן הפעילות הבינלאומית מבוסס על נתוני השלוחות ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק תוך ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות וייחוס חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה.

** כולל הון מחושב בסך של 229 מיליון דולר (31 בדצמבר 2012: בסך של 207 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפיקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווים ההון.

יתרה ליום		
31.12.12	30,06.13	
במיליוני דולר		
9,149	8,675	פיקדונות הציבור, אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
8,542	8,314	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
17,691	16,989	סך-הכל

ג. רווח והפסד ותרומת שלוחות הבנק בחו"ל**

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.06.12	30.06.13	*30.06.12	31.03.13	30.06.13	
במיליוני דולר					
90	88	43	44	44	הכנסות ריבית, נטו
8	9	4	5	4	הכנסות מימון שאינן מריבית
98	97	47	49	48	רווח מימוני, נטו
3	6	1	5	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
95	91	46	44	47	רווח מימוני, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
73	79	35	41	38	עמלות והכנסות אחרות
129	125	63	65	60	הוצאות תפעוליות ואחרות
39	45	18	20	25	רווח לפני מיסים
13	16	6	7	9	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
26	29	12	13	16	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(3)	(1)	(1)	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
23	26	11	12	14	המיוחס לבעלי המניות בבנק

* סווג מחדש.

** מבוסס על תוצאות השלוחות בחו"ל ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק; הפחתת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות, ייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים בתוצאות החברות המאוחדות והשלמה למס הנוסף החל על הבנק בישראל.

להלן נתונים על ההשקעה בשלוחות העיקריות ותרומתן לרווח הנקי של הבנק:

ליום 30 ביוני 2013:

שם החברה	במיליוני ש"ח	ב-%	תרומה במחצית הראשונה של שנת 2013 בנטרוֹל הפרשי שער ⁽²⁾	תרומה במחצית הראשונה של שנת 2013 בדוח רווח והפסד	תרומה במחצית הראשונה של שנת 2013 בנטרוֹל הפרשי שער
סניפי ארצות-הברית ⁽⁴⁾	553	15.7%	40	-	40
סניף לונדון ⁽⁴⁾	221	12.2%	13	-	13
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,488	3.1%	24	-	24
קבוצת פוזיטיף	585	6.6%	20	(63)	(43)
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	124	(3.1%)	(2)	(2)	(4)
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	44	(19.9%)	(5)	(2)	(7)
שלוחות אחרות	357	2.4%	4	(17)	(13)
סך-הכל	3,372	5.6%	94	(84)	10

ליום 30 ביוני 2012:

שם החברה	במיליוני ש"ח	ב-%	תרומה במחצית הראשונה של שנת 2012 בנטרוֹל הפרשי שער ⁽²⁾	תרומה במחצית הראשונה של שנת 2012 בדוח רווח והפסד	תרומה במחצית הראשונה של שנת 2012 בנטרוֹל הפרשי שער
סניפי ארצות-הברית ⁽⁴⁾	511	10.9%	26	-	26
סניף לונדון ⁽⁴⁾	244	8.8%	10	-	10
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,562	3.9%	29	-	29
קבוצת פוזיטיף	652	6.1%	21	44	65
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	127	5.3%	3	3	6
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	39	(23.2%)	(5)	1	(4)
שלוחות אחרות	382	2.8%	5	11	16
סך-הכל	3,517	5.3%	89	59	148

- (1) יתרת ההשקעה בחברות הבנות מוצגת לאחר התאמתה לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.
- (2) תרומת השלוחות בחו"ל מורכבת מהרווח הנקי, מתורגם לש"ח, תוך ביצוע התאמות בגין הפחתת עודפי העלות על ההשקעה בגין השלוחות האמורות וייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות בחו"ל בניכוי השלמה לשיעור המס הסטטוטורי החל בישראל בסך 19 מיליון ש"ח (תקופה מקבילה אשתקד: 22 מיליון ש"ח).
- (3) תשואת החברות מחושבת על בסיס שנתי על-ידי חלוקת תרומת החברות הבנות בניכוי הפרשי שער בממוצע ההשקעה.
- (4) יתרת ההשקעה בסניפי הבנק בחו"ל מבוססת על ההון המחושב של הסניפים, הכולל את סכומי הפיקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוים ההון.

להלן פירוט הרווח הנקי בשלוחות העיקריות לאחר התאמתו לכללי החשבונאות המיושמים בבנק (במטבע מקומי):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.06.12	30.06.13	30.06.12	31.03.13	30.06.13	
במיליונים					
10.2	17.4	6.3	5.3	12.1	סניפי ארצות-הברית - דולר*
2.5	3.7	1.5	1.6	2.1	סניף לונדון - ליש"ט*
10.4	7.9	5.1	4.6	3.3	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. - פר"ש
13.5	13.8	6.8	7.2	6.6	קבוצת בנק פוזיטיף - לירה תורכית
1.3	(0.2)	0.1	0.3	(0.5)	Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר
(1.3)	(1.4)	(1.3)	(0.6)	(0.8)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - דולר
2.8	1.4	1.7	0.6	0.8	שלוחות אחרות - דולר

* בסניפי ארצות-הברית ולונדון - הנתונים הינם לפני מס מקומי.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה ואסיה, וזאת, בין היתר, באמצעות מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאות, סניפים, נציגויות וחברות בנות לניהול נכסים.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים שוויץ)

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות שלושה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובגינבה ואחד בלוקסמבורג. כמו-כן, פועל הבנק באמצעות חברה לייעוץ השקעות בהונג קונג. הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2013 בכ-8 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-10 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נובע מירידה בהכנסות ריבית, מירידה בהכנסות מעמלות וגידול בהפרשות למס. תרומת הפועלים שוויץ בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה ב-24 מיליון ש"ח בהשוואה ל-29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך-כך ההון של הפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-391 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-386 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. סך-כך המאזן של הפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2013 הסתכם לכ-3,362 מיליון פרנק שוויצרי וזאת לעומת כ-3,232 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. סך האשראי של הפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-1,361 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-1,376 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. סך פיקדונות הציבור של הפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-2,843 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-2,638 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. במחצית השנייה של שנת 2011 נמסר להפועלים שוויץ כי מתקיימים מגעים בין רשויות של שוויץ וארצות-הברית במסגרת אמנת כפל המס שבין שתי המדינות. רשויות שוויץ מסרו להפועלים שוויץ כי כמה בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית. לא נמסרו פרטים או נסיבות המתייחסים להפועלים שוויץ עצמו בקשר עם החקירה. לפי בקשת רשויות שוויץ, מסרו אותם בנקים שוויצריים, ובהם הפועלים שוויץ, מידע סטטיסטי לרשויות ארצות-הברית אודות עסקיהם עם לקוחות אמריקאים. לא נמסרו פרטים מזהים של הלקוחות, כגון שמות לקוחות. הפועלים שוויץ משתף פעולה עם רשויות שוויץ ופועל על-פי הוראות הדין החלות עליו.

בשלב זה, נוכח המידע המוגבל בלבד המצוי בידי, אין הפועלים שווים יכול לאמוד באיזו מידה החקירה האמורה תשפיע עליו.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

Poalim Asset Management (Ireland) Ltd.-I Poalim Asset Management (UK) Ltd. המוחזקות על-ידי

Pam Holdings Ltd. (להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה ומתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 30 ביוני 2013 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.5 מיליארד דולר בהשוואה ל-2.2 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2012. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם.

בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) Ltd. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישיונו רשאי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

סניפי ארצות-הברית

סניף ניו-יורק - פעילות במיגזר העסקי

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים.

מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-95% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Standard & Poor's או Moody's).

מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק. בהתאם לאסטרטגיה אשר אושרה לסניף, מפתח סניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market (להלן: "פעילות מקומית") בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים, תוך מיקוד עסקי ברור באזורים גאוגרפיים ותחומי פעילות מוגדרים.

הפעילות המקומית מתמקדת בעיקר בחברות פרטיות עם מחזור מכירות עד 500 מיליון דולר לשנה. התוכנית כוללת התרחבות הפעילות ועדכון היבטים של ממשל תאגידי. במקביל, ימשיך הבנק בפעילותו בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה וכן ימשיך בפעילותו עם לקוחות ישראלים, להם פעילות עסקית בארצות-הברית.

סך האשראי של הסניף ליום 30 ביוני 2013 הסתכם לכ-1.9 מיליארד דולר בדומה ליתרה שהיתה בסוף שנת 2012. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 30 ביוני 2013 לסך של כ-1.7 מיליארד דולר בהשוואה לכ-1.8 מיליארד דולר בסוף שנת 2012.

כמו-כן, ליום 30 ביוני 2013 מופקד בפרדל רורב סך של כ-6.6 מיליארד דולר בהשוואה ל-4.9 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2012.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB. הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

הרווח של סניפי ארצות-הברית לפני מס מקומי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם בכ-17.4 מיליון דולר בהשוואה לכ-10.2 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגביות בגין ניירות-ערך שהופחתו בעבר ומעדכון הפרשות אקטואריות לזכויות עובדים.

סך האמצעים ההוניים של סניפי ארצות-הברית ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-168 מיליון דולר לעומת כ-148 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2012.

סך-כל המאזן של סניפי ארצות-הברית ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-10.1 מיליארד דולר בהשוואה לכ-8.4 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2012.

סך האשראי של סניפי ארצות-הברית ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-2.1 מיליארד דולר בדומה ליתרה שהיתה בסוף שנת 2012. סך הפיקדונות של סניפי ארצות-הברית ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-3.1 מיליארד דולר בהשוואה לכ-3.5 מיליארד דולר בסוף שנת 2012.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקורטיס")

חברת Broker-Dealer (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-National Association of Securities Dealers (NASD) ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל.

החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

במסגרת אישור תכניות העבודה לשנים 2013-2015 החליט הבנק לצמצם את פעילות סניף הבנק בלונדון ולחדול בהדרגה ממתן שירותי אשראי ובנקאות פרטית.

הרווח של סניף לונדון לפני מס מקומי במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם בכ-3.7 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-2.5 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד.

סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-40 מיליון ליש"ט לעומת כ-36 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2012. סך-כל המאזן של סניף לונדון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-696 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-844 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2012.

סך האשראי של סניף לונדון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-569 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-644 מיליון ליש"ט בסוף שנת 2012. סך הפיקדונות של סניף לונדון ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-260 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-451 מיליון ליש"ט בסוף שנת 2012. הירידה נובעת ממהלך צמצום הפעילות והעברת הפיקדונות, הן בתוך קבוצת בנק הפועלים והן מחוצה לה.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה וקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת Bank Pozitiv JSC בקזחסטן.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%. לבנק פוזיטיף אין היתר פיקדונות מהרגולטור התורכי.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף. הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכם בכ-13.8 מיליון לירות תורכיות (כ-7 מיליון דולר), בהשוואה ל-13.5 מיליון לירות תורכיות (כ-7 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מרווח בסך של כ-11 מיליון לירות תורכיות ממימוש נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו, אשר קוזז ברובו על-ידי קיטון בהכנסות ריבית נטו וגידול בהפרשה בגין הפסדי אשראי. תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2013 הסתכמה בתרומה של כ-20 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה של כ-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך-כל ההון של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-431 מיליון לירות תורכיות (כ-224 מיליון דולר) בהשוואה לכ-435 מיליון לירות תורכיות (כ-243 מיליון דולר) בסוף שנת 2012. הירידה בהון נובעת מחלוקת דיבידנד בסך של 15 מיליון לירות תורכיות ברבעון השני של שנת 2013.

סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-2.05 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.06 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.80 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.01 מיליארד דולר) בסוף שנת 2012.

סך האשראי לציבור נטו של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ-1,387 מיליון לירות תורכיות (כ-721 מיליון דולר) בהשוואה לכ-1,274 מיליון לירות תורכיות (כ-713 מיליון דולר) בסוף שנת 2012.

סך פיקדונות הציבור בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בכ-174 מיליון לירות תורכיות (כ-90 מיליון דולר) בהשוואה לכ-111 מיליון לירות תורכיות (כ-62 מיליון דולר) בסוף שנת 2012.

השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה בכ-585 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-648 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012.

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של הבנק המרכזי

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פיקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לחודש, שבוע, ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פיקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.5%±.
 - פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גרעונות נזילות. הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2013 על שיעור שנתי של 1.75%, ירדה ביום 17 במאי 2013 ב-0.25%, לרמה של 1.50%, והמשיכה לרדת לרמה של 1.25%, בסוף מאי. להלן פירוט הכלים בהם משתמש הבנק המרכזי:
 - מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-125 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק מטבע-החוץ - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוץ מול המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק אגרות-חוב ממשלתיות - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתיות.
 - הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים.
- בסוף שנת 2012 הסתכמו עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית בכ-106 מיליארד ש"ח. בנק ישראל הגדיל את הנפקות המק"מ נטו במהלך המחצית הראשונה של השנה בכ-8 מיליארד ש"ח. בנק ישראל התערב בשוק מטבע-חוץ ברבעון השני של השנה, וקנה דולרים בשוק, בסך כ-2.5 מיליארד דולר, לאחר הפסקה ממושכת. בנוסף הודיע בנק ישראל שיקנה דולרים בשוק בסך של כ-2.8 מיליארד דולר בשנה על מנת לקזז את השפעת השימוש בגז. רמת עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית הסתכמה בסוף חודש יוני השנה בסך של כ-85 מיליארד ש"ח. מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוץ בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות, ומשקיע חלק מעודפי הנזילות באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים. הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ (כולל סניפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתחייסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת הן על-ידי הנפקות לציבור והן על-ידי הנפקות פרטיות, אגרות-חוב וכן כתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק.

יתרת אגרות החוב וכתבי התחייבות ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה ב-35.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-35.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. לפרטים נוספים בדבר אגרות החוב וכתבי התחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ליום 30 ביוני 2013 יתרת כתבי התחייבות הנדחים אשר גייס הבנק עומדת על כ-6 מיליארד ש"ח, מהם כתבי התחייבות סחירים בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח.

בנוסף, מגייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ ובח"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת הנפקה בבנק. ליום 30 ביוני 2013 יתרת כתבי ההתחייבות אשר גויסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-17.7 מיליארד ש"ח ויתרת אגרות החוב עומדת על כ-12.2 מיליארד ש"ח. במחצית הראשונה של שנת 2013 גויסו על-ידי קבוצת הבנק אגרות-חוב בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח ונפרעו אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים בסך של כ-1 מיליארד ש"ח.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל בהתאם לתוכנית אסטרטגית תלת שנתית (2013-2015) אשר אושרה בסוף 2012. תהליך בניית התוכנית האסטרטגית נעשה תוך התייחסות לשינויים בכלכלה הגלובלית, שינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה ושינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק על כלל תחומי פעילותו. התוכנית האסטרטגית התלת-שנתית אשר גובשה ואושרה מהווה המשך לתוכנית האסטרטגית הקודמת, אשר הושקה בראשית שנת 2010 ובהתאם לה התווה הבנק את המפה האסטרטגית ותוכניות העבודה לשנים 2010-2012. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזהירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. תוכנית זו צפויה לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה תוך יצירת חוזר דו-ספרתי על ההון לטווח ארוך והמשך ביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאות בישראל.

בנוסף, הבנק נערך ליישום הוראות בנק ישראל (אשר פורסמו בסוף הרבעון הראשון של שנת 2012) להגדלת יעדי ההון הכולל, והן נלקחו בחשבון במסגרת גיבוש תוכניתו האסטרטגית לשנים 2013-2015.

תוכנית אסטרטגית זו נבחנת ומתאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, מתמקדת בחמש תימות מרכזיות:

(1) שימור וחיזוק מובילות הבנק בישראל, בתחומים הבנקאיים השונים, על-ידי העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים ואופטימיזציה בערוצי הפעילות, העמקת הערך המוסף, ויצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוח.

(2) צמיחה בינלאומית ממוקדת מבוססת קשרי לקוח, תוך מינוף החוזקות של הבנק בפעילות מסחרית ועסקית ושירות בנקאות פרטית גלובלית.

(3) מצינות בניהול פיננסי וניהול הון מתקדם, באמצעות ניהול הון יעיל והרחבת מקורות הכנסה ממוצרים שאינם אשראי.

(4) התייעלות ומצינות תפעוליות בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך בחינת וייעול הקצאת המשאבים וריסון רמת ההוצאות.

(5) מובילות טכנולוגית עסקית באמצעות פיתוח היכולות הטכנולוגיות של הבנק, תוך התייחסות רחבה לצרכים עתידיים של לקוחות הבנק וניתוח המגמות בתחום השירותים הפיננסיים.

הפעילות בכלל הצירים תבצע תוך ניהול סיכונים מתקדם, ההולם את מתווה פעילות הבנק.

הבנק יפעל להתקדם בצירי הפעולה תוך דגש לטיפוח ההון האנושי והמצינות בארגון, בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

בחטיבה הקמעונאית 'משיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחיזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל ומותאם לדרישות וצרכי הלקוח. בין הפעולות שיינקטו - אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף ופיתוח מושכל של רשת הסניפים בפורמטים המותאמים לסביבות העתיד. הבנק ימשיך לפתח את חוויית הלקוח הרב ערוצית תוך שיפור מתמיד והוספה של פעולות ושירותים טכנולוגיים מתקדמים במגוון ערוצים: סלולר, אינטרנט, מכונות לשירות עצמי ועוד. הבנק ימשיך למקד ולפתח פעילותו בתחום העסקים הקטנים ואל מול מיגזרים בעלי פוטנציאל עבורם יפתח הבנק הצעת ערך מתאימה וייחודית. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצרכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המיגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצרכי לקוחות המיגזר. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במיגזר זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במיגזר העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים, תוך שיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מיגזר זה. בנוסף, החטיבה תרחיב את פעילותה בתחום הסינדיקציה ומכירת החובות. ביסוס וחיזוק המובילות יעשו תוך ניהול הדוק של משאבי ההון ונכסי הסיכון ושימור היכולות הגבוהות בניהול סיכונים.

פעילות הבנק בשוקי ההון וניהול ה-Treasury מרוכזים בחטיבת שווקים פיננסיים. חטיבה חדשה זו הוקמה כתוצאה מאיחוד פעילויות הברוקראז', סליקה ותפעול של נירות-ערך ומתן שירותי תפעול למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות ופעילויות ה-GT תחת קורת גג אחת. בפעילויות אלו ישם דגש על התאמת הערכות הבנק לצרכים של לקוחותיו בארץ ובח"ל ולתמורות בשוקי ההון והמטבע. הבנק ימשיך לפעול למיצוי הסינרגיות בריכוז כלל הפעילויות הללו בכפיפה אחת. הבנק יפעל לפתח מובילותו בשוק ההון תוך חיזוק שיתוף הפעולה מול המוסדיים, ולפתח מוצרים, ערוצי מסחר וזירות עשיית שוק חדשות.

בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הבינלאומית תוך הידוק שיתוף פעולה גלובלי בין היחידות הבינלאומיות. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את הצעת הערך ללקוחותיו ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים. הבנק ימשיך לפתח פעילות במיגזר המסחרי בארצות-הברית תוך חיזוק הצעת הערך וביסוס המותג בשוק המקומי. השאיפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך לייצל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות נוספות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית.

תימה מרכזית נוספת באסטרטגיית הבנק הינה מובילות טכנולוגית עסקית. הבנק ישיק בפיתוח היכולות והפלטפורמה הטכנולוגית במטרה להבטיח את המובילות הטכנולוגית והעסקית של הבנק. הבנק יעשה זאת תוך הסתכלות רחבה על הצרכים העתידיים של לקוחותינו, הבנת הסביבה התחרותית בה הבנק פועל, איתור מגמות צרכניות וטכנולוגיות חדשות בעולם הפיננסי. הבנק ימשיך לפתח ולהשיק שירותים פיננסיים מתקדמים העונים על צרכיהם המשתנים של לקוחות הבנק בעידן של טכנולוגיה מתקדמת.

יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכנית לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניתו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון שישנה עדיין אי ודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות.

יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

ניהול הסיכונים

כללי

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכוני אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערים בשווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי, ליציבותו וליכולתו להמשיך בהתנהלותו השוטפת, מחמת אי ודאות לגבי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר הנהלה האחראי לניהול סיכוני האשראי הוא מר ש. גל. חברת הנהלה האחראית לניהול סיכוני השוק והנזילות היא גבי ע. לוי.

בגין סיכון האשראי וסיכוני השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. גם בגין הסיכון התפעולי קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי/ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציה ניהול הסיכונים. כמו-כן, קבע הבנק מתודולוגיה ונוהלי עבודה ליישום ההוראות המפקח על הבנקים בנושא חשיפה לסיכונים סביבתיים ולווים גדולים. בדצמבר 2012–ינואר 2013 הופצו על-ידי בנק ישראל מספר עדכונים מהותיים להוראות ניהול בנקאי תקין, ביניהם הוראה 310 "ניהול סיכונים", הוראה 311 "ניהול סיכון אשראי", הוראה 301 "דירקטוריון", הוראה 342 "ניהול סיכון נזילות". הוראה 310 כוללת בין היתר התייחסות לממשל ניהול הסיכונים, תיאובן סיכון ומסגרת ניהול הסיכונים, ניטור ודווח על הסיכונים, ומחדדת את התפקידים של הדירקטוריון, הוועדה לניהול סיכונים, הנהלה ופונקציית ניהול הסיכונים. הוראה 311 מגדירה את העקרונות לניהול סיכוני אשראי, בין היתר, מגדירה את עקרונות מבנה ניהול סיכוני אשראי הנדרש מתאגיד בנקאי וחלוקת הסמכויות בנוגע לניהול סיכוני אשראי בין הגורמים השונים בתאגיד הבנקאי. על-פי ההנחיות, על מנת לתמוך בקבלת החלטות אשראי נאותות, למזער השפעות של ניגודי עניינים ושל שיקולים לא רלוונטיים, נדרשת מעורבות גבוהה של גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות. בפרט, נדרשת מעורבות כזו בגיבוש מדיניות אשראי, בסיווג חובות וקביעת הפרשות להפסדי אשראי, וכן נקבע שהחלטות בדבר אישורי חשיפות אשראי מהותיות יתקבלו תוך התייחסות לדעתה של פונקציית ניהול הסיכונים. התחולה של העדכונים היא סוף שנת 2013. הבנק בוחן את המשמעויות הנגזרות מההוראה והגדיר לויז לקביעת תוכניות עבודה בהתאם.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המותווית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים – בבנק פועלת ועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

הוועדה לניהול ובקרת סיכונים של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונוהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל נועד, בין היתר, לחזק ולבסס את הציות בבנק ולשם טיפול בנושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר צ. כהן, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ומתודולוגיה לניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול סיכונים מוודאת את קיומם ואיכותם של התהליכים המרכזיים לניהול הסיכונים בקבוצה: זיהוי, אמידה, קביעת מגבלות לסיבולת הסיכון, קביעת מנגנוני בקרה, ניטור הפוזיציות ודיווח. החטיבה מובילה ומרכזת את תהליך ICAAP ושותפה פעילה בניהול ההון. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מארבע יחידות: (1) יחידת ניהול סיכוני האשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקה לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכוני שוק ונזילות; (3) יחידת קצין ציות ראשי הכוללת שלוש יחידות עיקריות: מחלקת ציות, מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידה בינלאומית לציות ולאיסור הלבנת הון; ו-(4) מנהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים בבנק היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון הכולל את היחידות העסקיות בחטיבות, לרבות חטיבות תמיכה ותפעול, שהם יוצרי/נוטלי הסיכונים, ואת יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות המספקות בקרה פנימית על יוצרי/נוטלי הסיכונים; מעגל בקרה שני הכולל את יחידות הבקרה בחטיבה לניהול סיכונים שנחשבת לבלתי תלויה לחלוטין בחטיבות העסקיות, מעגל זה אחראי גם על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים. מקובל לייחס למעגל הבקרה השני פונקציות בקרה עצמאיות נוספות, כגון: חשבות, ייעוץ משפטי ומשאבי אנוש; מעגל בקרה שלישי הכולל את מערך הביקורת הפנימית.

סיכונים פיננסיים

א. סיכוני אשראי

כללי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. על מנת לנהל את סיכון האשראי, מוגדרות בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני אשראי, מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים ו/או ענפים ו/או מוצרים במיגזרי הפעילות השונים.

נכון למחצית הראשונה של שנת 2013 נראה כי מפת הסיכונים הכלכליים הגלובליים השתנתה: הסיכונים בשווקים המפותחים פחתו מעט, ובעיקר אלו בגוש האירו ומנגד גדל הסיכון בשווקים המתעוררים שחווים עתה האטה בצמיחה. יש לציין שחרף השיפור באירופה, המיתון שם נמשך ושיעורי האבטלה טרם התייצבו. במשק המקומי, נראה כי הצמיחה התייצבה על רמה נמוכה יחסית לעבר ומספר המועסקים בסקטור העסקי במגמת ירידה. הממשלה אישרה שורה של צעדים כלכליים להפחתת הגירעון התקציבי, ואלו צפויים גם כן להאט את הצמיחה. כתוצאה מכך רמת הסיכון במשק אינה צפויה לרדת. הבנק בוחן את ההתפתחויות בענפי הפעילות השונים ומעדכן במידת הצורך את מדיניות האשראי.

ניהול סיכוני אשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגים שנקבעו ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי. מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוזר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לווים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק. מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות על בסיס יומי ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לווים. כחלק ממדיניות ניהול סיכוני האשראי מיישם הבנק מספר עקרונות ובהם:

1. אי תלות

עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרתו להבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.

2. מדרג סמכויות

בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.

3. ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה

ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבת שלה, זוג נשוי וכדומה. פעילות לקוחות וקבוצות מנוהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי.

4. מדיניות ונוהלי אשראי

מדיניות ונוהלי האשראי של הבנק מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, את הסמכויות למתן אשראי ואת האיסורים והמגבלות החלים על מתן אשראי. הנהלים מהווים אמצעי מרכזי לניהול סיכוני האשראי מאחר והם מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות כולל התייחסות לסוגי לקוחות, ענפי משק, סוגי אשראי וכו'.

5. אחידות הדרכה והכשרה

העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות הכשרה אחידה לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי.

בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכוני אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכוני אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכוני אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

זיהוי ובקרה של סיכוני האשראי

תהליך הבקרה והזיהוי של סיכוני האשראי מבוצע על-ידי שלושת מעגלי הבקרה. הסיכון ברמת התיק הכולל של הקבוצה מנוטר על-ידי היחידה לניהול סיכוני אשראי (כחלק ממעגל הבקרה השני). היחידה מדווחת להנהלת הבנק ולדירקטוריון על מגמות ושינויים בתיק האשראי לרבות רמת סיכון האשראי בתיק, עמידה במגבלות, אירועים מיוחדים, ניתוח ריכוזיות ותרחישי קיצון והצגת מדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם.

זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות. עבור מוצרים חדשים זיהוי הסיכון נסמך על נוהל מוצר חדש המפרט את המדיניות והתהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק על מנת לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה, בקרה וגידור הסיכון. על-מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי ההשלכות על הרווח ועל הלימות ההון.

כימות ומדידת הסיכון

כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות: רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מיגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהצד הנגדי יקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הכוונת הסיכון

תמהיל תיק האשראי ופרופיל הסיכון שלו מנוהלים באמצעות מספר מנגנונים:

1. מדיניות האשראי מוגדרת לתחומי הפעילות וענפי המשק השונים.
2. מערכת מגבלות אשר כוללות מגבלות ריכוזיות במימדים השונים כגון ענפי משק, לווים, קבוצות לווים ומוצרים.
3. מדיניות מחירים הלוקחת בחשבון את הסיכון, תוך כדי ראייה כוללת של לקוח.
4. ניהול אקטיבי של פרופיל הסיכון של התיק.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון.

במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן, הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נייד ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק – הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/דיילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינן כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית. בעקבות המשבר הפיננסי ששיאו בשנים 2008-2009, נקט הבנק צעדים למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, אשר לרוב מתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם CLS (Continuous Linked Settlement). בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ואכן בעקבות המשבר הכלכלי שפקד בשנה האחרונה מספר מדינות באירופה, צומצמו או הוקפאו החשיפות למדינות בהתאם להתפתחויות בכל מדינה ומדינה וכן הוגברה תדירות המעקב והבקרה אחרי החשיפות למוסדות במדינות אלו. המעקב מתבסס, בין היתר, על בחינה שוטפת של מספר אינדיקטורים: התייחסות חברות הדירוג הבינלאומיות, תנודות מחירים בשוקי ההון, לרבות מחירי הביטוח לנכסים פיננסיים (CDS), הדוחות הכספיים, תחזיות והערכות מקרו כלכליות ובחינת יכולת המדינות לתמוך בסקטור הפיננסי במידת הצורך. לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 30 ביוני 2013 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
3,455	2,068	5,523	AAA עד AA-
7,971	823	8,794	A+ עד A-
1,169	42	1,211	BBB+ עד BBB-
22	14	36	BB+ עד B-
1	-	1	פחות מ-B-
518	68	586	כלא דירוג**
13,136	3,015	16,151	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
25	-	25	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
25	-	25	מזה: יתרת חובות פגומים
25	-	25	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
במיליוני ש"ח			
13,111	3,015	16,126	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי
8	2	10	יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8	2	10	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2012 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
2,383	2,323	4,706	AAA עד AA-
8,194	624	8,818	A+ עד A-
1,113	29	1,142	BBB+ עד BBB-
27	18	45	BB+ עד B-
1	-	1	פחות מ-B-
206	81	287	כלא דירוג**
11,924	3,075	14,999	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
32	-	32	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
32	-	32	מזה: יתרת חובות פגומים
28	-	28	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
במיליוני ש"ח			
11,896	3,075	14,971	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי
6	2	8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
6	2	8	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות הפיננסיים במדינות הבאות:
 ספרד - סך חשיפה של כ-122 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-53 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 69 מיליון ש"ח בדירוג BBB- (סך החשיפה בסוף שנת 2012 היתה כ-99 מיליון ש"ח, 55 מיליון ש"ח בדירוג BBB, 44 מיליון ש"ח בדירוג BBB-).
 אירלנד - סך חשיפה של כ-32 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-3 מיליון ש"ח בדירוג AA-, והיתרה בסך של 29 מיליון ש"ח ללא דירוג (סך החשיפה בסוף שנת 2012 היתה כ-15 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-14 מיליון ש"ח בדירוג AA-, והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח ללא דירוג).
 איטליה - סך חשיפה של כ-46 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-45 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח בדירוג BB+ (סך החשיפה בסוף שנת 2012 היתה כ-19 מיליון ש"ח, 16 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BB+).
 ביון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
 ** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 62% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים (31.12.12: 34% מהיתרה).
 (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
 (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבייות והתחייבויות לתמן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's, Fitch ו-S&P. הדירוג מעודכן ליום 1 באוגוסט 2013. (31.12.12: הדירוג מעודכן ליום 28 בפברואר 2013).

להלן פרטים בדבר הוצאה (ביטול הוצאה) שנזקפה לדוח רווח והפסד בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

לשנה שהסתיימה ביום 31.12.12	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.13	
		במיליוני ש"ח
(12)	-	פיקדונות/אשראי בבנקים ומוסדות פיננסיים זרים

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2013 בכ-16.1 מיליארד ש"ח, גידול של 1.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-15.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012. עלייה זו נבעה בעיקר מגידול בחשיפה המאזנית בגין אשראי וניירות-ערך, בעיקר לבנקים זרים בשכבת דירוג A- ומעלה.
כ-89% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא למוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה.
החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-87% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 10% במוסדות פיננסיים אחרים, 2% בקרנות פנסיה ו-1% בחברות ביטוח.
עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (36%), ובמדינות מערב אירופה (58%).

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכונים השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכונים השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
- סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
- היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
- סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.

הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Opics, Summit ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק, סיכונים הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים אודות המתודולוגיה למדידת סיכונים השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו.

נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק, ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 30 ביוני 2013 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי			
	BBB+	A- עד A+	AAA עד AA-	
בנקים מחוץ לישראל:				
1,147	164	978	5	ארצות-הברית ⁽¹⁾
829	19	555	255	אנגליה
864	-	864	-	גרמניה
938	-	938	-	צרפת
322	-	309	13	שוויץ
85	26	1	58	אחר
75	70	5	-	גוש האירו-אחר
4,260	279	3,650	331	סך-הכל בבנקים מחוץ לישראל
בנקים בישראל				
1,929				
בורסות				
316				
חחשלות ובנקים מרכזיים				
7				
דילרים/ברוקרים⁽²⁾				
842				
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:				
753				שירותים פיננסיים
218				תחבורה ואחסנה
688				חשמל ומים
79				בינוי ונדל"ן
1,100				אחר
2,838				סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
10,192				סך-הכל

(1) מזה גיי. פי. מורגן צ'ייס, יתרה בסך 835 מיליון ש"ח.

(2) מזה גולדמן זאקס, יתרה בסך 527 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח – בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-181 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מקווי נזילות המסופקים לגופי איגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות בניכוי התחייבויות השלוחות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P, Fitch, Moody's. בתוספת 4 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

לאחרונה חלה עלייה ברמת הסיכון בשוקים הכלכליים בעולם כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה הגלובלית ומהורדת דירוג ארצות-הברית על-ידי S&P מ-AAA ל-AA+ ואופן התמודדותה עם נטל חובותיה.

הבנק מבצע בקרה ומעקב אחר סיכונים האשראי הנובעים משוקי ההון בעקבות התפתחויות אלו.

לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 ביוני 2013 הסתכמה ב-54.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-48.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 30 ביוני 2013 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	26,324	7,202	33,526	48.8%
שוויץ	5,385	319	5,704	10.0%
אנגליה	7,179	4,617	11,796	13.3%
גרמניה	1,490	166	1,656	2.7%
צרפת	1,765	2,051	3,816	3.3%
אירלנד*	143	196	339	0.3%
ספרד**	195	74	269	0.4%
פורטוגל	2	5	7	0.0%
יוון	-	1	1	0.0%
איטליה***	75	33	108	0.1%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	8,390	1,489	9,879	15.5%
תורכיה	1,822	1,284	3,106	3.3%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,223	391	1,614	2.3%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	53,993	17,828	71,821	100%

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2012 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	18,630	7,594	26,224	38.7%
שוויץ	6,468	398	6,866	13.4%
אנגליה	7,298	4,650	11,948	15.2%
גרמניה	1,355	357	1,712	2.8%
צרפת	1,759	1,624	3,383	3.7%
אירלנד	67	190	257	0.1%
ספרד	133	82	215	0.3%
פורטוגל	2	5	7	0.0%
יוון	-	1	1	0.0%
איטליה	54	28	82	0.1%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	8,615	782	9,397	17.9%
תורכיה	2,502	1,038	3,540	5.2%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,229	623	1,852	2.6%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	48,112	17,372	65,484	100%

- * החשיפה באירלנד כוללת - 6 מיליוני ש"ח לבנקים באירלנד ו-333 מיליוני ש"ח ללקוחות, מתוך סך החשיפה ללקוחות כ-181 מיליוני ש"ח נובעים מקו גיבוי שניתן על-ידי הבנק ל-SPE המאוגד באירלנד העוסק באיגוח של חייבים אשר אינם תושבי אירלנד.
- ** החשיפה לספרד כוללת - 190 מיליוני ש"ח לבנקים ו-79 מיליוני ש"ח ללקוחות. מתוך סך החשיפה לבנקים כ-69 מיליוני ש"ח מהווה סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין נגזרים כפי שחושבו לצורך מגבלות לווה ו-1 מיליוני ש"ח לממשלת ספרד. החבות החוץ-מאזנית כוללת בין היתר חשיפה בגין מקדם ה-"תוספת" המשקף את החשיפה הפוטנציאלית העתידית למשך יתרת חיי החוזה הנגזר, מוכפל פי שלושה. יצוין כי נגזרים אלה נעשו עם צדדים עמם נחתם הסכם קיזוז (CSA) לתיחום ולמזעור סיכונים אשראי בפעילות בנגזרים.
- *** החשיפה באיטליה כוללת - 3 מיליוני ש"ח לממשלת איטליה, 46 מיליוני ש"ח לבנקים באיטליה ו-59 מיליוני ש"ח ללקוחות.
- (1) לאחר ניכוי החייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.
- (2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.
- (3) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בלוויי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, מסווג את סיכון האשראי הבעייתי בהתאם לכללי הוראות בנק ישראל (פגום, נחות והשגחה מיוחדת) ורושם הפרשה נאותה להפסדי אשראי בגין כלל סיכון האשראי בבנק.

לגבי אשראי המסווג כ"פגום", ההפרשה להפסדי אשראי נגזרת מבחינה פרטנית של הסכום הניתן לגבייה מהלקוח (תזרימי מזומנים ו/או מימוש ביטחונות צפוי), ולאחר היוון הסכומים בהתאם לצפי מועדי הגבייה והמימוש. חובות שלא צפוי לגבותם בזמן סביר, נמחקים חשבונאית, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי ודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין ודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת.

אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לצורך זה קיים תהליך לפיו מתבצע לגבי כל לקוח כנ"ל, אחת לרבעון, דיון לגבי נאותות הסיווג והסכום הניתן לגבייה.

לגבי אשראי תקין או בעייתי שאינו פגום (נחות או השגחה מיוחדת), מחושבת "הפרשה קבוצתית" בהתאם לענף המשק אליו משויך הלקוח. לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית, הבנק קובע אחת לרבעון, לכל ענף משק שני שיעורי הפרשה (לסיכון אשראי בעייתי ולסיכון אשראי תקין), על-פי ניתוח של היסטוריית הפסדי האשראי, מחיקות חשבונאיות נטו, איכות תיק האשראי בענף וניתוח מגמות השוק, בהתאם להנחיות בנק ישראל. בהתאם להנחיות החדשות של הפיקוח על הבנקים בנושא ההפרשה הקבוצתית כפי שפורסמו באפריל 2013 צפוי הבנק לשדרג באופן משמעותי את השיטה להערכה, בקרה ותיעוד של שיעורי ויתרות ההפרשה הקבוצתית. במחצית הראשונה של שנת 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים מהותיים למספר הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים (הוראות 310, 311, 314 ועוד). במסגרת יישום הוראות אלה צפוי הבנק לעדכן ולשדרג את הנהלים, השיטות, הבקורות והמערכות הממוחשבות גם בנושא זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים.

לגבי לווים במיגזר מימון לדיור, מחושבת גם הפרשה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שכלל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי.

על פי עדכון הנחיות מיום 21 במרץ 2013, הנחה בנק ישראל כי על הבנקים לבחון ובמידת הצורך לעדכן את השיטות לחישוב ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור, כאשר בכל מקרה, יתרת ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות החל מהדיווח לציבור בגין הרבעון השני של שנת 2013. הבנק העמיד כבר ברבעון הראשון של שנת 2013 את יתרת ההפרשה בגובה ההפרשה המינימלית הנדרשת. כיוון שיתרת הפרשה זו גבוהה באופן משמעותי מיתרת ההפרשה שחושבה בגין הלוואות לדיור בשיעור מינוף גבוה, ועל מנת להימנע מהקצאה כפולה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 הבנק אינו מקצה עוד יתרת ההפרשה הקבוצתית בגין התיק בשיעור מינוף גבוה.

במהלך הרבעון השני של שנת 2013 פיתח הבנק שיטה פנימית לקביעת שיעור ההפרשה הקבוצתית בגין תיק הלוואות לדיור. השיטה מתבססת על מודל סטטיסטי האומד את שיעורי ההפסד הצפוי בשנה הקרובה בתיק זה תוך ביצוע התאמות לסביבה הכלכלית ולתחזיות לגבי פרמטרים מאקרו כלכליים. על-פי שיטה זו תקבע ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור תוך התחשבות בשיעור המינימום לעיל.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי משמשת כגוף מטה בלתי תלוי לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים והינה עצמאית אל מול תהליכי החיתום ואישור האשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, להטמיע בארגון תרבות לקיחת סיכונים מושכלת במסגרת המגבלות, כלומר ביצוע עסקות שאינן חורגות מהמגבלות במחיר התואם את הסיכון ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת המטה האחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק, במסגרת היחידה לניהול סיכוני אשראי פועלות שתי מחלקות:

המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית על פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מודלים להקצאת הון כלכלי בגין סיכון האשראי לסגמנטים השונים, קידום היערכות למדידה של סיכוני אשראי בהתאם לגישה המתקדמת בבאזל 2, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראת חובות פגומים, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי ועמידה במגבלות האשראי של הקבוצה ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון, אחריות על ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה ועל ניטור, מדידה וניהול של סיכון ריכוזיות האשראי.

המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלווים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לוויים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלווים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

ב. סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – סיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים שיפורטו להלן.

סיכון ריבית – סיכון להפסד או ירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.

סיכון אינפלציה ו/או סיכון שער חליפין – סיכון להפסד כתוצאה משינוי שער חליפין או כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן.

סיכון מחיר מניות – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערך עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד נכון למועד הדוח על כ-1,755 מיליון ש"ח ועל כ-31 מיליון ש"ח במניות למסחר.

סיכון מרווח – סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים.

סיכון נזילות – מוגדר כסיכון לרווח התאגיד הבנקאי ולציביותו הנובע מאי יכולתו לספק את צורכי נזילותו.

הבנק רואה את ניהול הנזילות בפרספקטיבה רחבה יותר שהיא לא רק שמירה על יכולת של הבנק לעמוד בכל התחייבויותיו הנוכחיות (לרבות התחייבויותיו החוץ-מאזניות), אלא גם כיכולת לעשות זאת מבלי לפגוע בהתנהלות השוטפת (קרי ביכולתו של הבנק להמשיך ולממן עסקים חדשים לפי הצורך/הרצון) וביכולות הקיימות של הבנק ומבלי להיקלע להפסדים חריגים.

ניהול סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נני"ה) ושל התיק למסחר (בחדרי העסקות) נעשה תחת אחריות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים ובהנחייתה. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדר העסקות בחטיבת שווקים פיננסיים בתל-אביב, וביחידות לניהול נכסים והתחייבויות ובחדרי העסקות בסניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון, הכפופים מקצועית למנהלת חטיבת שווקים פיננסיים, לפי העניין. הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית, בהתאמה לתפישה הבקרתית (מעגלי הבקרה).

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה תפעולית על-ידי יחידות שונות בחטיבת שווקים פיננסיים. מטרתה של בקרה זו הן בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דיווח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק לסיכויי שוק. דהיינו, רמת הסיכון שהנהלה והדירקטוריון מוכנים לשאת במסגרת הפעילות העסקית על מנת להשיג תשואה/ערך. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במיגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר. התיאבון לסיכון שוק בבנק נקבע במונחי VaR ו/או רגישויות ו/או תרחישים.

הדירקטוריון והועדה לניהול ובקרת סיכונים מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שנדונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון המנוצלות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכויי שוק רבעוני. מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכויי השוק וסיכון הנזילות מותוויות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לוועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, האחד בראשות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים והשני בראשות מנהלת אגף נני"ה. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכויי שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין.

ניהול סיכויי השוק והנזילות מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ובהתאמה למדיניות הקבוצתית. אמידה ובקרה של סיכויי שוק ונזילות מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת בנקאית. החשיפה לסיכויי שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכויי שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכויי השוק

בניהול סיכויי שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נני"ה - התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות בתיק למסחר ("TRADE"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכויי השוק בפעילות בתיק הבנקאי ובפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, בהתאם למדיניות קבוצתית, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נני"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ממוחשבת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות. המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפיקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות וכולל תרחישים שונים, לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות, אשר לא יפחת מרמת מינימום המוגדרת בהוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל, ומצבים חריגים הנוגעים לכלל המערכת וספציפית לבנק. בכל אחד מהתרחישים נבחן פער הנזילות, לתקופה של עד חודש, למול הנכסים הנזילים. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פיקדונות. התקופות העולות על חודש נבחנות באופן שוטף למול פעילות הבנק, וכן נבחנים מדדי סיכון נוספים, בשקלים ובמטבע-חוץ. הבנק הכין תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התוכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב של משבר והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התוכנית העסקית על צרכי הנזילות בטווח של שנה.

בחדש ינואר 2013 הוציא בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על-פי החוזר המלווה את ההוראה בכוונת בנק ישראל לאמץ את הוראות באזל 3 בנושא סיכון הנזילות, בשינויים המתחייבים ובמועד שיקבע לאחר לימוד המלצות באזל 3 והשלכותיהן על המערכת הבנקאית. לאחרונה הקים בנק ישראל צוותי עבודה בנושא. הבנק יבצע את הצעדים הנדרשים בכדי לעמוד בתיקון ההוראה בטווח שהוגדר, ובוחן את הצעדים הנדרשים ליישום ועמידה בהמלצות המתגבשות של ועדת באזל 3.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי בניתוחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת שווקים פיננסיים. המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לגיבוש מתודולוגיה לאמידת סיכוני שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה. רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאגיד, בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "נוהל" חשיפות לסיכוני שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק אשר בשימוש בבנק אושרה על-ידי הדירקטוריון והנהלה. המתודולוגיה כוללת גם חישובי VaR וגם הפעלת תרחישי קיצון (Stress Tests) על כל תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי. המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק תואמת את דרישות ועדת באזל ועומדת בסטנדרטים בינלאומיים.

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הינה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" עם משקל זהה לכל התצפיות ו"סימולציה מונטה-קרלו" תוך מתן משקל גדול יותר לתצפיות האחרונות). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן.

אמידת הסיכון של פעילות התיק הבנקאי מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש.

בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל.

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק בבנק כוללת גם הפעלת תרחישי קיצון (Stress Tests) על תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי בנוסף לחישוב ה-VaR.

המחלקה לניהול סיכוני שוק מפעילה סוגי תרחישים על-פי המקובל בעולם: ניתוח רגישות; תרחיש היסטורי גרוע ביותר; תרחישים מאקרו כלכליים; תרחישי ריבית קבועים ותרחישים קיצוניים המבוססים על התנודתיות של גורמי הסיכון בתקופת לחץ בשווקים.

באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה, ראה פרק זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 ביוני 2013:

לימים 30 ביוני 2013	מקסימום מתחילת שנת 2013	מינימום מתחילת שנת 2013
תרחיש	במיליוני ש"ח	
ירידה של 1% במדד	(69)	(84)

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שיערן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 30 ביוני 2013:

מטבע	התחזקות של 10%	התחזקות של 5%	היחלשות של 5%	היחלשות של 10%
	במיליוני ש"ח			
דולר	92	19	5	6
אירו	(7)	(5)	2	17
יין יפני	1	1	2	14
דולר קנדי	7	2	(1)	1
לירה שטרלינג	14	4	3	11
פרנק שוויצרי	4	2	(1)	-

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידו) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 ביוני 2013:

תרחיש	30 ביוני 2013			מקסימום מתחילת שנת 2013		מינימום מתחילת שנת 2013	
	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%
	במיליוני ש"ח						
תזוזה בריבית צמודה למדד:							
בבנק	(167)	202	(18)	(167)	202	(39)	51
מזה: בתיק הבנקאי	(168)	203	(18)	(168)	203	(38)	50
בתיק למסחר	1	(1)	-	2	(2)	-	-
תזוזה בריבית לא-צמודה:							
בבנק	132	(114)	13	246	(242)	132	(95)
מזה: בתיק הבנקאי	130	(129)	13	245	(255)	130	(255)
בתיק למסחר	2	15	-	(26)	44	13	7
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:							
בבנק	22	(22)	2	30	(29)	5	(4)
מזה: בתיק הבנקאי	27	(17)	3	38	(36)	11	(2)
בתיק למסחר	(5)	(5)	(1)	(10)	(10)	(1)	(1)

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2012:

מינימום בשנת 2012		מקסימום בשנת 2012		31 בדצמבר 2012			תרחיש
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							
תזוזה בריבית צמודה למדד:							
(31)	(14)	184	(148)	(9)	106	(78)	בבנק
(31)	(15)	185	(149)	(9)	107	(79)	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	(2)	1	-	(1)	1	בתיק למסחר
תזוזה בריבית לא-צמודה:							
(120)	127	285	288	27	(230)	281	בבנק
(118)	125	(287)	287	27	(276)	270	מזה: בתיק הבנקאי
(14)	(15)	46	19	-	46	11	בתיק למסחר
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:							
(1)	-	(41)	34	1	(10)	12	בבנק
(4)	(1)	(38)	39	1	(14)	7	מזה: בתיק הבנקאי
(2)	(5)	14	(12)	-	4	5	בתיק למסחר

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון.

במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגורמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי במהלך המחצית הראשונה של שנת 2013, הרגישות כאמור לא עלתה על 681 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2013 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
361,206	10,933	8,759	62,432	61,204	217,878	נכסים פיננסיים*
537,730	31,858	23,341	182,898	14,785	284,848	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
338,027	8,545	14,538	71,318	51,558	192,068	התחייבויות פיננסיות*
539,939	33,964	17,404	174,814	19,685	294,072	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
20,970	282	158	(802)	4,746	16,586	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2012 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ** ⁽¹⁾			מטבע ישראלי ⁽¹⁾		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
360,297	13,385	8,999	56,540	62,442	218,931	נכסים פיננסיים*
471,843	24,592	22,684	174,019	15,216	235,332	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
337,835	8,596	14,238	68,042	53,021	193,938	התחייבויות פיננסיות*
474,964	28,799	17,478	163,038	18,752	246,897	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
19,341	582	(33)	(521)	5,885	13,428	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן השפעת שינויים הפוטנטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 30 ביוני 2013:

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית***		מטבע ישראלי		מטבע-חוץ**		השינוי בשיעורי הריבית	
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד		
במיליוני ש"ח									
(0.6%)	(136)	20,834	216	129	(883)	4,640	16,732	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
(0.2%)	(34)	20,936	278	157	(823)	4,731	16,593	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
1.0%	217	21,187	367	203	(692)	4,861	16,448	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד	

להלן השפעת שינויים הפוטנטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2012:

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית***		מטבע ישראלי		מטבע-חוץ**		השינוי בשיעורי הריבית	
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל ⁽¹⁾	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד		
במיליוני ש"ח									
(0.4%)	(78)	19,263	406	(25)	(389)	5,869	13,402	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
(0.0%)	(7)	19,334	565	(33)	(506)	5,883	13,425	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
1.0%	202	19,543	753	(13)	(628)	5,922	13,509	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד	

- * כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
- ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
- *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
- **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזר ההצמדה.
- (1) הוצג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. מטרת הפעילות להשיא את תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמת סיכון מבוקרת ומאושרת. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות בתרחישי קיצון, במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכמו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. בנוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בחדרי העסקות בבנק.

חשיפות מטבע - עשיית שוק ומסחר

בכל אחד משלושת חדרי העסקות של הבנק פועל דסק ספוט-פורוורד במטבע-חוץ ובשקלים. בחדר העסקות בתל-אביב פועל גם דסק אופציות במטבע-חוץ ובשקלים. פעילות המסחר ועשיית השוק במטבע ובאופציות נעשית בכפוף למגבלות סיכון שונות ובמסגרת הרשאה כוללת לחשיפת ש"ח/מטבע-חוץ המוקצית לפעילות זו מתוך המגבלה הכוללת של חשיפת ההון הפיננסי של הבנק למטבע-חוץ.

חשיפות ריבית - עשיית שוק ומסחר

חדר העסקות בתל-אביב פעיל גם בתחום חשיפות למסחר בריבית, ומנהל דסק למסחר במכשירי ריבית בשקלים לרבות עשיית שוק באופציות ריבית ודסק למסחר באגרות-חוב ממשלתיות. פעילות הדסקים מתנהלת בכפוף למגבלות על אומדני סיכון ומגבלות אחרות שאושרו על-ידי ההנהלה והדירקטוריון.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 30 ביוני 2013:

ליום 30 ביוני 2013	חמוצע מתחילת שנת 2013	מקסימום מתחילת שנת 2013	מינימום מתחילת שנת 2013
במיליוני ש"ח			
13	16	31	10

סך-הכל מסחר בחדרי העסקות

נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות

בתחילת שנת 2013 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכוני שוק ונזילות לשנת 2013. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון, מסגרות לפעילות ההשקעות לנוסטרו ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר. מסמך החשיפות לשנת 2013 משקף את תוכנית העבודה של חטיבת שווקים פיננסיים לרבות הרחבת פעילות ההשקעות בתיק הנוסטרו וביצוע עסקות ריפו כחלק מניהול התיק הבנקאי, וכן אישור לפעילות חדשה למסחר באופציות מעבר לדלפק על מדד ת"א 100. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות נג"ה גלובלי של הבנק.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 30 ביוני 2013:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
תיק בנקאי	אומדן סיכון כולל (VaR)	950
	רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקומי הריבית:	
	שקל צמוד מדד	500
	שקל לא-צמוד	620
	מטבע-חוץ	370
	רגישות הנגזרים בתיק הבנקאי לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית:	
	שקל צמוד מדד	180
	שקל לא-צמוד	150
	חשיפות בסיס במיגור:	
	שקל צמוד מדד	+/-100
	מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ	+/-30
	רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	500
	היקף השקעה כולל לנוסטרו*	*14,500
	מזה: היקף השקעה במניות	3,000
תיק למסחר	אומדן סיכון כולל (VaR)	200
	חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ	+/-10
	רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	200
	חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800

* לא כולל השקעה באגרות-חוב ממשלת ישראל ואגרות-חוב ארצות-הברית לזמן קצר.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית והמניות בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת שווקים פיננסיים.

א. הסיכונים התפעוליים**כללי**

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידת קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרות תהליכים, פעילות בחירום, תוכניות להמשכיות עסקית ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומיקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מוכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות. האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/ מנכ"ל חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים. הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים;
 - צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות המנכ"ל;
 - צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.
- מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין 206 בנושא מדידה והלימות הון – סיכון תפעולי, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. ההנחיות בנושא נכנסו בישראל לתוקף מיום 1 בינואר 2010. כמו-כן, נכנסה לתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא ניהול הסיכון התפעולי על בסיס ההנחיות המעודכנות במסמך החדש של באזל מינוי 2011 בנושא Sound Practice בניהול הסיכון התפעולי.
- מאז שנת 2010 הבנק פועל על-פי הגישה הסטנדרטית של באזל 2 והדרישות התואמות לניהול בנקאי תקין, התוכנית האסטרטגית לשנים הבאות כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות והתאמה לעדכונים במסמכים והנחיות רגולטוריות רלוונטיים. במסגרת הגישה הסטנדרטית מתנהלים בין היתר פרויקטים ופעילויות כמפורט להלן:
- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע, מידע אודות אירועים תפעוליים וממצאי הסקרים.
 - איסוף מידע על אירועים תפעוליים בקבוצת הבנק. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהקבוצה חשופה אליהם.
 - מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקרות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכונים מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. אחת לשלוש שנים מתבצע מהלך של מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה. בהמשך, מתבצעים תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוחי עומק וניתוח סיכונים במוצרים/ פעילויות חדשים. מטרת הפעילות לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים (הממוצעים והקיצוניים) והבקרות הקיימות ולהוסיף בקרות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.

- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי, "באזל 2 - פמל"ה", הוטמעה ביחידות הבנק. המערכת פועלת בתחומים של איסוף מידע אודות אירועים תפעוליים, מיפוי והערכת הסיכונים והבקורות, איסוף KRI (אינדיקטורים עיקריים לסיכון), נושאים לטיפול ודיווחים.
- גובשה מסגרת כוללת של עקרונות וסטנדרטים ליישום תפישת בקרה אחידה בקבוצת הבנק, מבוצעים הטמעה ויישום התפישא.
- הוגדרה תשתית מתודולוגית לניהול סיכונים תפעוליים בתהליכי IT מהותיים.

סיכוני אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות – בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת

הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע. ביום 6 בדצמבר 2012 פורסם מכתב סופי של הפיקוח על הבנקים בנושא "השלכות של סיכוני אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות על הדוח לציבור". לפיו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי להעריך את סיכוני אבטחת המידע ולהתחשב בכל המידע הרלוונטי, לרבות תקריות קיברנטיות קודמות, חומרתן ותכיפותן. במסגרת זו נדרש להעריך את ההסתברות לתקריות קיברנטיות ואת ההיקף האיכותי והכמותי של סיכוני אבטחת מידע, לרבות העלויות האפשריות והשלכות נוספות הנגרמות בשל שיבושים בפעילות או שימוש שלא כדין בנכסים או במידע רגיש. כמו-כן, יש להתחשב בנאותות פעולות המנע לצמצום סיכוני אבטחת מידע והתקפות קיברנטיות. מטרתן של מתקפות קיברנטיות, הינה ניצול לרעה של מערכות מחשב ורשתות בארגונים מבוססי טכנולוגיה, לערער או לפגוע במערכות מבוססות מחשב או לעקוב אחר פעולות אלקטרוניות של יחידים ללא רשותם.

המתקפות יכולות להתבצע ללא ידיעת המשתמשים, להפריע לפעילות השוטפת, לפגוע בשירותי המחשוב עד למניעת פעילותם, להשביתם או להאט אותם באופן משמעותי או לחלופין לאסוף מודיעין ומידע.

בשנים האחרונות חל גידול בתכיפות ובחומרת התקריות הקיברנטיות להן הבנק חשוף, וישנה אפשרות כי בעקבות התקפות קיברנטיות הבנק יישא בעלויות ויסבול מהשלכות שליליות כגון שיבוש הפעילות של הבנק, גניבת נכסים פיננסיים של הבנק או לקוחותיו או פגיעה במוניטין המשפיעה על אמונם של לקוחות או משקיעים.

הבנק משקיע אמצעים רבים (אנושיים ומיחשוביים) כדי למזער ואף למנוע את הסיכון, אך לא ניתן להבטיח הגנה מושלמת.

היערכות לחירום – במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק באירוע חירום, בהתאם להוראה

355 בנושא ניהול ההמשכיות העסקית ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על תוכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מהיערכותו לחירום ביצע הבנק מהלך רחבי של קביעת מדיניות, הגדרת תרחישי יחוס, מיפוי וניתוח תהליכים קריטיים והמשאבים הנדרשים לאישושם בחירום ועדכון תוכניות הפעולה על בסיס מתודולוגיות מקובלות בעולם. בנוסף, מבצע הבנק מספר תרגילי חירום כל שנה, הכוללים הן תרחישים תפעוליים והן תרחישים עסקיים מורכבים, בהשתתפות היחידות השונות, מרמת הסניפים, מנהלות, יחידות, חטיבות ועד רמת הנהלת הבנק. מערך ניהול ההמשכיות העסקית בבנק אושר על-ידי מכון התקנים הישראלי כתואם את דרישות התקן הישראלי והתקן הבינלאומי ת"י BS25999 ועובר מבחני הסמכה שנתיים. במקביל לשיפור ושדרוג רמת היערכות לחירום בישראל, הותאמה תוכנית ההמשכיות העסקית גם בחברות בנות בארץ ובעולם וכן בסניפי חו"ל של הבנק, על בסיס המתודולוגיה המקובלת בארץ. הבנק סיים היערכותו למימוש הוראת בנק ישראל 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית, בהיבטים החדשים השונים. הבנק החל בתהליך הקמת אתר מחשוב מרכזי חדש מרוחק, אשר ייתן מענה מתקדם ואיכותי לצרכים עתידיים, תוך הבטחת זמינות ומיגון למערכות המידע המרכזיות. סיום הפרויקט צפוי באמצע שנת 2015.

ביטוח – לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים, אובדן מסמכים, זיוף מסמכים ועוד; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני תביעת לקוח שנגרם לו נזק כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרור).

בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

ג. יחידת קצין ציות ראשי ואכיפה בניירות-ערך

לקראת סוף שנת 2010 מינה הבנק קצין ציות ראשי, אשר תחומי אחריותו כוללים את תחומי האחריות של קצין הציות של הבנק, מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, ושל הממונה על איסור הלבנת הון מכוח חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. במסגרת זו הקים הבנק את יחידת קצין הציות הראשי, אשר מאגדת את יחידת הציות ויחידת איסור הלבנת הון הקיימות בבנק. יחידת קצין הציות הראשי כוללת ארבע יחידות נוספות שעובדות לצד יחידות הציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור. יחידה אחת היא יחידה בינלאומית, שתחום אחריותה הוא וידוא הציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור בשלוחות הבנק מחוץ לישראל. כחלק מכך הוכפפו עובדי צוותי הציות בסניפי הבנק בחו"ל באופן ישיר ליחידה, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ניהולית. יחידה שנייה היא יחידת מטה (תפעול, תיאום ובקרה) שמסייעת בידי קצין הציות הראשי בביצוע משימות מערכתיות ותפעוליות. בנוסף ליחידות אלה הוקם צוות תמיכה בלקוחות אמריקאים, שתפקידיו מתן מענה לפניות הסניפים והיחידות העסקיות האחרות בנושאים הקשורים ללקוחות אמריקאים וטיפול בטפסים הנחתמים על-ידי לקוחות אמריקאים. בתחילת שנת 2012 מינה הדירקטוריון את קצין הציות הראשי גם לתפקיד הממונה על האכיפה הפנימית בניירות-ערך שעניינה וידוא יישום הוראות החוק והרגולציה העוסקים בניירות-ערך. בעקבות זאת הוקמה ביחידת קצין ציות ראשי יחידת אכיפה פנימית בניירות-ערך. במהלך הרבעון הראשון והשני של שנת 2013 המשיך המהלך שהחל בשנת 2011, של מיפוי התהליכים והנהלים בבנק הרלוונטיים לנושאי ניירות-ערך ולשם איתור פערים וסגירתם ולשם יצירת מהלכי הטמעה ואכיפה נאותים.

יחידת קצין ציות ראשי נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים של הקבוצה תוך מזעור החשיפה לסיכונים ציות ומוניטין. יעדי יחידת קצין ציות ראשי הינם:

- להגיע ליישום מלא של הוראות החוק בכל יחידות הבנק בארץ ובעולם, תוך הבנת הצרכים של היחידות העסקיות ותמיכה בפעילותן;
 - הפנמה של התנהלות עסקית מקצועית, ערכית והוגנת בקרב עובדי הבנק ומנהליו;
 - שמירה מירבית על הבנק, מנהליו, עובדיו ושמו הטוב, תוך מיצוי היכולות המקצועיות של עובדי הבנק והעצמתן.
- האחריות על הניהול השוטף של הסיכון של הבנק בהיבטי הציות וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. האחריות המקצועית בתחום זה מוטלת על יחידת קצין ציות ראשי בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של מערך קציני ציות, על בסיס ניהול מטריציאלי, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/מנכ"לי חברות הבת והכוונה ובקרה על-ידי יחידת קצין ציות ראשי.
- הפעילות של יחידת קצין ציות ראשי ואכיפה בניירות-ערך מפוקחת באמצעות שלושה ערוצים:
 - ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2;
 - צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל;
 - דיווחים רבעוניים ושנתיים לדירקטוריון הבנק, למנכ"ל ולמנהלי החטיבות. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה, התקדמות בתוכנית העבודה, פעילויות שבוצעו ובכללן: בקרות, מיפוי פערי ידע, למידה ארגונית, פרויקטים טכנולוגיים ואחרים בתחום, דיווחים שהועברו לרשות לאיסור הלבנת הון, הפרות ודיווח על אירועים חריגים.

מדיניות הציות קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את איסור הלבנת הון וציות להוראות צרכניות. המדיניות שמה דגש על השליטה התאגידית ועל האינטראקציה עם חברות בנות וסניפים מחוץ לישראל ומתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 308, חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. מדיניות זו נכנסה לתוקפה בסוף דצמבר 2010 ועודכנה בחודש דצמבר 2011, בחודש מרץ 2012 ובחודש דצמבר 2012. לקראת סוף שנת 2012 אישר הדירקטוריון גם מדיניות אכיפה פנימית בניירות-ערך והוחל במהלכי הטמעה רחבי היקף של נושא זה בבנק.

לצורך העמידה בהוראות החוק ובמדיניות הציות הקבוצתית מתנהלות בבנק מספר פעילויות כמפורט:

- איתור חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה ומעקב אחר תוכנית העבודה לסגירתם;
- בקורות תהליכיות, איכותיות וכמותיות אחר קיום ההוראות המסדירות את יחסי הבנק והלקוח, איסור הלבנת הון ומימון טרור ודיני ניירות-ערך, ניתוחן ובניית תוכנית עבודה לצמצום הפערים שנתגלו;
- פיתוח מערך הדרכה של תחום הציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור ודיני ניירות-ערך הכולל מצגות רענון ידע ממוקדות, מדריכים מעשיים לבנקאים, סדנאות, דפיות הדרכה, מבזקי למידה, ניהול ידע בפורטל הארגוני וכדומה;
- איסוף מידע על התקדמות הלמידה בארגון בתחום הציות להוראות המסדירות יחסי בנק ולקוח ואיסור הלבנת הון ומימון טרור;
- קיום מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים הציות ופערים בנוהלי הבנק ובמערכתיו באמצעות סקר תשתיות;
- ביצוע מהלך של אבחון יחידות מקצועיות בבנק בהיבטי ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור ודיני ניירות-ערך ובניית תהליכי בקרה והדרכות המותאמים לאופי הפעילות של היחידות במטרה לצמצם את החשיפות לסיכונים אלה;
- גיבוש הגדרות התפקיד של קציני הציות ונאמני האכיפה בניירות-ערך במערך העסקי;
- ביצוע ניתוחי נתונים על מנת להעריך את הסיכונים בבנק וכתשתית לבניית בקורות חדשות ומערכי למידה חדשים במידת הצורך;
- ניתוח מוצרים ושירותים חדשים ופעילויות עסקיות חדשות בהיבטי ציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך;
- פיתוח שיפורים במערכות הטכנולוגיות ובניית תשתיות חדשות לתחום הציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך, לרבות מערכות העוסקות בדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון ומערכות בקרה ומעקב בתוך הבנק.
- פיתוח מדדי סיכון ומדדי ביצוע בתחום הציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך, לרבות הכללתם במפות האסטרטגיות של חטיבות הבנק וב-KPIs של המנהלים.
- שילוב מדדי ציות במודל התגמול של החטיבה הקמעונאית ובמדדי הישגיות של מנהלי קשרי לקוחות וניהול אשראי בחטיבה העסקית.
- קיום סיורים ביחידות העסקיות בבנק לצורך מתן מענה נקודתי בסוגיות בהן קיימת חשיפה לבנק בהיבטי ציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך, חידוד תהליכי עבודה ואתור מוקדי סיכון ביחידות אלו;
- כינוס פורומים של קציני ציות של הקבוצה לצורך עדכוני חקיקה, הטמעה של תהליכי עבודה חדשים, מערכות ויישומים חדשים ושינויים בנהלים, הצגת מצגות הדרכה ורענון ידע לצורך הדרכת שאר קציני הציות במערך וכדומה;
- ניהול של יחידות הציות בסניפי חו"ל, מתן תמיכה שוטפת ליחידות חו"ל ומעקב אחר תהליכי הציות בהן.
- בניית מנגנונים לבדיקת כשלים, לתיקון הפרות, להפקת לקחים ולמניעת הישנותם ולאכיפה כנגד מפרי הוראות הרשות לניירות-ערך;
- תמיכה ביחידות העסקיות של הבנק בטיפול בלקוחות האמריקאים.

ג. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים ברי ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים. הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה ביעוץ משפטי, או ביעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלונית, למרות שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו.

בבנק אושר מסמך מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר במסגרתו מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.

לגבי חברות בנות בארץ ובח"ל, מתווה התוכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים. מדיניות ניהול סיכון המוניטין בקבוצת הבנק אושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ וכן ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה.

במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק וכן בתוכניות העבודה השנתיות מוגדרות דרכי פעולה להתמודדות עם התחרות.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטוריים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות.

כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם הוא נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

FATCA – Foreign Account Tax Compliance Act

בחודש מרץ 2010 חוקק ה-Foreign Account Tax Compliance Act, המוכר כחקיקת ה-FATCA, על-ידי הקונגרס האמריקאי. חקיקה זו מחייבת מוסדות פיננסיים לא-אמריקאים, בין השאר, לדווח לרשויות המס בארצות-הברית על חשבונות של לקוחות אמריקאים ושל ישויות משפטיות זרות מסוימות בבעלות אמריקאית. משטר ה-FATCA יכנס לתוקף ביולי 2014. כמו-כן, בעקבות חקיקת ה-FATCA, נכרתו מספר הסכמים בילאטרליים לחילופי מידע בנושאי מס בין ארצות-הברית לבין מספר מדינות אחרות, לרבות מדינות שבהן יש לקבוצת הבנק נוכחות, אשר קובעים משטר דיווח שונה מזה הקבוע ב-FATCA. קבוצת הבנק נערכת לעמוד בדרישות המתחייבות מחקיקה זו, ומרגולציות נוספות הנגזרות ממנה (ובמדינות הרלוונטיות - מהנגזר מההסכם הבילאטרלי הרלוונטי), הן תפעולית והן נהלית.

סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

התחזית למשק הישראלי מצביעה על קצב צמיחה נמוך ועלייה מסוימת באבטלה וכתוצאה מכך רמת הסיכון במשק לא תפחת.

סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

רמת אי הודאות בכלכלה הגלובלית עדיין גבוהה כתוצאה ממשבר החובות במדינות המפותחות. גוש האירו במיתון והצמיחה בארצות-הברית נמוכה יחסית. בהתאם לכך ולמצב המשק בישראל, הבנק ביצע מיפוי של המיגזרים אשר עשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית משינויים אלה, עדכן את מדיניות חשיפות האשראי בהתאם לצורך והגביר את הבקורות בתחומים אלו.

סיכון פוליטי-ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית/פוליטית. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום להאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מליווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מליוויים אלה.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כן, יתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכונים שוק, סיכונים אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכה של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק.

בהתאם לכך אושרו בהנהלת הבנק מדיניות ומתודולוגיה לזיהוי, אפיון וניהול סיכונים סביבה לצורך טיפול בהשפעת הסיכון הסביבתי על סיכון האשראי של הליוויים הגדולים. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות ונהלי העבודה, נבחנו מתודולוגיות מקובלות בבנקים בחו"ל ונעשה שימוש ביועצים המתמחים בתחום.

הלימות הון

החל מיום 31 בדצמבר 2009 הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 (להלן: "באזל 2"), כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 211-201. בהתאם להוראות, בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרש הבנק לבצע תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) המוגש מדי שנה. ביום 30 באפריל 2013 קיבל הדירקטוריון את הסקירה בנושא ה-ICAAP ואישר את הדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון של הבנק (ICAAP) לשנת 2012. כמו-כן, אישר הדירקטוריון את מדיניות תיאבון הסיכון של הבנק.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון:

1. באזל 3

1.1 הערכת לאימוץ הוראות באזל 3

ביום 26 באוקטובר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "היערכות לאימוץ המלצות באזל 3". לפי המכתב, המערכת הבנקאית בישראל תאמץ את המלצות באזל 3 "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" אשר פורסמו בחודש דצמבר 2010, לאחר שיגובשו ותוך ביצוע התאמות.

ביום 30 בינואר 2012 שלח בנק ישראל מכתב בדבר "היערכות ליישום הוראות באזל 3 - סקר השפעה כמותית (QIS)". לפי המכתב הבנק נדרש לבצע סקר הערכה כמותית בגין השפעות יישום הוראות באזל 3 בנוגע להקצאה הונית בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר משיערוך לשווי שוק (סיכון CVA), הגדרת ההון הרגולטורי וסיכונים שוק. הבנק הגיש את תוצאות הסקר לפיקוח על הבנקים ביום 14 ביוני 2012.

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזרים לעדכון הוראות מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות ההון, המאמצות את הוראות באזל 3 כחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין. הוראות אלה משנות את מבנה ההון הרגולטורי בין היתר, על-ידי התמקדות בחיזוק רכיבי הון הליבה, קביעת התאמות פיקוחיות (ניכויים מההון) והחלת מגבלות על סוגי המכשירים שייכללו בהון רובד 1 ובהון רובד 2. בנוסף, ההוראות משלבות את דרישות ההון בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר משיערוך לשווי שוק (סיכון CVA).

מועד היישום לראשונה של ההוראות האמורות נקבע ליום 1 בינואר 2014. הבנק בוחן את השפעותיהן של הוראות אלו ובכלל זה השפעת הוראות המעבר המדורגות שנקבעו.

אומדן ההשפעה הצפוי ליום 30 ביוני 2013 בהנחת יישום מלא של ההוראות הינו קיטון ביחס הון ליבה בין 0.3% לבין 0.5%. בשלב זה טרם השלים הבנק את מלוא ההערכות הנדרשת ליישום ההוראה, כולל פיתוח ועדכון כלים ותהליכים מחשביים שונים. עקב מורכבות ההוראה והתהליכים הנדרשים ליישומה ייתכן כי ההשפעה הצפויה תהיה שונה מהאמור לעיל. ביום 2 ביוני 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא "הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל 2 - דרישות גילוי בגין תגמול". הטיוטה מפרטת את הגילויים העיקריים שיש לכלול בנושא תגמול - גילויים איכותיים בדבר הגופים המפקחים על התגמול, מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול לרבות תיאור הדרכים שבהן הבנק יוצר קשר בין הביצועים לבין רמת התגמול וכן, גילוי כמותי בדבר השווי הכולל של מענקי התגמול הקבועים והמשתנים שהוענקו לנושאי משרה בכירה ולעובדים מרכזיים אחרים. דרישות גילוי אלו יחולו על דוחות שנתיים בלבד, החל מהדוחות לשנת 2014.

ביום 26 ביוני 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון". הטיוטה מרחיבה את דרישות הגילוי הקיימות וכן מתאימה אותן להוראות באזל 3 ותחול החל מהדוחות ליום 31 במרץ 2014. כמו-כן, נקבעה מתכונת גילוי לדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2013.

1.2 סיכון נזילות

ביום 13 בינואר 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 342 בדבר ניהול סיכון נזילות. תיקון ההוראה מיועד לחזק ולשפר את ניהול סיכון הנזילות בתאגידים הבנקאיים והוא מהווה שלב ביניים לקראת אימוץ העתידי בישראל של המלצות באזל 3 בנושא הנזילות. למידע נוסף בנושא ניהול סיכון נזילות בבנק ראה פרק ניהול סיכונים בדוח זה.

בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו-כן, במסגרת טיטות החוזרים שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בדצמבר 2012 נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאמץ את יחסי ההון המינימליים שנקבעו בטיטות.

2. עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור:

ביום 21 במרץ 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיות בנושא נדל"ן לדיור. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון בגין הלוואות שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך נעשית לפי שיעורי השקלול שלהלן:

- הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, משוקללות ב-35%, ללא שינוי מהשיעורים הקיימים.
 - הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן גבוה מ-45% ועד 60%, משוקללות ב-50%, במקום ב-35%.
 - הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן גבוה מ-60% משוקללות ב-75% לצורכי דרישת הון, במקום ב-35% או ב-100%.
 - במקביל בוטלה הדרישה לשקלול ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלפי ש"ח ואשר מרכיב הריבית המשתנה בהן הינו 25% או יותר. במקומה, כאמור, הוחל שיעור שקלול של 75% (השפעת הנחיה זו אינה מהותית).
- כמו-כן, הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מכר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן הופחתה. ערבויות אלה משוקללות במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.

גילוי בהתאם לנדבך 3

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי כמותי	נושא
מספר עמוד	
129	מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון
130	הלימות ההון
131	חשיפות סיכון אשראי
134	הפחתת סיכון האשראי
138	סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
139	חשיפות איגוח, דרישות ההון בגין סיכון שוק ופוזיציות במניות בתיק הבנקאי
114	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 2

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר 2012	30 ביוני 2013	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
26,323	*27,297	הון ליבה
28,745	*29,746	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,801	16,668	הון רובד 2, לאחר ניכויים
46,546	*46,414	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
269,948	269,883	סיכון אשראי
5,557	4,925	סיכונים שוק
21,302	21,685	סיכון תפעולי
296,807	296,493	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
8.87%	9.21%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.68%	10.03%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.68%	15.65%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
15.50%	17.30%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.70%	17.40%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
28.37%	**25.98%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
28.37%	**25.98%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיטיף		
20.69%	18.68%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.47%	19.45%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* בניכוי דיבידנדים שהוכרוזו לאחר תאריך המאזן בסך של 184 מיליוני ש"ח.
** בנק הפועלים שוויץ מיישם את הוראות באזל 3 החל מהרבעון הראשון של שנת 2013.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2012	30 ביוני 2013	במיליוני ש"ח
הון רובד 1		
8,010	7,970	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
**17,873	*18,965	עודפים
302	278	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
**245	182	מכשירים הונניים אחרים
(107)	(98)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
26,323	*27,297	סך-הכל הון ליבה
2,422	2,449	מכשירים מורכבים חדשניים
28,745	*29,746	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,801	3,727	הון רובד 2 עליון
14,059	13,001	הון רובד 2 תחתון
(59)	(60)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
17,801	16,668	סך-הכל הון רובד 2
46,546	*46,414	הון כולל כשיר

* בניכוי דיבידנדים שהוכרזו לאחר תאריך המאזן בסך של 184 מיליוני ש"ח.
 ** סווג מחדש בעקבות אימוץ לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. ראה ביאורים 1(ב) ו-1(ג) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 בתמצית הדוחות הכספיים.

הלימות ההון

להלן מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי:

2012 בדצמבר 31		30 ביוני 2013		
דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
190	2,113	202	2,247	חובות של ריבונות
334	3,709	354	3,934	חובות של ישויות סקטור ציבורי
473	5,257	534	5,933	חובות של תאגידים בנקאיים
11,261	125,122	11,172	124,130	חובות של תאגידים
5,019	55,765	4,826	53,622	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,121	34,676	3,159	35,096	חשיפות קמעונאיות ליחידים
469	5,211	440	4,885	הלוואות לעסקים קטנים
2,434	27,044	2,534	28,160	הלוואות לדיוור
2	19	8	90	איגוח
993	11,032	1,061	11,786	נכסים אחרים
24,296	269,948	24,290	269,883	סך-הכולל בגין סיכון אשראי
500	5,557	443	4,925	סיכונים שוק
1,917	21,302	1,952	21,685	סיכון תפעולי
26,713	296,807	26,685	296,493	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	46,546		*46,414	הון כולל
	9.00%		9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	8.87%		9.21%	יחס הון ליבה לרכיבי הסיכון
	9.68%		10.03%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	15.68%		15.65%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון

* בניכוי דיבידנדים שהוכרזו לאחר תאריך המאזן בסך של 184 מיליוני ש"ח.

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

30 ביוני 2013												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	
במיליוני ש"ח												
300,168	299,207	-	-	55,571	6,814	47,588	37,048	98,880	6,309	4,918	42,079	הלוואות ⁽³⁾
51,218	54,349	-	-	-	-	-	119	2,963	2,242	2,646	46,379	אגרות-חוב ⁽⁴⁾
7,356	8,040	-	-	17	3	69	236	3,409	2,964	1,316	26	נגזרים ⁽⁵⁾
חשיפות חוץ-מאזניות												
169,950	171,547	-	181	2,326	3,134	48,518	44,677	68,331	1,694	1,312	1,374	אחרות
13,998	14,417	14,417	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
542,690	547,560	14,417	181	57,914	9,951	96,175	82,080	173,583	13,209	10,192	89,858	סך-הכל

31 בדצמבר 2012												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	
במיליוני ש"ח												
303,535	307,702	-	-	53,566	7,249	47,219	40,338	99,267	5,873	5,139	49,051	הלוואות ⁽³⁾
38,002	46,413	-	-	-	-	-	268	2,950	1,301	2,871	39,023	אגרות-חוב ⁽⁴⁾
13,453	6,929	-	-	15	2	18	223	3,173	2,573	898	27	נגזרים ⁽⁵⁾
חשיפות חוץ-מאזניות												
167,350	168,353	-	187	2,351	3,167	47,948	41,959	68,838	1,588	829	1,486	אחרות
12,777	13,498	13,498	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
535,117	542,895	13,498	187	55,932	10,418	95,185	82,788	174,228	11,335	9,737	89,587	סך-הכל

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 30 ביוני 2013 הסתכמו בסך של כ-547.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-542.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, גידול בסך של כ-4.7 מיליארד ש"ח. עלייה זו נובעת בעיקר מגידול באגרות-חוב ממשלתיות בסך של כ-7.4 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפות האשראי בגין הלוואות לדיור בסך של כ-2 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפה קמעונאית ליחידים (לרבות עסקים קטנים) בסך של כ-0.5 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפה לתאגידים בנקאיים בסך של כ-1.9 מיליארד ש"ח וגידול בחשיפה בסקטור הציבורי בסך של כ-0.5 מיליארד ש"ח. גידול זה קוזז בעיקר בשל קיטון בפיקדונות בבנקים מרכזיים ואשראי לממשלות בסך של כ-7 מיליארד ש"ח, קיטון בחשיפות האשראי בגין תאגידים בסך של כ-0.6 מיליארד ש"ח וקיטון בחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח.

כ-32% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-19% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה קמעונאית ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח (לרבות עסקים קטנים). ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפת האשראי לריבוניות, המהווה כ-16% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת בעיקרה, פיקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדיור, המהווה כ-11% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס הלוואה לשווי הנכס במועד העמדת הלוואה (LTV) אינו עולה על 75%. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי סיכון בגין חשיפות כאמור ב-50%-35%.

כ-15% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי הכוללת אשראי שניתן לרכישת נדל"ן מסחרי מניב הכנסה.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

30 ביוני 2013					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
140,681	72,872	85,654	-	-	299,207
24,258	17,189	12,902	-	-	54,349
5,002	4,954	6,786	-	(8,702)	8,040
27,077	139,845	4,625	-	-	171,547
2,406	-	-	12,011	-	14,417
199,424	234,860	109,967	12,011	(8,702)	547,560

31 בדצמבר 2012					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
149,451	74,604	83,647	-	-	307,702
22,550	12,840	11,023	-	-	46,413
4,624	4,633	6,296	-	(8,624)	6,929
24,819	138,683	4,851	-	-	168,353
2,376	-	-	11,122	-	13,498
203,820	230,760	105,817	11,122	(8,624)	542,895

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמה, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להלן מידע על הלוואות בעייתיות והפרשות להפסדי אשראי לפי צד נגד:

30 ביוני 2013			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
סקטור ציבורי	9	-	26
תאגידים בנקאיים	-	-	7
תאגידים	1,033	980	1,272
בביטחון נדל"ן מסחרי	881	98	1,066
קמעונאיות ליחידים	285	155	475
עסקים קטנים	55	43	59
הלוואות לדיור	750	-	422
אחרים	-	-	2
סך-הכל	3,013	1,276	3,329

31 בדצמבר 2012			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
סקטור ציבורי	9	-	24
תאגידים בנקאיים	-	-	5
תאגידים	1,026	1,041	1,197
בביטחון נדל"ן מסחרי	1,013	193	894
קמעונאיות ליחידים	487	330	505
עסקים קטנים	84	73	66
הלוואות לדיור	904	-	358
אחרים	-	-	2
סך-הכל	3,523	1,637	3,051

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון אשראי לפי ענפי משק.
להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 4 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.
למידע נוסף בדבר הלוואות בעייתיות והפרשה להפסדי אשראי, ראה ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.
הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

לפני הפחתת סיכון אשראי

30 ביוני 2013								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
89,858	-	2,039	-	129	-	4,711	82,979	ריבנויות
10,166	9	5	-	9,309	-	843	-	סקטור ציבורי
13,202	-	381	-	4,412	-	8,409	-	תאגידים בנקאיים
171,331	991	166,913	-	2,318	-	1,109	-	תאגידים
80,916	868	80,048	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
95,545	61	158	95,326	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
9,849	16	11	9,822	-	-	-	-	עסקים קטנים
57,492	154	8,154	10,434	2,098	36,652	-	-	הלוואות לדיר
181	-	181	-	-	-	-	-	איגוח
14,415	562	11,087	-	-	-	-	2,766	אחרים
542,955	2,661	268,977	115,582	18,266	36,652	15,072	85,745	סך-הכל

31 בדצמבר 2012								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
89,587	-	1,926	-	362	-	4,173	83,126	ריבנויות
9,713	9	6	-	9,152	-	546	-	סקטור ציבורי
11,330	-	274	-	3,951	-	7,105	-	תאגידים בנקאיים
171,990	927	167,859	-	2,223	-	981	-	תאגידים
81,701	940	80,761	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
94,350	68	127	94,155	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
10,279	16	12	10,251	-	-	-	-	עסקים קטנים
55,574	183	8,509	8,958	-	37,924	-	-	הלוואות לדיר
187	-	-	-	-	-	187	-	איגוח
13,496	648	10,247	-	-	-	-	2,601	אחרים
538,207	2,791	269,721	113,364	15,688	37,924	12,992	85,727	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

לאחר הפחתת סיכון אשראי

30 ביוני 2013								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
91,179	-	1,833	-	129	-	4,711	84,506	ריבנויות
9,319	9	5	-	7,781	-	843	681	סקטור ציבורי
28,629	-	381	-	17,269	-	10,979	-	תאגידים בנקאיים
166,459	989	162,043	-	2,318	-	1,109	-	תאגידים
78,477	864	77,613	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
79,637	61	158	79,418	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
8,639	15	11	8,613	-	-	-	-	עסקים קטנים
57,492	154	8,154	10,434	2,098	36,652	-	-	הלוואות לדיור
181	-	181	-	-	-	-	-	איגוח
14,415	562	11,087	-	-	-	-	2,766	אחרים
534,427	2,654	261,466	98,465	29,595	36,652	17,642	87,953	סך-הכל

31 בדצמבר 2012								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
91,182	-	1,760	-	362	-	4,173	84,887	ריבנויות
8,618	9	6	-	7,391	-	546	666	סקטור ציבורי
25,967	-	273	-	16,109	-	9,585	-	תאגידים בנקאיים
168,121	869	164,048	-	2,223	-	981	-	תאגידים
79,258	940	78,318	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
79,036	68	127	78,841	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
9,051	15	12	9,024	-	-	-	-	עסקים קטנים
55,574	183	8,509	8,958	-	37,924	-	-	הלוואות לדיור
187	-	-	-	-	-	187	-	איגוח
13,496	648	10,247	-	-	-	-	2,601	אחרים
530,490	2,732	263,300	96,823	26,085	37,924	15,472	88,154	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

30 ביוני 2013						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
89,858	(206)	-	(206)	1,527	-	91,179
10,166	(1,527)	-	(1,527)	680	-	9,319
13,202	(247)	-	(247)	15,674	-	28,629
171,331	(1,378)	-	(1,378)	-	(3,494)	166,459
80,916	(39)	-	(39)	-	(2,400)	78,477
95,545	(14,096)	-	(14,096)	-	(1,812)	79,637
9,849	(216)	-	(216)	-	(994)	8,639
57,492	-	-	-	-	-	57,492
181	-	-	-	-	-	181
14,415	-	-	-	-	-	14,415
542,955	(17,709)	-	(17,709)	17,881	(8,700)	534,427

31 בדצמבר 2012						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
89,587	(166)	-	(166)	1,761	-	91,182
9,713	(1,761)	-	(1,761)	666	-	8,618
11,330	(266)	-	(266)	14,903	-	25,967
171,990	(1,153)	-	(1,153)	-	(2,716)	168,121
81,701	(28)	-	(28)	-	(2,415)	79,258
94,350	(13,564)	-	(13,564)	-	(1,750)	79,036
10,279	(210)	-	(210)	-	(1,018)	9,051
55,574	-	-	-	-	-	55,574
187	-	-	-	-	-	187
13,496	-	-	-	-	-	13,496
538,207	(17,148)	-	(17,148)	17,330	(7,899)	530,490

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (2) כולל חשיפות שנוספו בגין עסקות רכש חוזר.
- (3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

השימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בחשיפות האשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%. חשיפות אשראי בסך של כ-17.7 מיליארד ש"ח, קיבלו משקל סיכון מופחת על-ידי שימוש בעיקר בערבויות של תאגידים בנקאיים וריבוניות. בנוסף, שימוש בביטחונות פיננסיים כשירים, הכוללים בעיקר פיקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות, הביא להפחתת חשיפת האשראי הכוללת בסך של כ-8.7 מיליארד ש"ח.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

החל מיום 31 בדצמבר 2012 הבנק מבצע קיזוז למטרות הלימות ההון של עסקות בנגזרים תחת הסדרים לקיזוז דו-צדדי העומדים בתנאי ההוראה. הקיזוז מבוצע בהתאם לנהלים ומדיניות שנקבעו בבנק.

30 ביוני 2013					
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
10,192	11	33	320	3,380	6,448
6,550	41	10	87	4,106	2,306
(8,702)	-	-	-	-	-
8,040	52	43	407	7,486	8,754

31 בדצמבר 2012					
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
*9,639	19	20	402	2,576	6,622
5,914	81	7	150	3,895	1,781
(8,624)	-	-	-	-	-
*6,929	100	27	552	6,471	8,403

* סוג מחדש. שווי הוגן ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

30 ביוני 2013		
ערך נקוב במיליוני ש"ח		
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	
	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה
392	362	30

31 בדצמבר 2012		
ערך נקוב במיליוני ש"ח		
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	
	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה
403	373	30

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מקווי נזילות שהבנק מספק לגופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service ו-Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקולות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2012		30 ביוני 2013		משקל סיכון	
סכום החשיפה ⁽¹⁾	דרישת ההון	סכום החשיפה ⁽¹⁾	דרישת ההון		
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	20%	AAA עד AA-
-	-	-	-	50%	A+ עד A-
8	93	8	90	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
-	-	-	-	מנוכה מההון	B+ ומטה או ללא דירוג
8	93	8	90		סך-הכל

(1) לאחר המרה לאשראי בגין רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראות באזל 2.

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2012			30 ביוני 2013			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח						
330	247	83	315	251	64	סיכון ריבית
8	4	4	6	3	3	סיכון מניות
115	115	-	72	72	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
47	47	-	50	50	-	סיכון אופציות
500	413	87	443	376	67	סך-הכל

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2012		30 ביוני 2013		
דרישות הון	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח				
8 ⁽¹⁾	43	6 ⁽¹⁾	31	השקעות המסווגות בתיק למסחר
149	1,654	158	1,755	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
157	1,697	164	1,786	סך-הכל השקעות במניות
-	1,133	-	1,268	מזה: נסחר בבורסה
-	564	-	518	מוחזק באופן פרטי
-	139	-	151	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רובד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2012. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאווה היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותות פועלים בקהילה (ע"ר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

במחצית הראשונה של שנת 2013 התמקדה פעולתם בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך. באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2013 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-24.8 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת הון אנושי, יעוץ ומשאבים, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית. בשנת 2011 הוקמה יחידה ייעודית לטיפול בנושא אשר ממשיכה את פעילותה באופן שוטף.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם במחצית הראשונה של שנת 2013, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2013. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי – "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות. בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצינויות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מדי שנה. במחצית הראשונה של שנת 2013 תרם הבנק כ-360 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נלווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים פרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור – ללא תשלום – באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. מאז, פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2013.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצינויות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מילגות לרקדנים לתקופה של שלוש שנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים לתקופות של שלוש וחמש שנים בהתאמה.

בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית ובמתחם שפיים, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט וביוזמת הטכניון, לסייע לתלמידים מישוים מרוחקים, הבאים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד.

פרויקט חינוך פיננסי עם רשת אורט – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט, לקדם את הנושא של חינוך פיננסי וחינוך להתנהלות כלכלית נבונה בקרב בני נוער ושיפור הדיאלוג הפיננסי בין ההורים לילדיהם. עם השלמת פיתוח הסביבה הלימודית וכתובת תכני הלימוד בחודשים האחרונים, יצאת התוכנית להטמעה בכל בתי הספר ברשת אורט.

"מתן – משקיעים בקהילה" (להלן: "מתן") – מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

בנק הפועלים אימץ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילותו במסגרת התפישה האסטרטגית שלו. זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו מצפה לזאת ממנו. על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו: בהתנהלותו הסביבתית, בשותפות עם העובדים, בשרותיו ללקוחותיו ובתרומתו לקהילה ולחברה.

פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית של הבנק הממוקם באתר האינטרנט של הבנק. דוח זה, כמו קודמיו, דורג על-ידי הארגון הבינלאומי Global Reporting Initiative בדירוג הגבוה ביותר, A+. הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ שחמשת דוחותיו הראשונים קיבלו את הדירוג המרבי. דוח אחריות חברתית מלא באנגלית לשנת 2012, שנשלח בחודש יוני 2013 לדירוג הבינלאומי GRI זכה השנה שוב בציון המרבי A+. הדוח נערך במתכונת מתקדמת ווולנטרית של GRI (גרסה 3.1). דוחות אחריות חברתית מלאים של הבנק לשנת 2012, בעברית ובאנגלית, יפורסמו לציבור עד סוף הרבעון השלישי של שנת 2013.

להלן מידע על מספר ביצועים בתחום האחריות החברתית לסיכום שנת 2012:

התנהלות סביבתית – בארבע השנים האחרונות, צריכת הנייר לשימושים פנימיים ירדה ב-35.2 אחוזים וצריכת הנייר למטרות דיוור ללקוחות ירדה ב-42.3 אחוזים, קרי חיסכון מצטבר של 2,960 טון נייר (שווה ערך ל-45,000 עצים). כמו-כן מוחזרו 6,720 טונות נייר בשנים 2011-2007.

בתחום החיסכון באנרגיה, תוך תרומה לאיכות הסביבה, חלה התייעלות אנרגטית נוספת בסך 5.63 אחוזים בשנת 2011 לעומת שנת 2010. צריכת המים למ"ר קטנה בין השנים 2010-2012 ב-16.95 אחוזים.

שותפות עם העובדים – הבנק קלט 3,244 עובדי חברות כח-אדם כעובדי בנק בחמש השנים האחרונות; המשיך להאיץ שילוב נשים בתפקידי ניהול – כ-50.7 אחוזים מסך המנהלים בסוף שנת 2012; מעודד את העובדים ללימודים אקדמיים – 57.6 אחוזים מהעובדים בעלי תואר אקדמי, ויותר משליש מהאקדמיים בעלי תואר שני ומעלה; קידם תרבות של חדשנות ושיתוף עובדים באמצעות תוכנית "אכפת ל" המעודדת הגשת הצעות על ידיהם, על-ידי הכשרת מאמני חדשנות, הקמת מעבדת החדשנות וקיום פסטיבל חדשנות.

לקוחות, מוצרים ושירותים – במסגרת תפישת החירות הפיננסית של לקוחותינו, הרצון לקדם התנהלות פיננסית נכונה בקרב הציבור הרחב ועידוד תרבות החיסכון; מעל 260,000 לקוחות הצטרפו לשירותי הכלי לניהול תקציב; מעל 180,000 חשבונות של "ידן הסכן" נפתחו בהיקף כולל של למעלה מ-1.5 מיליארד ש"ח.

יותר מ-1,000 עסקים הצטרפו למועדון הלקוחות הגדול של הבנק "Cash Back", המעניק חוזרים כספיים. כשירות ללקוחותינו – הבנק הנגיש 107 סניפים לאנשים בעלי מוגבלויות פיזיות, ועוד 100 סניפים בתהליכי הנגשה או תהליך קבלת "אות הנגישות".

הבנק ממשיך בפיתוח מגוון רחב של יוזמות ופעילויות ברבדים השונים של הקיימות והאחריות החברתית. כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלו לסייע במעבר לשימוש באנרגיה ממשאבים שאינם מתכלים, הבנק מוביל פתרונות מימון לשוק התפלת המים ומעורב בשיעור של כ-80 אחוזים מהיקף המימון המותפלים והמתוכננים להתפלה. כמו-כן ממומנים פרויקטים להקמת תחנות כוח המונעות בגז, להתייעלות אנרגטית, מעבר של מפעלים ומוסדות לגז טבעי, מתקנים לטיפול בפסולת ובנייה ירוקה כל זאת בהיקף של מיליארדי שקלים.

מעורבות בקהילה ובחברה – 8,926 תלמידים ב-1,120 קבוצות השתתפו בפרויקט "משלוש לחמש" לשיפור בלימודי המתמטיקה מאז תחילת התוכנית.

נמשך מהלך של התנדבות עובדים בפרויקטים קהילתיים שונים בכל יחידות הבנק במסגרת מערך חדש לניהול התחום ולהשבחתו.

הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכוי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

לפרטים, ראה ביאור 19(ג)12, ו-119 ד', ו-119 ד' בדוחות הכספיים של שנת 2012 ובביאור 6 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

הון אנושי

בהמשך לאמור בפרק ההון האנושי בדוח דירקטוריון לשנת 2012, להלן עדכונים בדבר שינויים בהסכמי השכר בבנק ועדכוני רגולציה בנושא תגמול וזכויות עובדים:

שכר בכירים

ביום 6 במרץ 2013 החליטו ועדת התגמול והדירקטוריון לאשר את בקשתם של יו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי וחברי הנהלת הבנק לוותר על 5% משכרם. בנוסף ויתרו כל חברי הדירקטוריון על 5% מהגמול השנתי ומגמול השתתפות המשולם להם בעד השתתפות בישיבות הדירקטוריון ובישיבות ועדות הדירקטוריון. כמו-כן, ויתרו עובדים בכירים (שאינם נושאי משרה בבנק) על 2.5% משכרם.

הסכם שכר

בחודש מרץ 2013 נחתם הסכם שכר בין הנהלת הבנק ובין ועד ארגון העובדים של הבנק לשנים 2013-2017. לפרטים נוספים ראה ביאור 14 לתמצית הדוחות הכספיים.

אימוץ מדיניות התגמול למנהלים בכירים

ביום 7 באוגוסט 2013 וביום 20 באוגוסט 2013 אימץ הדירקטוריון מדיניות תגמול על-פי עקרונות תיקון 20 לחוק החברות התשנ"ט, 1999. ועדת התגמול של הדירקטוריון בחנה ושקלה את מדיניות התגמול לאור החזון והאסטרטגיה של הבנק, והיותו גוף פיננסי מוביל תוך שימת דגש על יציבות הבנק והחליפיות בין השגת תשואה לנטילת סיכון. מדיניות התגמול, לרבות המנגנון שבבסיסה, תיערך על בסיס רב שנתי ותהיה טעונה אישור הדירקטוריון לפחות אחת לשלוש שנים. הבנק נדרש לפתח בקרות שוטפות כדי לוודא ציות למדיניות זו, לתעד את המנגנון התגמול ולבקר את מדיניות התגמול ואופן יישומה. מדיניות התגמול האמורה הינה מדיניות תגמול המאושרת לראשונה על-ידי הבנק לפי סעיף 267א לחוק החברות. לפרטים ראה דיווח מיידי 112170-01-2013 מיום 7 באוגוסט 2013. המדיניות תובא לאישור האסיפה הכללית בחודש ספטמבר 2013.

עדכון לתוכנית התגמול למנהלים בכירים

ביום 7 באוגוסט 2013 וביום 20 באוגוסט 2013 אישר הדירקטוריון עדכון של תוכנית התגמול למנהלים בכירים (לא כולל יו"ר ומנכ"ל), לפרטים בדבר תוכנית התגמול ראה ביאור 15 לדוחות השנתיים לשנת 2012.

להלן השינויים המהותיים בתוכנית התגמול:

- א. אופן ההבשלה של יחידות ה-RSU המותנות יחושב בהתאם להשגת הפרש תשואה בפועל מעל מחיר ההון בשנת המענק הרלוונטית שבין 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) ל-2%, כך בהפרש תשואה בפועל של 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) תבשיל כמות של רבע (מחצית לגבי שנת 2013) ממנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק ובהפרש תשואה בפועל של 2% תבשיל כל מנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק. יחידות ה-RSU המותנות שלא תבשלנה בהתאם לאמור לעיל, תפקענה ולא תקנינה עוד זכויות כלשהן.
- ב. מניות המימוש שתבצענה מיחידות ה-RSU המותנות תהיינה חסומות במשך תקופה של ארבע שנים מתום שנת המענק הרלוונטית. כמות יחידות מניות חסומות (RSU), שאינן מותנות, המוענקת מידי שנה תחושב על-פי התוצאה המתקבלת מחלוקת סכום ההטבה הקבוע בתוכנית התגמול עבור כל תקופת הסכם העסקה של המנהל הבכיר במחיר הנעילה הממוצע של מניות הבנק ב-90 הימים האחרונים של סוף השנה הקודמת לשנה שבה נחתם הסכם העסקה כאמור. למרות האמור לעיל, מספר יחידות ה-RSU המוענק לנושאי משרה כפוף לתקרת שווי מקסימלי הקבועה בתוכנית התגמול. השפעת השינוי על תוצאות הבנק אינה מהותית. יתר תנאי יחידות ה-RSU נותרו ללא שינוי.
- ג. מחיר ההון הנדרש לצורכי תשלום מענקים לחברי ההנהלה ולמנהלים הבכירים של הבנק אשר יקבע על-פי הוראות תוכנית התגמול למנהלים בכירים לא יפחת משיעור של 8%.

מדיניות התגמול בתאגיד בנקאי

ביום 4 ביולי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי, שמטרתה להבטיח שהסדרי התגמול בתאגיד בנקאי יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של התאגיד הבנקאי. ההוראה קובעת, בין היתר, כי:

- מדיניות התגמול, לרבות המנגנון שבבסיסה, תיערך על בסיס רב שנתי ותהיה טעונה אישור הדירקטוריון לפחות אחת לשלוש שנים. הבנק נדרש לפתח בקרות שוטפות כדי לוודא ציות למדיניות זו, לתעד את מנגנון התגמול ולבקר את מדיניות התגמול ואופן יישומה.
 - ההוראה מגדירה מי הם "נושאי המשרה הבכירה" ו"עובדים מרכזיים" עליהם נדרש להחיל מדיניות תגמול הכוללת יחס מקסימלי בין תגמול משתנה לבין תגמול קבוע, דחיית תגמולים משתנים לתקופה שלא תפחת משלוש שנים והתאמת התשלום בפועל בגין תשלומים משתנים בהתאם לביצועים, פיננסיים ולא פיננסיים, כפי שהתממשו בדיעבד על פני התקופה.
 - התגמולים יותאמו לכל סוגי הסיכונים, לדרג ולתפקיד העובד. תגמולים של עובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת ייקבעו על-פי סטנדרטים המתחשבים בחשיבות וברגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלו.
- במקביל, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה בדבר אימוץ דרישות הגילוי בגין תגמול הקבועות בנדבך 3 של באזל 2.

עניינים אחרים

ביום 24 במרץ 2013 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק. האסיפה דנה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2011; אישרה את מינוי רואי החשבון המבקרים של הבנק; אישרה את הארכת מינויו של מר עידו שטרן כדירקטור בבנק לתקופה של שלוש שנים מיום 24 במרץ 2013, וכן את הארכת מינויו של מר אמנון דיק כדירקטור בבנק לתקופה נוספת של שלוש שנים (מר אמנון דיק נחשב ל"דירקטור חיצוני" כמשמעות הביטוי בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 שפורסמה על-ידי המפקח על הבנקים).

ביום 19 ביוני 2013 קיבלה מליאת הדירקטוריון את הודעתו של מר רן עוז, על רצונו לפרוש מתפקידו כחבר הנהלה הממונה על החטיבה הפיננסית - CFO ומהבנק, לאחר כהונה של כחמש שנים ואישרה את מינויו של מר ידן ענתבי במקומו. מר ידן ענתבי נכנס לתפקידו ביום 23 ביולי 2013 עם קבלת אישור בנק ישראל למינויו.

ביום 10 ביולי 2013 אישרה מליאת הדירקטוריון פירסום הודעה מקדימה בדבר כוונת הדירקטוריון לזמן אסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק, שעל סדר יומה, בין היתר, הארכת המינוי של הגב' מלי ברון ושל מר יעקב פאר (הנחשבים ל"דירקטורים חיצוניים" כמשמעות הביטוי בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 שפורסמה על-ידי המפקח על הבנקים (להלן: "הוראה 301")).

ביום 7 באוגוסט 2013 אישרה מליאת הדירקטוריון לכנס את האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות ביום 12 בספטמבר 2013, שעל סדר יומה הנושאים הבאים: דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2012; מינוי מחדש של רואי החשבון המבקרים של הבנק; מדיניות התגמול לנושאי משרה של הבנק; בחירה בגב' מלי ברון לכהונת דירקטורית בבנק, לתקופה נוספת של שלוש שנים החל מיום 12 בספטמבר 2013, כשהיא נחשבת ל"דירקטורית חיצונית" כמשמעות ביטוי זה בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 שפורסמה על-ידי המפקח על הבנקים ("הוראה 301"); ובחירה במר יעקב פאר לכהונת דירקטור בבנק, לתקופה נוספת של שלוש שנים החל מיום 6 באוקטובר 2013, כשהוא נחשב ל"דירקטור חיצוני" לפי הוראה 301.

דירקטוריון הבנק קיים 16 ישיבות בתקופה ינואר-יוני 2013.

ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 96 ישיבות בתקופה ינואר-יוני 2013.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הני"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), ובינוי 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת בתדירות רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
 - הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף כל שנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.
- במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותייעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (CO SO 1992) כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות.
- הבנק מבצע בשנת 2013, כמדי שנה, בסיוע חברת ייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתייעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. פעילות זו, על-פי המתוכנן, החלה ברבעון הראשון, תתפרס על פני כל השנה ועיקרה יושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2013 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.



ציון קינן
מנהל כללי



יאיר סרוסי
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 28 באוגוסט 2013

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

תוספת 1

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
6.49%	3,410	215,358	5.28%	2,823	217,963
בישראל					
3.78%	190	20,403	3.71%	172	18,817
מחוץ לישראל					
6.25%	⁽⁴⁾ 3,600	235,761	5.16%	(4)2,995	236,780
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.48%	5	813	2.39%	5	843
בישראל					
פיקדונות בבנקים:					
2.82%	19	2,720	1.61%	11	2,742
בישראל					
1.89%	11	2,343	1.49%	9	2,425
מחוץ לישראל					
2.39%	30	5,063	1.56%	20	5,167
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
2.46%	159	26,128	1.52%	44	11,676
בישראל					
0.23%	8	14,124	0.25%	12	18,932
מחוץ לישראל					
1.67%	167	40,252	0.73%	56	30,608
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	24	-	-	69
בישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
(4) עמלות בסך 86 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופת של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (30 ביוני 2012: 82 מיליון ש"ח).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
4.08%	268	26,700	2.37%	289	49,148
בישראל					
2.81%	43	6,180	2.24%	33	5,949
מחוץ לישראל					
3.84%	311	32,880	2.36%	322	55,097
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
3.24%	25	3,127	2.19%	23	4,240
בישראל					
0.47%	1	860	0.34%	1	1,176
מחוץ לישראל					
2.63%	26	3,987	1.78%	24	5,416
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
9.25%	7	313	0.51%	1	780
בישראל					
-	-	119	-	-	94
מחוץ לישראל					
6.64%	7	432	0.46%	1	874
סך-הכל					
5.30%	4,146	319,212	4.15%	3,423	334,854
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
		12,989		13,822	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		20,802		25,877	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
		353,003		374,553	סך-כל הנכסים
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים					
2.32%	253	44,029	1.93%	227	47,393
לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 בסך של 522 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2012: 150 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
2.28%	1,189	210,281	1.37%	758	221,969
בישראל					
0.47%	29	24,697	0.32%	19	23,526
מחוץ לישראל					
2.09%	1,218	234,978	1.27%	777	245,495
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
7.50%	16	877	4.24%	7	671
בישראל					
פיקדונות מבנקים:					
1.62%	15	3,730	1.39%	12	3,474
בישראל					
4.55%	33	2,953	4.84%	17	1,430
מחוץ לישראל					
2.90%	48	6,683	2.39%	29	4,904
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
1.41%	4	1,137	1.47%	2	547
בישראל					
5.80%	6	423	2.85%	2	284
מחוץ לישראל					
2.59%	10	1,560	1.94%	4	831
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
8.70%	689	32,686	6.94%	557	32,928
בישראל					
3.68%	19	2,093	4.54%	34	3,046
מחוץ לישראל					
8.39%	708	34,779	6.74%	591	35,974
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	-	5	45.66%	7	71
בישראל					
-	-	132	-	-	4
מחוץ לישראל					
-	-	137	42.89%	7	75
סך-הכל					
2.90%	2,000	279,014	1.98%	1,415	287,950
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		18,375		24,659	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		13,525		14,334	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		17,237		20,472	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		328,151		347,415	סך-כל ההתחייבויות
		24,852		27,138	סך-כל האמצעים ההוניים
		353,003		374,553	סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.40%			2.17%		פער הריבית
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.91%	1,980	275,183	2.60%	1,853	287,461
בישראל					
1.52%	166	44,029	1.31%	155	47,393
מחוץ לישראל					
2.72%	2,146	319,212	2.42%	2,008	334,854
סך-הכל					
1.15%	87	30,298	1.02%	72	28,290
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
5.77%	6,127	215,312	4.93%	5,311	218,115
בישראל					
3.92%	393	20,247	3.69%	352	19,262
מחוץ לישראל					
5.61%	⁽⁴⁾ 6,520	235,559	4.83%	⁽⁴⁾ 5,663	237,377
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.46%	9	735	2.22%	9	817
בישראל					
פיקדונות בבנקים:					
2.17%	32	2,971	1.47%	20	2,735
בישראל					
1.61%	18	2,240	1.11%	13	2,345
מחוץ לישראל					
1.93%	50	5,211	1.30%	33	5,080
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
2.49%	319	25,795	1.63%	114	14,030
בישראל					
0.24%	17	14,307	0.24%	23	18,878
מחוץ לישראל					
1.68%	336	40,102	0.83%	137	32,908
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	20	-	-	63
בישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
(4) עמלות בסך 172 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (30 ביוני 2012: 159 מיליון ש"ח).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
3.69%	466	25,515	2.38%	553	46,710
בישראל					
2.68%	81	6,085	2.22%	65	5,891
מחוץ לישראל					
3.49%	547	31,600	2.36%	618	52,601
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
3.36%	49	2,942	2.21%	35	3,186
בישראל					
0.51%	2	783	0.34%	2	1,172
מחוץ לישראל					
2.76%	51	3,725	1.71%	37	4,358
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
5.52%	7	257	1.85%	5	543
בישראל					
-	-	135	16.78%	10	124
מחוץ לישראל					
3.60%	7	392	4.55%	15	667
סך-הכל					
4.80%	7,520	317,344	3.94%	6,512	333,871
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
		12,922		13,584	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		22,103		24,662	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
		352,369		372,117	סך-כל הנכסים
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים					
2.35%	511	43,797	1.96%	465	47,672
לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 בסך של 532 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2012: 161 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
2.05%	2,138	209,521	1.33%	1,460	219,975
בישראל					
0.52%	64	24,617	0.35%	44	24,912
מחוץ לישראל					
1.89%	2,202	234,138	1.23%	1,504	244,887
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
5.11%	23	912	3.95%	13	664
בישראל					
פיקדונות מבנקים:					
0.88%	17	3,861	1.00%	18	3,598
בישראל					
5.20%	76	2,963	6.51%	49	1,530
מחוץ לישראל					
2.74%	93	6,824	2.63%	67	5,128
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
1.59%	9	1,136	1.45%	4	553
בישראל					
6.99%	11	320	2.65%	4	304
מחוץ לישראל					
2.77%	20	1,456	1.88%	8	857
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
6.58%	1,037	32,009	5.63%	927	33,417
בישראל					
3.54%	37	2,109	4.62%	58	2,539
מחוץ לישראל					
6.39%	1,074	34,118	5.55%	985	35,956
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	-	5	25.80%	9	74
בישראל					
-	-	120	44.00%	4	20
מחוץ לישראל					
-	-	125	29.57%	13	94
סך-הכל					
2.47%	3,412	277,573	1.81%	2,590	287,586
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		18,069		23,114	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		13,465		14,088	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		18,610		20,404	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		327,717		345,192	סך-כל ההתחייבויות
		24,652		26,925	סך-כל האמצעים ההוניים
		352,369		372,117	סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.32%			2.13%		פער הריבית
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.79%	3,785	273,547	2.54%	3,616	286,199
בישראל					
1.48%	323	43,797	1.29%	306	47,672
מחוץ לישראל					
2.61%	4,108	317,344	2.36%	3,922	333,871
סך-הכל					
1.25%	188	30,129	1.09%	159	29,305
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד					
5.20%	2,338	183,175	4.23%	2,065	198,408
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.11%)	(748)	142,926	(1.45%)	(537)	149,328
סך התחייבויות נושאות ריבית					
3.09%			2.78%		
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
8.98%	1,305	60,050	6.38%	932	59,780
סך נכסים נושאי ריבית					
(9.00%)	(1,052)	48,287	(6.50%)	(757)	47,722
סך התחייבויות נושאות ריבית					
(0.02%)			(0.12%)		
פער הריבית					
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
3.17%	250	31,958	2.75%	199	29,273
סך נכסים נושאי ריבית					
(0.79%)	(113)	57,503	(0.31%)	(49)	62,610
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.38%			2.44%		
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
5.78%	3,893	275,183	4.52%	3,196	287,461
סך נכסים נושאי ריבית					
(3.11%)	(1,913)	248,716	(2.08%)	(1,343)	259,660
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.67%			2.44%		
פער הריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2012			2013		
שיעור הכנסה/ (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד					
5.17%	4,630	181,246	4.27%	4,158	196,676
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.13%)	(1,512)	142,827	(1.52%)	(1,131)	149,325
סך התחייבויות נושאות ריבית					
3.04%			2.75%		
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
6.36%	1,888	60,297	4.96%	1,468	59,925
סך נכסים נושאי ריבית					
(6.37%)	(1,495)	47,688	(5.05%)	(1,195)	47,916
סך התחייבויות נושאות ריבית					
(0.01%)			(0.09%)		
פער הריבית					
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
3.09%	491	32,004	2.87%	421	29,598
סך נכסים נושאי ריבית					
(0.76%)	(217)	56,929	(0.34%)	(105)	61,040
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.33%			2.53%		
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
5.19%	7,009	273,547	4.27%	6,047	286,199
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.62%)	(3,224)	247,444	(1.89%)	(2,431)	258,281
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.57%			2.38%		
פער הריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיליון מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012			
גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	שינוי נטו	מחיר	כמות
מחיר	כמות	מחיר	כמות		
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
(816)	(884)	68	(587)	(621)	34
בישראל					
(41)	(23)	(18)	(18)	(4)	(14)
מחוץ לישראל					
(857)	(907)	50	(605)	(625)	20
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
(146)	(252)	106	(110)	(162)	52
בישראל					
(5)	(24)	19	(8)	(18)	10
מחוץ לישראל					
(151)	(276)	125	(118)	(180)	62
סך-הכל					
(1,008)	(1,183)	175	(723)	(805)	82
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
(678)	(747)	69	(431)	(471)	40
בישראל					
(20)	(21)	1	(10)	(9)	(1)
מחוץ לישראל					
(698)	(768)	70	(441)	(480)	39
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
(115)	(125)	10	(139)	(127)	(12)
בישראל					
(9)	20	(29)	(5)	4	(9)
מחוץ לישראל					
(124)	(105)	(19)	(144)	(123)	(21)
סך-הכל					
(822)	(873)	51	(585)	(603)	18
סך-כל הוצאות הריבית					
(186)	(310)	124	(138)	(202)	64
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 ביוני 2013

תוספת 2

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------	------------------------------	----------------------------	------------------------

במיליוני ש"ח

חטבע ישראלי לא-צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾	153,418	14,019	23,914	14,738	3,665	4,729	691
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	54,291	83,601	66,178	39,233	17,260	18,741	285
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,288	961	2,677	12	338	-	-
סך-הכל שווי הוגן	208,997	98,581	92,769	53,983	21,263	23,470	976

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	136,303	10,601	18,039	20,047	2,919	3,685	393
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	50,948	91,379	70,314	37,392	19,369	18,808	467
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,950	1,300	2,132	8	5	-	-
סך-הכל שווי הוגן	189,201	103,280	90,485	57,447	22,293	22,493	860

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	19,796	(4,699)	2,284	(3,464)	(1,030)	977	116
החשיפה המצטברת במיגזר	19,796	15,097	17,381	13,917	12,887	13,864	13,980

- * סוג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 - (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 - (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשוייכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 ביוני 30			2013 ביוני 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.38	3.80	218,916	0.38	4.70	205,886	0.47	3.32	217,861	2,683	4
*0.99		*230,521	1.06		183,347	1.01		279,589	-	-
1.05		4,826	0.43		3,974	0.93		5,276	-	-
⁽²⁾ *0.69		*454,263	⁽²⁾ 0.70		393,207	⁽²⁾ 0.78		502,726	2,683	4
0.35	2.76	193,893	0.41	3.54	179,770	0.53	2.29	192,068	81	-
*0.98		*241,924	1.07		193,702	1.01		288,677	-	-
1.51		5,018	0.32		4,882	1.30		5,395	-	-
⁽²⁾ *0.71		*440,835	⁽²⁾ 0.75		378,354	⁽²⁾ 0.82		486,140	81	-
		*13,428			14,853			16,586	2,602	4
									16,586	13,984

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 ביוני 2013

תוספת 2 (המשך)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל עד 3 שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנים
במיליוני ש"ח						

חטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾	2,280	2,306	9,425	21,342	15,254	7,580	2,342
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	480	940	1,530	2,896	2,956	5,825	158
סך-הכל שווי הוגן	2,760	3,246	10,955	24,238	18,210	13,405	2,500

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	2,539	1,470	6,629	13,841	6,063	17,817	3,159
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	782	813	4,235	4,128	4,230	5,339	158
סך-הכל שווי הוגן	3,321	2,283	10,864	17,969	10,293	23,156	3,317

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	(561)	963	91	6,269	7,917	(9,751)	(817)
החשיפה המצטברת במיגזר	(561)	402	493	6,762	14,679	4,928	4,111

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדירור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-24 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.19 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
 ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר הנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
 ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו.
 ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
 ה. רכיבים אופציונליים המשויכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 ביוני 30			2013 ביוני 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
3.41	2.69	62,442	3.51	3.14	62,434	3.32	2.61	61,204	170	505
3.98		15,216	4.30		14,509	3.96		14,785	-	-
⁽²⁾ 3.52		77,658	⁽²⁾ 3.66		76,943	⁽²⁾ 3.45		75,989	170	505
3.92	1.69	53,021	4.14	2.55	53,220	3.60	1.81	51,558	-	40
3.47		18,752	3.57		19,190	3.32		19,685	-	-
⁽²⁾ 3.80		71,773	⁽²⁾ 3.99		72,410	⁽²⁾ 3.52		71,243	-	40
		5,885			4,533			4,746	170	465
								4,746	4,576	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 ביוני 2013

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חטבע-חוץ⁽³⁾

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽⁴⁾	47,917	9,427	10,306	4,323	3,656	4,331	881
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	47,489	79,058	51,663	17,925	7,619	22,464	258
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	3,930	3,188	4,397	103	3	-	-
סך-הכל שווי הוגן	99,336	91,673	66,366	22,351	11,278	26,795	1,139

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	55,972	16,455	17,307	3,050	912	334	197
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	58,273	62,018	41,371	16,379	9,903	25,719	969
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	3,291	2,847	4,937	93	332	-	-
סך-הכל שווי הוגן	117,536	81,320	63,615	19,522	11,147	26,053	1,166

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	(18,200)	10,353	2,751	2,829	131	742	(27)
החשיפה המצטברת במיגזר	(18,200)	(7,847)	(5,096)	(2,267)	(2,136)	(1,394)	(1,421)

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הכולל של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הכולל של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8א לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הכולל בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הכולל של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשוייכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 ביוני 30			2013 ביוני 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.84	3.36	78,924	0.93	4.16	77,247	1.01	3.21	82,124	1,078	205
0.97		212,787	1.00		230,391	1.25		226,476	-	-
0.21		8,508	0.28		10,279	0.23		11,621	-	-
⁽²⁾ 0.91		300,219	⁽²⁾ 0.95		317,917	⁽²⁾ 1.14		320,221	1,078	205
0.26	1.27	90,865	0.49	1.58	91,475	0.30	2.06	94,379	117	35
1.22		201,057	1.14		218,574	1.48		214,704	-	72
0.26		8,269	0.32		9,325	0.43		11,500	-	-
⁽²⁾ 0.90		300,191	⁽²⁾ 0.93		319,374	⁽²⁾ 1.09		320,583	117	107
		28			(1,457)			(362)	961	98
								(362)	(1,323)	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 ביוני 2013

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------	------------------------------	----------------------------	------------------------

במיליוני ש"ח

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

3,914	16,640	22,575	40,403	43,645	25,752	203,615	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁴⁾
701	47,030	27,835	60,054	119,371	163,599	102,260	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	341	115	7,074	4,149	5,218	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,615	63,670	50,751	100,572	170,090	193,500	311,093	סך-הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

3,749	21,836	9,894	36,938	41,975	28,526	194,814	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
1,594	49,866	33,502	57,899	115,920	154,210	110,003	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	337	101	7,069	4,147	5,241	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
5,343	71,702	43,733	94,938	164,964	186,883	310,058	סך-הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(728)	(8,032)	7,018	5,634	5,126	6,617	1,035	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר
16,670	17,398	25,430	18,412	12,778	7,652	1,035	החשיפה המצטברת במיגזר

- * סוג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 - (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 - (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".
 - (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. במיגזרים לא-צמוד ומטבע-חוץ: השפעת הנחות אלו הינה זניחה. במיגזר הצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-24 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.19 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי הכולל של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הכולל של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הכולל בגינו.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הכולל של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשוייכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 ביוני 30			2013 ביוני 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכלל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכלל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכלל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.99	3.82	361,979	1.06	4.41	346,985	1.06	3.51	362,845	5,587	714
1.07		*458,524	1.14		428,247	1.20		520,850	-	-
0.51		13,334	0.32		14,253	0.45		16,897	-	-
⁽²⁾ 1.03		*833,837	⁽²⁾ 1.09		789,485	⁽²⁾ 1.13		900,592	5,587	714
0.89	2.11	337,779	1.04	2.88	324,465	0.94	2.03	338,005	198	75
1.19		*461,733	1.22		431,466	1.29		523,066	-	72
0.73		13,287	0.32		14,207	0.71		16,895	-	-
⁽²⁾ 1.05		*812,799	⁽²⁾ 1.13		770,138	⁽²⁾ 1.14		877,966	198	147
		*21,038			19,347			22,626	5,389	567
								22,626	17,237	

1. בגין פעילות לווים בישראל

ליום 30 ביוני 2013									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.6.2013 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל			
הוצאות (הכנסות) מחיקות חשבונאיות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפסדי אשראי	ציבור-מסחרי						
14	-	(7)	90	117	2,142	2,751	117	2,760	חקלאות
589	63	59	1,848	3,392	19,984	38,906	3,544	40,339	תעשייה
626	(22)	39	1,678	2,480	18,561	48,764	2,519	48,994	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
476	(14)	45	891	1,125	19,101	22,799	1,125	23,080	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
7	4	(1)	74	77	3,941	6,596	77	10,630	חשמל ומים
477	55	100	574	898	20,084	29,956	898	30,359	מסחר
105	13	1	591	666	6,910	7,757	666	7,792	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
87	(5)	(7)	62	881	6,127	7,784	945	8,085	תחבורה ואחסנה
150	(10)	73	321	963	6,041	8,985	974	9,399	תקשורת ושירותי מחשב
511	179	23	962	1,015	16,840	26,971	1,214	33,829	שירותים פיננסיים
89	28	31	373	468	9,754	14,219	488	14,459	שירותים עסקיים אחרים
48	27	2	55	138	6,700	8,488	138	8,512	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,179	318	358	7,519	12,220	136,185	223,976	12,705	238,238	סך-הכל מסחרי
415	33	97	-	756	50,873	53,041	756	53,041	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
717	293	89	753	937	42,636	79,837	937	79,867	אנשים פרטיים - אחר
4,311	644	544	8,272	13,913	229,694	356,854	14,398	371,146	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	84	1,497	-	6,673	בנקים בישראל ⁽⁷⁾
-	-	-	-	-	173	1,479	-	51,007	ממשלת ישראל
4,311	644	544	8,272	13,913	229,951	359,830	14,398	428,826	סך-הכל פעילות בישראל ⁽¹⁾

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 141,086 ו-4,852, 47, 52,890, 229,951 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,778 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיוור שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-680 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,941 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (7) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

ליום 30 ביוני 2013								
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) (3)						סיכון אשראי כולל (1)		
הוצאות מחיקות יתרת (הכנסות) חשבונאיות ההפרשה בגין הפסדי נטו להפסדי אשראי	פגום	בעייתי (5)	* מזה: חובות (2)	סך-הכל	סך-הכל	בעייתי (5)	סך-הכל	צירור-מסחרי
1	-	1	-	105	179	-	179	חקלאות
25	(10)	(6)	57	2,903	4,429	57	5,103	תעשייה
62	(8)	(14)	377	6,532	8,405	380	9,039	בינו ובנדל"ן
7	-	1	-	424	1,461	-	1,615	חשמל ומים
8	-	-	16	42	1,064	42	1,913	מסחר
11	-	(1)	1	132	1,624	132	1,866	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
13	-	1	41	70	209	70	287	תחבורה ואחסנה
1	-	(2)	-	267	498	-	566	תקשורת ושירותי מחשב
77	9	27	89	90	6,150	90	14,079	שירותים פיננסיים
6	(1)	(2)	-	462	651	-	774	שירותים עסקיים אחרים
22	-	1	42	53	514	53	769	שירותים ציבוריים וקהילתיים
233	(10)	6	623	824	20,254	824	36,190	סך-הכל מסחרי
7	-	-	-	16	660	16	696	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
47	5	6	49	50	2,180	50	3,449	אנשים פרטיים - אחר
287	(5)	12	672	890	23,094	890	40,335	סך-הכל צירור - פעילות בחו"ל
7	-	2	-	29,776	30,343	-	42,918	בנקים בחו"ל (6)
-	-	-	-	806	1,996	-	4,636	ממשלות חו"ל
294	(5)	14	672	890	53,676	890	87,889 (1)	סך-הכל פעילות בחו"ל
4,605	639	558	8,944	14,803	283,627	15,288	516,715	סך-הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 53,676, 6,461, 5,299.0 ו-22,453 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לצירור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

1. בגין פעילות לווים בישראל

ליום 30 ביוני 2012**									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.6.2012 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל
הוצאות (הכנסות) מחיקות יתרת (הכנסות) חשבונאיות ההפרשה בגין הפסדי נטו להפסדי אשראי									
24	(50)	(2)	76	108	2,171	2,856	108	2,868	2,868
577	139	(83)	1,431	2,388	20,383	40,442	2,400	42,234	42,234
588	60	91	1,677	2,915	18,263	47,875	2,958	48,113	48,113
484	121	(191)	998	1,191	22,544	26,219	1,191	26,487	26,487
31	9	1	88	88	3,429	6,831	88	8,766	8,766
418	191	252	634	1,121	18,705	27,165	1,122	27,358	27,358
108	8	44	525	543	6,630	7,662	543	7,692	7,692
99	3	76	35	953	6,065	7,861	1,063	8,199	8,199
58	(4)	2	185	536	7,005	10,798	536	10,957	10,957
328	62	248	1,463	1,723	17,342	26,629	1,803	32,836	32,836
97	6	(9)	103	209	9,170	13,621	209	13,741	13,741
52	14	21	88	194	5,831	7,400	194	7,430	7,430
2,864	559	450	7,303	11,969	137,538	225,359	12,215	236,681	236,681
344	6	8	-	972	46,583	49,241	972	49,241	49,241
1,000	93	179	964	1,171	42,646	79,936	1,171	79,971	79,971
4,208	658	637	8,267	14,112	226,767	354,536	14,358	365,893	365,893

** מספרי השוואה סווגו מחדש ככל האפשר כדי להתאימם למתכונת הגילוי החדשה הנדרשת החל מהדוחות לשנת 2012. כמו-כן, נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 2,706,014,435 ו-134,985 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,555 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-487 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,225 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון אשראי לפי ענפי משק

תוספת 3 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

ליום 30 ביוני 2012**									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.6.2012 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל
הוצאות (הכנסות)	מחיקות	יתרת							
בגין הפסדי נטו	חשבונאיות	הפרשה							
אשראי	אשראי	אשראי							
-	-	-	-	-	68	78	-	78	ציבור-מסחרי
41	49	14	239	238	3,500	5,029	242	5,554	חקלאות
96	-	(9)	463	468	7,421	9,104	468	9,684	תעשייה
3	-	1	-	-	488	1,067	-	1,309	בינו ובנדל"ן
13	-	1	9	16	990	1,759	16	1,806	חשמל ומים
53	-	1	67	216	1,997	2,335	216	2,393	מסחר
3	-	3	-	33	193	343	33	367	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
3	-	-	-	-	556	659	-	730	תחבורה ואחסנה
97	-	8	97	181	6,755	11,805	182	15,386	תקשורת ושירותי מחשב
6	-	(3)	-	-	475	679	-	800	שירותים פיננסיים
25	3	(10)	51	78	867	1,013	78	1,114	שירותים עסקיים אחרים
340	52	6	926	1,230	23,310	33,871	1,235	39,221	שירותים ציבוריים וקהילתיים
10	-	1	-	26	650	680	26	680	סך-הכל מסחרי
32	3	3	66	65	2,421	3,755	65	3,885	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
382	55	10	992	1,321	26,381	38,306	1,326	43,786 ⁽¹⁾	אנשים פרטיים - אחר
4,590	713	647	9,259	15,433	253,148	392,842	15,684	409,679	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
									סך-הכל

** מספרי השוואה סווגו מחדש ככל האפשר כדי להתאימם למתכונת הגילוי החדשה הנדרשת החל מהדוחות לשנת 2012. כמו-כן, נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 26,381, 2,115, 1,101 ו-14,189 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

1. בגין פעילות לווים בישראל

ליום 31 בדצמבר 2012									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2012 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכל**	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי							ציבור-מסחרי
22	(62)	(13)	73	103	2,200	2,776	103	2,791	חקלאות
612	113	(73)	***1,661	***3,519	***19,533	***38,369	***3,691	***39,684	תעשייה
572	62	81	1,770	2,619	18,367	48,685	2,660	48,939	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
439	157	(280)	994	1,037	21,056	24,333	1,037	24,567	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
10	9	(20)	84	88	3,647	6,328	88	10,338	חשמל ומים
439	210	296	583	1,098	19,877	28,479	1,099	28,767	מסחר
117	(29)	55	483	565	6,778	7,676	565	7,706	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
94	4	72	80	979	6,172	7,682	1,049	7,988	תחבורה ואחסנה
77	(4)	13	337	515	6,358	9,274	523	9,566	תקשורת ושירותי מחשב
557	91	462	1,241	1,368	18,078	27,696	1,532	33,549	שירותים פיננסיים
95	18	28	111	218	9,654	13,674	218	13,909	שירותים עסקיים אחרים
70	14	40	99	168	6,563	8,307	168	8,336	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,104	583	661	***7,516	***12,277	***138,283	***223,279	***12,733	***236,140	סך-הכל מסחרי
352	18	27	-	823	49,017	51,161	823	51,161	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
908	250	277	965	1,192	42,013	79,631	1,192	79,661	אנשים פרטיים - אחר
4,364	851	965	***8,481	***14,292	***229,313	***354,071	***14,748	***366,962	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	59	1,521	-	6,628	בנקים בישראל ⁽⁷⁾
-	-	-	-	-	46	1,532	-	42,955	ממשלת ישראל
4,364	851	965	***8,481	***14,292	***229,418	***357,124	***14,748 ⁽¹⁾	***416,545	סך-הכל פעילות בישראל

** הוצג מחדש. נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. *** סווג מחדש.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 137,687-1 4,441, 47,44,952, 229,418 של 137,687-1 4,441, 47,44,952, 229,418 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,279 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-653 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,163 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(7) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2012								
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) (3)						סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2012 (4)	פגום	בעייתי (5)	* מזה: חובות (2)	סך-הכל*	סך-הכל**	בעייתי (5)	סך-הכל**	בעייתי (5)
הוצאות (הכנסות) חשבונאיות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפסדי אשראי						
1	-	1	-	-	72	129	-	129
23	59	24	***40	***40	***2,960	***4,836	***40	***5,355
76	16	(21)	375	393	7,945	9,659	393	10,267
3	-	1	-	-	410	1,211	-	1,420
30	1	-	13	25	1,135	2,072	25	2,094
15	-	(7)	1	148	1,811	2,045	148	2,132
7	-	10	-	78	196	327	78	346
2	-	-	-	-	527	787	-	852
64	14	33	53	119	6,431	11,673	119	15,061
8	-	(10)	-	16	394	615	16	696
23	3	(19)	46	71	643	792	71	896
252	93	12	***528	***890	***22,524	***34,146	***890	***39,248
6	4	2	-	12	653	703	12	703
61	11	7	60	62	2,133	3,416	62	3,455
319	108	21	***588	***964	***25,310	***38,265	***964	***43,406
5	-	1	-	-	24,114	24,667	-	35,725
-	-	-	-	-	752	2,058	-	4,199
324	108	22	***588	***964	***50,176	***64,990	***964	***83,330
4,688	959	987	9,069	15,256	279,594	422,114	15,712	499,875

** הוצג מחדש. נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. *** סווג מחדש.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר. נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 50,176, 5,421, 5,159 ו-22,574 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

חלק אי' – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 30 ביוני 2013													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾								
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון חוץ-מאזני אשראי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	
1,892	2,306	4	7,202	171	285	26,324	22,126	7,309	29,435	2,277	1,413	508	א. ארצות-הברית
157	176	-	319	-	-	5,385	5,052	-	5,052	49	284	-	ב. שוויץ
3,746	2,402	-	4,617	-	1	7,179	1,031	142	1,173	2,773	3,375	-	ג. אנגליה
14	12	-	1,284	84	85	1,822	1,796	1,278	3,074	7	16	3	ד. תורכיה
432	1,058	-	166	1	1	1,490	-	-	-	762	612	116	ה. גרמניה
1,458	307	-	2,051	37	43	1,765	-	-	-	481	1,284	-	ו. צרפת
2	141	-	196	-	-	143	-	-	-	137	6	-	ז. אירלנד
110	85	-	74	-	-	195	-	-	-	73	121	1	ח. ספרד
2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	2	-	-	ט. פורטוגל
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון
47	28	-	33	-	-	75	-	-	-	51	21	3	יא. איטליה
4,041	5,246	-	1,880	85	189	9,613	326	-	326	5,943	2,946	398	יב. אחרות
11,901	11,761	4	17,828	378	604	53,993	30,331	8,729	39,060	12,555	10,078	1,029	סך-כל החשיפות למדינות זרות
531	395	-	1,675	116	118	3,045	2,119	1,278	3,397	710	148	68	מזה: סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק אי – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 30 ביוני 2012												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽⁴⁾⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾								
	מזה: סיכון מסחרי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון חוץ-מאזנית אשראי	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה						חשיפה מאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מאזנית	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	לממשלות ⁽³⁾
2,473	1,520	43	6,768	192	308	14,536	10,543	8,468	19,011	1,963	2,030	-
324	444	-	550	-	-	5,624	4,856	-	4,856	479	289	-
2,357	2,815	-	3,128	48	74	6,046	874	459	1,333	3,178	1,994	-
9	79	-	874	81	81	3,142	3,054	527	3,581	6	82	-
1,147	1,133	-	1,229	1	1	2,280	-	-	-	700	1,465	115
1,207	633	-	1,474	36	35	1,840	-	-	-	519	1,296	25
9	73	-	204	-	-	82	-	-	-	65	17	-
88	52	-	132	-	-	140	-	-	-	34	105	1
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
2	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	2
44	12	-	35	-	3	56	-	-	-	54	1	1
3,549	5,026	-	2,828	41	159	8,977	402	3	405	6,384	1,643	548
סך-כל החשיפות למדינות זרות												
11,209	11,788	43	17,223	399	661	42,726	19,729	9,457	29,186	13,383	8,922	692
מזה: סך החשיפות למדינות LDC												
617	376	-	2,104	114	113	4,449	3,456	530	3,986	707	216	70

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק אי – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות סך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2012													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾								
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני אשראי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התושבים מקומיים		חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות
								לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים				
המדינה													
2,016	1,574	45	7,594	138	262	18,630	15,040	9,034	24,074	1,821	1,768	1	א. ארצות-הברית
302	410	1	398	-	-	6,468	5,756	-	5,756	393	319	-	ב. שוויץ
3,911	2,331	2	4,650	-	2	7,298	1,056	255	1,311	3,141	3,101	-	ג. אנגליה
19	45	-	1,038	77	82	2,502	2,438	629	3,067	6	58	-	ד. תורכיה
357	998	1	357	1	1	1,355	-	-	-	611	586	158	ה. גרמניה
1,179	580	20	1,624	35	42	1,759	-	-	-	523	1,236	-	ו. צרפת
2	65	-	190	-	-	67	-	-	-	52	15	-	ז. אירלנד
104	29	-	82	-	-	133	-	-	-	33	99	1	ח. ספרד
1	1	-	5	-	-	2	-	-	-	2	-	-	ט. פורטוגל
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון
49	5	-	28	-	-	54	-	-	-	54	-	-	יא. איטליה
4,111	5,568	2	1,405	43	241	9,844	165	120	285	7,047	2,160	472	יב. אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
12,051	11,606	71	17,372	294	630	48,112	24,455	10,038	34,493	13,683	9,342	632	
מזה: סך החשיפות למדינות LDC													
759	369	2	1,661	109	133	3,731	2,603	749	3,352	822	221	85	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק ב' – מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

פירוט שם המדינה:
קנדה
סכום החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 1,490 מיליוני ש"ח ליום 30.6.2013. (ליום 30 ביוני 2012: 2,313 מיליוני ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2012: 2,311 מיליוני ש"ח).

הערה:
בנתוני יוני 2013 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2012.

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות.
תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק א' לעיל:

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.6.2013					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
277	154	55	2	66	-
149	50	19	-	80	-
27	24	3	-	-	-
3	2	1	-	-	-
(41)	(35)	(3)	-	(3)	-
415	195	75	2	143	-

לתקופה של שישה חודשים המסתיימת ביום 30.6.2013					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
256	133	54	2	67	-
154	56	23	(1)	76	-
60	42	10	2	6	-
4	2	2	-	-	-
(59)	(38)	(14)	(1)	(6)	-
415	195	75	2	143	-

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.6.2012					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
277	108	61	2	100	6
4	24	(3)	-	(17)	-
9	7	1	-	1	-
1	1	-	-	-	-
(10)	-	(3)	(1)	(2)	(4)
281	140	56	1	82	2

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

חלק ג' - מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות.

תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק א' לעיל (המשך):

לתקופה של שישה חודשים המסתיימת ביום 30.6.2012					
סך-הכל	פרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
285	124	49	1	110	1
(29)	4	(5)	-	(27)	(1)
שינויים ביתר החשיפות:					
67	34	25	1	1	6
2	1	1	-	-	-
(44)	(23)	(14)	(1)	(2)	(4)
281	140	56	1	82	2

לשנת 2012					
סך-הכל	פרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
285	124	49	1	110	1
(59)	(14)	(6)	1	(39)	(1)
שינויים ביתר החשיפות:					
65	42	20	2	1	-
6	4	2	-	-	-
(41)	(23)	(11)	(2)	(5)	-
256	133	54	2	67	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

אני, ציון קינן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.6.2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

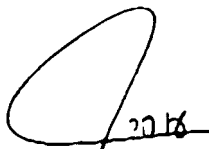

ציון קינן
מנהל כללי

תל-אביב, 28 באוגוסט 2013

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.6.2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.



עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 28 באוגוסט 2013

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2013 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, רווח כולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6ד(2) בדבר חשיפה לתובענה ייצוגית שהוגשה כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט
רואי חשבון

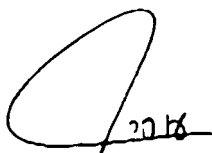
סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 28 באוגוסט 2013

31 בדצמבר	30 ביוני		ביאור
	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים			
55,301	53,751	48,818	מזומנים ופיקדונות בבנקים
52,070	40,728	61,137	2 נירות-ערך (מזה: 7,895; 4,473; 5,794 בהתאמה, שועבדו למלווים) ⁽¹⁾
47	-	47	נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
253,268	252,606	251,105	3 אשראי לציבור
(4,086)	(3,992)	(3,985)	3 הפרשה להפסדי אשראי
249,182	248,614	247,120	3 אשראי לציבור, נטו
798	884	979	אשראי לממשלות
127	128	134	השקעות בחברות כלולות
3,726	3,659	3,664	בניינים וציוד
33	39	25	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
9,624	9,547	10,175	8 נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,480	4,755	6,384	נכסים אחרים ⁽¹⁾
376,388	362,105	378,483	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
271,411	259,668	274,601	7 פיקדונות הציבור
6,015	6,434	4,174	פיקדונות מבנקים
629	883	602	פיקדונות הממשלה
1,116	1,116	810	נירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
35,677	35,679	35,874	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,718	12,672	12,355	8 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
21,765	20,430	21,981	התחייבויות אחרות (מזה: 595;596;611 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
349,331	336,882	350,397	סך-כל ההתחייבויות
26,755	24,907	27,808	4 הון מיוחס לבעלי המניות של הבנק
302	316	278	זכויות שאינן מקנות שליטה
27,057	25,223	28,086	סך-כל ההון
376,388	362,105	378,483	סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) כולל סכומים הנמדדים בשווי הון ראה ביאור 9.9 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.



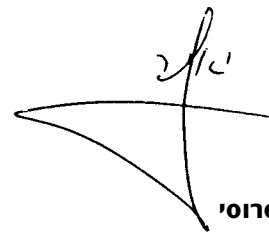
עופר לוי

משרה למנכ"ל, חשבונאי ראשי



ציון קינן

מנהל כללי



יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 28 באוגוסט 2013

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור	
	2012	2013	2012	2013		
מבוקר			בלתי מבוקר			
14,346	7,520	6,512	4,146	3,423	10	הכנסות ריבית
(6,186)	(3,412)	(2,590)	(2,000)	(1,415)	10	הוצאות ריבית
8,160	4,108	3,922	2,146	2,008		הכנסות ריבית, נטו
987	647	558	344	301	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7,173	3,461	3,364	1,802	1,707		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
255	81	311	(105)	168	11	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
5,105	2,521	2,504	1,247	1,254		עמלות
117	52	65	19	28		הכנסות אחרות
5,477	2,654	2,880	1,161	1,450		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
5,012	2,429	2,475	1,222	1,231		משכורות והוצאות נלוות
1,673	778	782	397	394		אחזקה ופחת בניינים וציוד
11	5	6	2	3		הפחתות וירידת-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,129	1,010	1,007	497	507		הוצאות אחרות
8,825	4,222	4,270	2,118	2,135		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,825	1,893	1,974	845	1,022		רווח לפני מיסים
1,254	595	717	227	380		הפרשה למיסים על הרווח
2,571	1,298	1,257	618	642		רווח לאחר מיסים
6	-	5	2	1		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח נקי:						
2,577	1,298	1,262	620	643		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(32)	14	(13)	12		הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,543	1,266	1,276	607	655		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים:						
רווח בסיסי:						
1.92	0.96	0.97	0.46	0.50		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל:						
1.91	0.95	0.96	0.46	0.49		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013

(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	*2012	2013	*2012	2013	
מבוקר		בלתי מבוקר			
					רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,577	1,298	1,262	620	643	
					הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(32)	14	(13)	12	
2,543	1,266	1,276	607	655	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:
					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
550	(134)	(186)	(79)	(88)	
					התאמות מתרגום דוחות כספיים** נטו, לאחר השפעת גידורים***
12	12	2	20	-	
7	1	5	(3)	2	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
569	(121)	(179)	(62)	(86)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(150)	(6)	24	(20)	29	השפעת המס המתייחס
					רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
419	(127)	(155)	(82)	(57)	
					בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(2)	2	(1)	1	
					רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
416	(129)	(153)	(83)	(56)	
					הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,996	1,171	1,107	538	586	
					ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(37)	(34)	16	(14)	13	
2,959	1,137	1,123	524	599	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. אימוץ ההוראה נעשה באופן של יישום למפרע, לאור זאת, נתוני רווח כולל אחר לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2012 סווגו מחדש ואינם מוצגים עוד כחלק מהדוח על השינויים בהון אלא במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג). כמו-כן, ביאור 13 בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר כולל פירוט בדבר תנועה ברכיבי רווח כולל אחר.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

*** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
27,578	299	27,279	18,494	539	8,246	237	8,009
יתרה ליום 31 במרץ 2013							
643	(12)	655	655	-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) לתקופה							
(84)	-	(84)	-	-	(84)	-	(84)
רכישה עצמית של מניות							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
17	-	17	-	-	17	17	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
(3)	-	(3)	-	-	(3)	(48)	45
מימוש אופציות למניות							
(57)	(1)	(56)	-	(56)	-	-	-
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**							
(8)	(8)	-	-	-	-	-	-
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת							
28,086	278	27,808	***19,149	483	8,176	206	7,970
יתרה ליום 30 ביוני 2013							

* בניכוי 16,773,588 יתרת מניות באוצר.

** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים **15,983	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
24,744	304	24,440	**15,983	174	8,283	208	8,075	יתרה ליום 31 במרץ 2012
620	13	607	607	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(65)	-	(65)	-	-	(65)	-	(65)	רכישה עצמית של מניות
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
12	1	11	-	-	11	11	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(3)	-	(3)	-	-	(3)	(10)	7	מימוש אופציות למניות
(82)	1	(83)	-	(83)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
25,223	316	24,907	**16,590	91	8,226	209	8,017	יתרה ליום 30 ביוני 2012

* בניכוי 10,523,853 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות-הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
27,057	302	26,755	**17,873	636	8,246	236	8,010
							יתרה ליום 1 בינואר 2013
1,262	(14)	1,276	1,276	-	-	-	-
							רווח נקי (הפסד) לתקופה
(99)	-	(99)	-	-	(99)	-	(99)
							רכישה עצמית של מניות
							התאמות ושינויים הנובעים מ:
39	-	39	-	-	39	39	-
							הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(10)	-	(10)	-	-	(10)	(69)	59
							מימוש אופציות למניות
(155)	(2)	(153)	-	(153)	-	-	-
							הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
(8)	(8)	-	-	-	-	-	-
							דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
28,086	278	27,808	***19,149	483	8,176	206	7,970
							יתרה ליום 30 ביוני 2013

* בניכוי 16,773,588 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". ישום ההוראה בוצע באופן של ישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).
*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים **15,324	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות-הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
24,101	282	23,819	**15,324	220	8,275	209	8,066	יתרה ליום 1 בינואר 2012
1,298	32	1,266	1,266	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(71)	-	(71)	-	-	(71)	-	(71)	רכישה עצמית של מניות התאמות ושינויים הנובעים מ:
33	3	30	-	-	30	30	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(8)	-	(8)	-	-	(8)	(30)	22	מימוש אופציות למניות
(127)	2	(129)	-	(129)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
25,223	316	24,907	**16,590	91	8,226	209	8,017	יתרה ליום 30 ביוני 2012

* בניכוי 10,523,853 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים **15,324	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
24,101	282	23,819	**15,324	220	8,275	209	8,066	יתרה ליום 1 בינואר 2012
2,577	34	2,543	2,543	-	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(113)	-	(113)	-	-	(113)	-	(113)	רכישה עצמית של מניות
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
74	(14)	88	6	-	82	82	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
2	-	2	-	-	2	(55)	57	מימוש אופציות למניות
419	3	416	-	416	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
27,057	302	26,755	**17,873	636	8,246	236	8,010	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

* בניכוי 13,453,853 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר				
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת
	2,577	1,298	1,262	620	רווח נקי לתקופה 643
					התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:
	(6)	-	(5)	(2)	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות (1)
	769	358	367	182	פחת על בניינים וציוד 185
	30	15	16	8	הפחתות 8
	987	647	558	344	הוצאות בגין הפסדי אשראי 301
	(333)	(127)	(339)	(20)	רווח ממימוש של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון (187)
	(48)	(7)	(32)	(10)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר (20)
	(7)	(5)	(4)	2	הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד (4)
	*42	-	25	(10)	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות 15
	130	38	(46)	54	שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים (37)
	232	21	(53)	3	מיסים נדחים, נטו (8)
	(19)	-	(1)	-	רווח ממכירות תיקי אשראי (1)
	404	(421)	744	(872)	התאמות בגין הפרשי שער 62
	(723)	(549)	(805)	(248)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון (127)
					שינוי נטו בכספים שוטפים:
	453	594	(132)	(1)	פיקדונות בבנקים 1,238
	(4,063)	(2,929)	977	(4,335)	אשראי לציבור 167
	(182)	(268)	(181)	(141)	אשראי לממשלות (212)
	(47)	-	-	70	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר (16)
	1,175	1,252	(543)	(2,302)	נכסים בגין מכשירים נגזרים (652)
	(364)	(1,850)	(999)	(1,283)	ניירות-ערך למסחר (236)
	(1,211)	(126)	(855)	(350)	נכסים אחרים (700)
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
	(993)	(578)	(1,824)	(192)	פיקדונות מבנקים (719)
	14,942	3,125	3,874	8,095	פיקדונות מהציבור 9,309
	(456)	(202)	(27)	(23)	פיקדונות מהממשלה (76)
	(186)	(189)	(297)	(277)	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר 171
	(689)	(752)	(261)	2,512	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (97)
	1,224	(26)	264	(119)	התחייבויות אחרות (553)
	*13,638	(681)	1,683	1,705	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת 8,453

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה					
-	-	(24)	-	(24)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
109	46	89	30	31	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(44,758)	(17,580)	(30,010)	(9,784)	(15,849)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
19,410	11,936	14,884	6,225	11,855	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
10,001	1,888	7,580	1,521	2,792	תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה
486	269	202	186	202	תמורה ממכירת תיקי אשראי
-	-	3	-	3	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
(4)	(4)	(5)	-	(2)	השקעה בחברות כלולות
8	1	-	1	-	תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות
(782)	(306)	(315)	(136)	(179)	רכישת בניינים וציוד
14	14	13	2	7	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(15,516)	(3,736)	(7,583)	(1,955)	(1,164)	מזומנים, נטו, לפעילות השקעה

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון					
4,079	3,667	1,465	1,884	535	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,724)	(1,097)	(1,027)	(965)	(884)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
*4	1	1	-	-	הנפקת מניות ואופציות
(8)	-	-	-	-	רכישה נוספת של מניות בחברות מאוחדות
(113)	(71)	(99)	(65)	(84)	רכישה עצמית של מניות
(3)	(3)	(8)	(3)	(8)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
*2,235	2,497	332	851	(441)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
357	(1,920)	(5,568)	601	6,848	גידול (קטון) במזומנים
53,975	53,975	53,937	51,054	40,650	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(395)	476	(981)	876	(110)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
53,937	52,531	47,388	52,531	47,388	יתרת מזומנים לסוף התקופה
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:					
15,990	*7,882	7,740	*4,107	3,688	ריבית שהתקבלה
(6,865)	*(3,474)	(3,077)	*(1,813)	(1,435)	ריבית ששולמה
56	30	21	30	10	דיבידנדים שהתקבלו
(1,442)	(744)	(876)	(437)	(430)	מיסים על הכנסה ששולמו
212	183	31	8	3	מיסים על הכנסה שהתקבלו

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2013 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2012 למעט המפורט בסעיף ג' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2012 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 באוגוסט 2013.

ב. שינוי סיווג

הצגת פריטי רווח כולל אחר

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית (ASU 2011-05 ו-ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית, פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 סווגו מחדש כך שאינם מוצגים בנפרד במסגרת דוח על השינויים בהון אלא מדווחים בסכום כולל תוך פירוט ההרכב שמוצג במסגרת דוח נפרד שנקרא "תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהיתה:

1. הוראה בנושא דוח על רווח כולל

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 9 בדצמבר 2012 בדבר תיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל, התאים הבנק את אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארצות-הברית (ASU 2011-05 ו-ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. בהתאם להוראות פריטי רווח כולל אחר מדווחים דוח נפרד שנקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו-כן, הבנק מציג את פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" בביאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר. הגילוי כאמור ניתן בביאור 13 "רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר". הבנק יישם את ההוראה בנושא דוח על הרווח הכולל החל מיום 1 בינואר 2013 בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתו.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. הוראה בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15 בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. בהתאם להוראות הבנק יקוז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
 - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- כמו-כן, נקבע כי הבנק יקוז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

הבנק לא יקוז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקוז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה ביטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב ביטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement).

עם זאת, הבנק אינו רשאי לקוז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים. אי לכך בדוחות הכספיים ממשיך הבנק להציג חשיפות בגין עסקות בסכום ברוטו.

כמו-כן, הבנק עדכן את הגילוי בביאור 8 בדבר פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון בהתאם לדרישות הגילוי החדשות שבהוראה.

הבנק מיישם את הכללים שבמסגרת ההוראה בדרך של "שום למפרע". עם זאת, דרישות הגילוי החדשות לא יושמו לגבי מספרי ההשוואה המתחייבים לרבעונים של שנת 2012 שכן בהתאם לחוזר לא קיימת חובת "שום ביחס לתקופות השוואה אלו. ליישום לראשונה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 8 בדבר פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון כנדרש בהוראה.

3. השפעה מיישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את הוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי. בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, יכלול גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיוור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממיגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור, אנשים פרטיים - אחר, בנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל, במידה ומהותי.

החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013 נדרש מתן גילוי לראשונה לגבי חובות שאורגנו מחדש בדבר מספר חוזים ויתרה לפני ואחרי הארגון מחדש. כמו-כן, לגבי ארגוני חוב שבוצעו במהלך 12 חודשים שקדמו לתאריך המאזן וכשלו בתקופת הדיווח נדרש גילוי אודות יתרם הרשומה. הגילוי האמור נדרש עבור כל אחד ממיגזרי האשראי כמפורט לעיל.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מאכן ולהבא. עבור נתונים שנדרשים לראשונה לפי הוראה זו הבנק סיווג מחדש, ככל האפשר, מספרי ההשוואה. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על-ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. לא נדרש מתן גילוי למספרי השוואה לתקופות ביניים המקבילות בשנת 2012 ביחס לגילויים חדשים אלו. ליישום ההוראות לראשונה לא היתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

4. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים הבנק מיישם את המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים. תיאור עיקרי הכללים שנקבעו במערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים כפי שיושמו על-ידי המפקח על הבנקים מפורטים בביאור 1 ו' (3) בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2012. הבנק מיישם את מערכת התקנים לתקופות ביניים ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך בדרך של יישום למפרע (למעט הקלות מסוימות בהוראות המעבר).

ליישום מערכת התקנים לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק, מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר **5.** ביום 21 במרץ 2013 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות המעדכנות את דרישות ההון בגין סיכון אשראי לדיר ונדל"ן ואת חישוב ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיר, כמפורט להלן:

5.1 לצורך חישוב יחסי הלימות ההון, הלוואה לדיר משוקללת בשיעור של 35%, למעט הלוואות לדיר מסוימות בעלות רכיב של ריבית משתנה, אשר מחדש אוקטובר 2010 משוקללות ב-100%. על-פי ההנחיה החדשה, הקצאת ההון בגין הלוואות לדיר שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך תיעשה לפי שיעורי השקלול שלהלן:

- הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, ישוקללו ב-35%, ללא שינוי מהשיעורים הקיימים.
- הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן גבוה מ-45% ועד 60%, ישוקללו ב-50% במקום ב-35%.
- הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן גבוה מ-60%, ישוקללו ב-75% במקום ב-35% או ב-100%.
- במקביל בוטלה הדרישה לשקלל ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלפי ש"ח ואשר מרכיב הריבית המשתנה הינו 25%, במקומה, כאמור, חל שיעור שקלול של 75%.

5.2 הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מחר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן תופחת. ערבויות אלה ישוקללו במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.

5.3 בנוסף, קובעות הנחיות דרישה שהיחס שבין יתרת ההפרשה הקבוצתית לבין יתרת הלוואות לדיר יעמוד על שיעור מינימלי של 0.35%. האמור לא חל על הלוואות לדיר אשר קיימת בגינן הפרשה לפי עומק פיגור. הבנק הקדים את יישום ההוראה והעמיד את יתרת ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיר על שיעור מינימלי של 0.35% מיתרת הלוואות לדיר כבר בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. השפעת יישום ההוראה הינה גידול חד פעמי ביתרת ההפרשה בגין הלוואות לדיר בסך של כ-84 מיליון ש"ח לפני מס.

הבנק התאים את דרישות ההון בגין הלוואות לדיר שבוצעו מיום 1 בינואר 2013. בנוסף, הבנק עדכן את אופן הקצאת ההון בגין ערבויות חוק מחר הקיימות ליום 1 בינואר 2013 וביחס לערבויות כאמור שבוצעו מיום זה ואילך, השפעת עדכון השקלול על יחס ההון של הבנק לא היתה מהותית.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר קובע את אופן האימוץ של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים בישראל. בהתאם לחוזר, תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי אומצו בהדרגה במהלך 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19 – הטבות עובדים טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. המפקח על הבנקים בוחן את שינוי הטיפול החשבונאי בהטבות עובדים. בשלב זה עדיין לא ידוע איזו תקינה תאומץ, אם בכלל, ומה יהיה אופן היישום שלה ומועד יישומה.

2. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של הלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקות בכרטיסי אשראי. כמו-כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי; טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקות מתן אשראי אחרות כגון עסקות סינדיקציה. ההוראה תיכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014. הבנק בוחן את השלכות אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים.

3. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 10 באפריל 2013 פורסמה טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהתבסס על פילוח לפי ענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת הנחיות מפורטות בקשר להכללה במסגרת מקדם הפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיטה הרחבה משמעותית של דרישות התייעוד התומך במקדם הפרשה הקבוצתית ובנאותות הכוללת של הפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח.

דרישות ההוראה צפויות להיכנס לתוקף באופן המפורט להלן:

- החל מ- 1.7.2013 יישום ההנחיות בכל הקשור לכימות שיעור הפסדי העבר.
- החל מ- 31.12.2013 יישום מלא של דרישות ההוראה לרבות כימות והכללה במסגרת מקדם הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי את המקדם המיוחס לגורמים סביבתיים.

ההנחיות יישמו בדרך של מכאן ואילך ויטופלו בדרך של שינוי אומדן תוך זקיפת ההשפעות, ככל שתהיינה, לרווח והפסד. יישום ההנחיות בכל הקשור לדרישות בדבר כימות הגורמים הסביבתיים, נאותות כוללת של הפרשה ודרישות התייעוד מחייב היערכות נרחבת מצד הבנק ושינוי במתודולוגיות הקיימות לקביעת הפרשה הקבוצתית. לאור זאת, בשלב זה, אין באפשרות הבנק לכמת את ההשלכות הצפויות מיישום ההוראה.

ביאור 2 ניירות-ערך

ליום 30 ביוני 2013				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן*	שווי הוגן*
1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	54	-	-	54
של מוסדות פיננסיים בישראל	625	53	-	678
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	679	53	-	732
2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	45,055	279	(21)	45,313
של ממשלות זרות	2,200	19	(8)	2,211
של מוסדות פיננסיים בישראל	359	15	(1)	373
של מוסדות פיננסיים זרים	1,797	7	(13)	1,791
של אחרים בישראל	2,650	112	(3)	2,759
של אחרים זרים	1,214	15	(6)	1,223
סך-כך אגרות-חוב ומילונות זמינות למכירה	53,275	447	(52)	53,670
מניות:				
של אחרים	1,420	335	-	(1)1,755
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	54,695	(2)782	(2)(52)	(1)55,425

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 518 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2013				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	3,888	11	(1)	3,898
של ממשלות זרות	430	-	(1)	429
של מוסדות פיננסיים זרים	473	13	(9)	477
של אחרים בישראל	11	1	-	12
של אחרים זרים	188	2	(4)	186
סך-כל אגרות-חוב ומילונות למסחר	4,990	27	(15)	5,002
מניות:				
של אחרים	40	1	(10)	31
סך-כל ניירות הערך למסחר	5,030	(1)28	(1)25	5,033
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾	60,404	863	(77)	61,190
ליום 30 ביוני 2013				
(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:				
להלן יתרת החוב הרשומה של:				
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	50			

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-7.9 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניית-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
59	59	-	-	59
758	758	60	-	818
817	817	60	-	877
2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
27,495	27,379	170	(54)	27,495
2,373	2,350	27	(4)	2,373
163	164	1	(2)	163
1,327	1,320	17	(10)	1,327
2	2	-	-	2
662	655	24	(17)	662
1,068	1,045	25	(2)	1,068
33,090	32,915	264	(89)	33,090
מניות:				
1,372	1,320	71	(19)	⁽¹⁾ 1,372
34,462	34,235	⁽²⁾ 335	⁽²⁾ (108)	⁽¹⁾ 34,462

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 557 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	4,431	20	-	4,451
של ממשלות זרות	82	-	(4)	78
של מוסדות פיננסיים זרים	647	5	-	652
של אחרים בישראל	22	-	-	22
של אחרים זרים	200	-	-	200
סך-כל אגרות-חוב ומילונות למסחר	5,382	25	(4)	5,403
מניות:				
של אחרים	52	1	(7)	46
סך-כל ניירות הערך למסחר	5,434	⁽²⁾ 26	⁽²⁾ (11)	5,449
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	40,486	421	(119)	⁽¹⁾ 40,788

ליום 30 ביוני
2012

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

להלן יתרת החוב הרשומה של:	
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	43

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 557 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.5 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	56	-	-	56
של מוסדות פיננסיים בישראל	693	59	-	752
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	749	59	-	808
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	38,123	470	(19)	38,123
של ממשלות זרות	2,062	22	(1)	2,062
של מוסדות פיננסיים בישראל	276	12	-	276
של מוסדות פיננסיים זרים	1,345	24	(3)	1,345
של אחרים בישראל	2,902	85	(3)	2,902
של אחרים זרים	956	20	-	956
סך-כך אגרות-חוב ומילונות זמינות למכירה	45,664	633	(26)	45,664
מניות:				
של אחרים	1,654	308	-	(1)1,654
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	47,318	(2)941	(2)(26)	(1)47,318

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 564 מיליוני ש"ח.
 (2) ככולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות-ראה ביאורים 10 ו-11.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
של ממשלת ישראל	2,969	25	(1)	2,993
של ממשלות זרות	79	-	-	79
של מוסדות פיננסיים זרים	608	1	(1)	608
של אחרים בישראל	8	-	-	8
של אחרים זרים	270	3	(1)	272
סך-כל אגרות-חוב ומילונות למסחר	3,934	29	(3)	3,960
מניות:				
של אחרים	52	-	(9)	43
סך-כל ניירות הערך למסחר	3,986	⁽²⁾ 29	⁽²⁾ (12)	4,003
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	51,138	1,029	(38)	⁽¹⁾ 52,129
ליום 31 בדצמבר 2012				

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

להלן יתרת החוב הרשומה של:	
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	49

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 564 מיליוני ש"ח.
 - (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 - (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים**

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
4,429	6	4,423	767	425	3,231	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.13
301	1	300	77	13	210	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(251)	-	(251)	(117)	(16)	(118)	מחיקות חשבונאיות
126	-	126	37	-	89	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(125)	-	(125)	(80)	(16)	(29)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,605	7	4,598	764	422	3,412	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.13 ⁽²⁾⁽³⁾
7	-	7	(1)	-	8	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
611	-	611	74	-	537	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	1	-	1	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
4,608	4	4,604	1,004	354	3,246	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.12
344	-	344	120	6	218	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(475)	-	(475)	(97)	(6)	(372)	מחיקות חשבונאיות
117	-	117	5	-	112	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(358)	-	(358)	(92)	(6)	(260)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,594	4	4,590	1,032	354	3,204	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.12 ⁽²⁾⁽³⁾
7	-	7	(4)	-	11	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
596	-	596	104	-	492	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	2	-	-	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

* החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור 3.ג.לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)**

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור		
4,688	5	4,683	969	358	3,356	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
558	2	556	95	97	364	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(901)	-	(901)	(391)	(33)	(477)	מחיקות חשבונאיות
262	-	262	93	-	169	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(639)	-	(639)	(298)	(33)	(308)	מחיקות חשבונאיות נטו
(2)	-	(2)	(2)	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,605	7	4,598	764	422	3,412	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.13 ⁽²⁾⁽³⁾ (בלתי מבוקר)
16	-	16	(19)	-	35	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
611	-	611	74	-	537	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	1	-	1	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור		
4,660	4	4,656	946	351	3,359	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
647	-	647	182	9	456	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(951)	-	(951)	(161)	(6)	(784)	מחיקות חשבונאיות
238	-	238	65	-	173	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(713)	-	(713)	(96)	(6)	(611)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,594	4	4,590	1,032	354	3,204	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.12 ⁽²⁾⁽³⁾ (בלתי מבוקר)
39	-	39	(5)	-	44	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
596	-	596	104	-	492	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	2	-	-	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור 1.ג.3 לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)**

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות** בגינם היא חושבה**

30 ביוני 2013						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה של חובות**
171,332	30,839	140,493	3,565	-	136,928	שנבדקו על בסיס פרטני
110,612	-	110,612	41,251	51,533	17,828	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
281,944	30,839	251,105	44,816	51,533	154,756	סך-הכל חובות**
55,667	-	55,667	-	51,234	4,433	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**
2,903	7	2,896	201	-	2,695	שנבדקו על בסיס פרטני
1,091	-	1,091	489	422	180	שנבדקו על בסיס קבוצתי** ⁽²⁾
3,994	7	3,987	690	422	2,875	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
290	-	290	-	245	45	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור****

30 ביוני 2012*						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה של חובות**
167,844	19,688	148,156	4,131	-	144,025	שנבדקו על בסיס פרטני
104,450	-	104,450	40,936	47,233	16,281	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
272,294	19,688	252,606	45,067	47,233	160,306	סך-הכל חובות**
51,128	-	51,128	-	47,078	4,050	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**
2,996	4	2,992	374	-	2,618	שנבדקו על בסיס פרטני
1,002	-	1,002	554	354	94	שנבדקו על בסיס קבוצתי** ⁽²⁾
3,998	4	3,994	928	354	2,712	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
295	-	295	-	268	27	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור****

* החל מהדוח לשנת 2012 ישנם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור 1.ג.3 לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-193 מיליוני ש"ח, לרבות יישום לראשונה של הוראת המפקח על הבנקים כמפורט בביאור 1.ג.5 (ליום 30.6.12: 95 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 102 מיליוני ש"ח).

**** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-20 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 27 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 21 מיליוני ש"ח).

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2012					
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור	
יתרת חוב רשומה של חובות*					
170,334	24,971	145,363	4,534	-	140,829
שנבדקו על בסיס פרטני					
107,905	-	107,905	39,612	49,670	18,623
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
278,239	24,971	253,268	44,146	49,670	159,452
סך-הכלל חובות*					
53,861	-	53,861	-	49,424	4,437
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*					
3,089	5	3,084	381	-	2,703
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,004	-	1,004	495	358	151
שנבדקו על בסיס קבוצתי** ⁽²⁾					
4,093	5	4,088	876	358	2,854
סך-הכלל הפרשה להפסדי אשראי					
293	-	293	-	264	29
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-193 מיליוני ש"ח, לרבות יישום לראשונה של הוראת המפקח על הבנקים כמפורט בביאור 5.ג.1 (ליום 30.6.12: 95 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 102 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-20 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 27 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 21 מיליוני ש"ח).

ביאור 3 סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות**

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2013						
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
55	30	18,561	1,402	379	16,780	בינוי ונדל"ן - בינוי
23	19	19,101	798	215	18,088	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	9	15,265	955	51	14,259	שירותים פיננסיים
150	105	81,575	3,546	3,113	74,916	מסחרי - אחר
233	163	134,502	6,701	3,758	124,043	סך-הכל מסחרי
819	938	50,873	-	756	50,117	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ⁽⁵⁾
221	79	42,636	747	178	41,711	אנשים פרטיים - אחר
1,273	1,180	228,011	7,448	4,692	215,871	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	84	-	-	84	בנקים בישראל
-	-	173	-	-	173	ממשלת ישראל
1,273	1,180	228,268	7,448	4,692	216,128	סך-הכל פעילות בישראל

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2 להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיר בפיגור עד 3 חודשים.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-212 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 (5) כולל יתרת הלוואות לדיר בסך של כ-97 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 82 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 89 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2013						
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
-	-	6,532	377	3	6,152	בינוי ונדל"ן
135	42	13,722	246	194	13,282	מסחרי - אחר
135	42	20,254	623	197	19,434	סך-הכל מסחרי
46	18	2,840	49	17	2,774	אנשים פרטיים
181	60	23,094	672	214	22,208	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	29,776	-	-	29,776	בנקים בחו"ל
-	-	806	-	-	806	ממשלות חו"ל
181	60	53,676	672	214	52,790	סך-הכל פעילות בחו"ל
1,454	1,240	251,105	8,120	4,906	238,079	סך-הכל ציבור
-	-	29,860	-	-	29,860	סך-הכל בנקים
-	-	979	-	-	979	סך-הכל ממשלות
1,454	1,240	281,944	8,120	4,906	268,918	סך-הכל

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2.3 להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-212 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) וסוגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)**

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

		30 ביוני 2012**			
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	פגומים ⁽¹⁾	לא פגומים	
בפיגור של 30 ועד ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾				
אשראי לציבור					
270	-	148,156	8,534	139,622	שנבדק על בסיס פרטני
523	998	51,128	-	51,128	הלוואות לדיור לפי עומק פיגור
362	114	53,322	-	53,322	שנבדק לפי בסיס קבוצתי אחר
1,155	1,112	252,606	8,534	244,072	סך-הכל לציבור
-	-	18,804	-	18,804	סך-הכל בנקים
-	-	884	-	884	סך-הכל ממשלות
1,155	1,112	272,294	8,534	263,760	סך-הכל

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 ** החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.
 *** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (1) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2 (2) להלן.
 (2) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.
 (3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-212 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאור 3 סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)**

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2012						
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר* ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
30	76	18,367	1,426	502	16,439	בינו ובנדל"ן - בינו
25	40	21,056	866	40	20,150	בינו ובנדל"ן - פעילויות בנדל"ן
16	6	16,723	1,237	124	15,362	שירותים פיננסיים
119	116	*80,781	*3,103	3,172	74,506	מסחרי - אחר
190	238	*136,927	*6,632	3,838	126,457	סך-הכל מסחרי
885	1,023	49,017	-	823	48,194	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾
284	102	42,013	958	226	40,829	אנשים פרטיים - אחר
1,359	1,363	*227,957	*7,590	4,887	215,480	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	59	-	-	59	בנקים בישראל
-	-	46	-	-	46	ממשלת ישראל
1,359	1,363	*228,062	*7,590	4,887	215,585	סך-הכל פעילות בישראל

* הוצג מחדש.

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 3.ב.2.3 להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-212 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-97 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 82 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 89 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

ביאור 3 סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)**

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2012						
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר* ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
63	-	7,945	375	-	7,570	בינוי ונדל"ן
70	58	*14,580	*153	303	14,124	מסחרי - אחר
133	58	*22,525	*528	303	21,694	סך-הכל מסחרי
63	12	2,786	60	14	2,712	אנשים פרטיים
196	70	*25,311	*588	317	24,406	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
14	-	24,114	-	-	24,114	בנקים בחו"ל
-	-	752	-	-	752	ממשלות חו"ל
210	70	*50,177	*588	317	49,272	סך-הכל פעילות בחו"ל
1,555	1,433	253,268	8,178	5,204	239,886	סך-הכל ציבור
14	-	24,173	-	-	24,173	סך-הכל בנקים
-	-	798	-	-	798	סך-הכל ממשלות
1,569	1,433	278,239	8,178	5,204	264,857	סך-הכל

* הוצג מחדש.

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2.3 להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדירור בפיגור עד 3 חודשים.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-212 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב שנבחן פרטנית מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדירור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2013					
יתרת קרן חובות פגומים	סך-הכלל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
4,927	1,402	685	109	717	בינו ובנדל"ן – בינו
1,983	798	616	21	182	בינו ובנדל"ן – פעילויות בנדל"ן
1,914	955	64	287	891	שירותים פיננסיים
7,381	3,546	1,071	468	2,475	מסחרי – אחר
16,205	6,701	2,436	885	4,265	סך-הכלל מסחרי
1,217	747	280	146	467	אנשים פרטיים – אחר
17,422	7,448	2,716	1,031	4,732	סך-הכלל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
685	377	179	11	198	בינו ובנדל"ן
325	246	15	96	231	מסחרי – אחר
1,010	623	194	107	429	סך-הכלל מסחרי
58	49	1	36	48	אנשים פרטיים
1,068	672	195	143	477	סך-הכלל ציבור – פעילות בחו"ל
18,490	8,120	2,911	1,174	5,209	סך-הכלל ציבור*
* מזה:					
	5,719	1,640	901	4,079	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
	2,916	1,652	238	1,264	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(1) יתרת חוב רשומה.
(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2012***			
סך-הכל (1) יתרת חובות פגומים בגינם לא יתרת (1) חובות פגומים	יתרת (1) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (2)	יתרת (1) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)
בלתי מבוקר			
8,534	3,669	1,438	4,865
סך-הכל ציבור*			
* מזה:			
5,915	2,418	1,161	3,497
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים			
3,378	2,201	441	1,177
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים			

31 בדצמבר 2012			
סך-הכל (1) יתרת חובות פגומים בגינם לא יתרת (1) חובות פגומים בגינם לא יתרת (1) חובות פגומים	יתרת (1) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (2)	יתרת (1) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)
מבוקר			
5,033	1,426	846	56
2,032	866	626	20
2,046	1,237	77	461
**6,649	**3,103	**939	552
**15,760	**6,632	**2,488	1,089
1,182	958	429	308
**16,942	**7,590	**2,917	1,397

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי				
5,033	1,426	846	56	580
בינוי ונדל"ן - בינוי				
2,032	866	626	20	240
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
2,046	1,237	77	461	1,160
שירותים פיננסיים				
**6,649	**3,103	**939	552	2,164
מסחרי - אחר				
**15,760	**6,632	**2,488	1,089	4,144
סך-הכל מסחרי				
1,182	958	429	308	529
אנשים פרטיים - אחר				
**16,942	**7,590	**2,917	1,397	4,673
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל				

** סווג מחדש.

*** החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.

**** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2012					
יתרת קרן חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
603	375	75	21	300	בינוי ונדל"ן
*311	*153	*31	75	122	מסחרי - אחר
*914	*528	*106	96	422	סך-הכל מסחרי
65	60	8	45	52	אנשים פרטיים
*979	*588	*114	141	474	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
17,921	8,178	3,031	1,538	5,147	סך-הכל ציבור
מזה:					
	5,915	1,681	1,245	4,234	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
	3,226	2,205	428	1,021	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סווג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.2 יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים שנרשמו***	הכנסות ריבית	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים שנרשמו***	הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
11	16	1,429	8	10	1,415	בינו ובנדל"ן - בינו
12	13	811	10	10	805	בינו ובנדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	3	1,066	-	1	1,008	שירותים פיננסיים
21	28	3,294	14	19	3,479	מסחרי - אחר
46	60	6,600	32	40	6,707	סך-הכל מסחרי
11	25	818	6	13	779	אנשים פרטיים - אחר
57	85	7,418	38	53	7,486	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
2	2	368	1	1	360	בינו ובנדל"ן
-	-	213	-	-	164	מסחרי - אחר
2	2	581	1	1	524	סך-הכל מסחרי
2	2	56	1	1	56	אנשים פרטיים
4	4	637	2	2	580	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
61	89	8,055	40	55	8,066	סך-הכל
שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012						
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012**						
8,464	8,505					יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
74	44					סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
374	188					סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
50	31					* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

** החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאים למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור 1.ג.3 לעיל.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

**** אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 169 מיליוני ש"ח ו-329 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 בהתאמה.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 ביוני 2013			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
			בינו ונדל"ן - בינו
599	215	384	
			בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
339	67	272	
			שירותים פיננסיים
159	6	153	
			מסחרי - אחר
913	85	828	
2,010	373	1,637	סך-הכלל מסחרי
664	266	398	אנשים פרטיים - אחר
2,674	639	2,035	סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
			בינו ונדל"ן
235	-	235	
			מסחרי - אחר
1	-	1	
236	-	236	סך-הכלל מסחרי
			אנשים פרטיים
6	1	5	
242	1	241	סך-הכלל ציבור - פעילות בחו"ל
2,916	640	2,276	סך-הכלל ציבור
30 ביוני 2012*			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
3,378	663	2,715	סך-הכלל ציבור

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם ביאור 1.ג.3.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 ביוני 2013 בסך של כ-474 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.12: 128 מיליוני ש"ח, ליום 30.06.12: 68 מיליוני ש"ח).

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2012		
יתרת חוב רשומה		
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל		
ציבור - מסחרי		
588	200	388
337	72	265
217	6	211
*975	92	*883
*2,117	370	*1,747
847	268	579
*2,964	638	*2,326
פעילות לווים בחו"ל		
ציבור - מסחרי		
255	-	255
*4	1	*3
*259	1	*258
3	1	2
*262	2	*260
3,226	640	2,586

* סווג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
	304	296	52	295	286
בינוי ונדל"ן - בינוי					28
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	21	22	13	7	7
שירותים פיננסיים	134	145	6	116	116
מסחרי - אחר	627	642	279	149	154
סך-הכל מסחרי	1,086	1,105	350	567	563
אנשים פרטיים - אחר	159	166	3,849	76	83
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	1,245	1,271	4,199	643	646
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
	1	1	1	-	-
מסחרי - אחר					-
אנשים פרטיים	4	4	120	-	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	5	5	121	-	-
סך-הכל ציבור	1,250	1,276	4,320	643	646
	2,093				

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)**

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*			
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013**		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013**	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור – מסחרי			
3	14	2	7
17	3	17	2
-	1	-	1
19	117	9	59
39	135	28	69
56	1,486	28	727
95	1,621	56	796
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור – מסחרי			
-	1	-	-
-	4	-	1
-	5	-	1
95	1,626	56	797

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל ההפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם ביאור 1.1 ג.3).

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)**

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV), סוג ההחזר וסוג הריבית**

30 ביוני 2013					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך-הכל		
	בלתי מבוקר				
	21,100	171	29,757		
	700				
	19,848	128	25,695	מעל 60%	
	773				
	426	-	514		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	1,317				
	41,374	299	55,966		סך-הכל
	2,790				

30 ביוני 2012***					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך-הכל		
	בלתי מבוקר				
	37,009	155	51,283		סך-הכל אשראי לדיור
	3,381				

31 בדצמבר 2012					
סיכון אשראי חוץ-מאזני*	יתרת הלוואות לדיור			עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	מזה: ריבית משתנה*	מזה: בולט ובלון	סך-הכל		
	מבוקר				
	19,774	157	28,035		
	963				
	19,491	108	25,654	מעל 60%	
	655				
	341	-	437		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	1,238				
	39,606	265	54,126		סך-הכל
	2,856				

* הוצג מחדש.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

*** החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.

**** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי – יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV – מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-100 בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי לא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- ביאור 3.ב.3 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת הלוואות ראה ביאור ג.6.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2013

ביאור 4 הון והלימות הון

א. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2012	30 ביוני 2012	30 ביוני 2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
26,323	25,038	*27,297	הון ליבה
28,745	27,465	*29,746	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,801	17,194	16,668	הון רובד 2, לאחר ניכויים
46,546	44,659	*46,414	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
269,948	274,037	269,883	סיכון אשראי
5,557	6,881	4,925	סיכונים שוק
21,302	20,955	21,685	סיכון תפעולי
296,807	301,873	296,493	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
8.87%	8.29%	9.21%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.68%	9.10%	10.03%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.68%	14.79%	15.65%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
15.50%	14.90%	17.30%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.70%	15.10%	17.40%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
28.37%	24.82%	**25.98%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
28.37%	24.82%	**25.98%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
20.69%	22.82%	18.68%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.47%	20.33%	19.45%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* בניכוי דיבידנדים שהוכרוזו לאחר תאריך המאזן בסך של 184 מיליוני ש"ח.
** בנק הפועלים שוויץ מיישם את הוראות באזל 3 החל מהרבעון הראשון של שנת 2013.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2012	30 ביוני 2012	30 ביוני 2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1. הון רובד 1			
27,057	25,223	*27,902	הון
2,422	2,427	2,449	מכשירי הון מורכבים
(33)	(39)	(25)	בניכוי: נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(643)	(90)	(520)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
(58)	(56)	(60)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
28,745	27,465	*29,746	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
א. הון רובד 2 עליון			
412	103	328	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
674	674	674	הפרשה כללית לחובות מסופקים
2,715	2,715	2,725	מכשירי הון מורכבים
ב. הון רובד 2 תחתון			
14,059	13,757	13,001	כתבי התחייבות נדחים
ג. ניכויים מהון רובד 2			
(59)	(55)	(60)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
17,801	17,194	16,668	סך-הכל הון רובד 2
46,546	44,659	*46,414	סך-הכל הון כולל

* בניכוי דיבידנדים שהוכרזו לאחר תאריך המאזן בסך של 184 מיליוני ש"ח.

ג. הלימות הון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון".
 בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.
 כמו-כן, במסגרת טיטוט החוזרים שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בדצמבר 2012 נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017. יחסי ההון המינימליים האמורים יחושבו בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

בשנת 2010 החליט הדירקטוריון, כי יעד יחס הון הליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%. עם פרסום טיוטות החוזרים האמורות לעיל, החליט הדירקטוריון שהבנק יפעל כדי שיעמוד ביעדים שנקבעו כאמור במועדם. בנוסף על כך אישר דירקטוריון הבנק ביום 26 בדצמבר 2012 את היעדים ליחסי הון מינימליים בהם ידרש הבנק לעמוד לתאריך 1 בינואר 2015 ותאריך 1 בינואר 2017.

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאמץ את יחסי ההון המינימליים שנקבעו בטיטות וכן פרסם חוזרים לעדכון הוראות מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, המאמצות את הוראות באזל 3 כחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין. הוראות אלה משנות את מבנה ההון הרגולטורי בין היתר, על-ידי התמקדות בחיזוק רכיבי הון הליבה, קביעת התאמות פיקוחיות (ניכויים מההון) והחלת מגבלות על סוגי המכשירים שייכללו בהון רובד 1 ובהון רובד 2. בנוסף, ההוראות משלבות את דרישות ההון בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר משיערוך לשווי שוק (סיכון CVA). מועד היישום לראשונה של ההוראות האמורות נקבע ליום 1 בינואר 2014. הבנק בוחן את השפעותיהן של הוראות אלו ובכלל זה השפעת הוראות המעבר המדורגות שנקבעו. יצוין כי ההגדרות של הון ליבה, הון כולל וההתאמות הפיקוחיות (הניכויים מההון) שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים כחלק מאימוץ באזל 3 שונות משמעותית מההגדרות שנכללו במסגרת באזל 2.

ד. דיבידנד

דירקטוריון הבנק החליט ביום 10 ביולי 2013 לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. מדיניות חלוקת הדיבידנד שנקבעה על-ידי הדירקטוריון הנה לחלק עד 30% מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. מדיניות זו תהיה תקפה עד שהבנק יעמוד ביעדי ההון שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים ואומצו על-ידי הדירקטוריון.

תשלום דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ולאחר שנתקבל אישור המפקח על הבנקים לחלוקת דיבידנד רבעונית בגובה של 15% מהרווח הנקי, החליט דירקטוריון הבנק ביום 10 ביולי 2013 לשלם דיבידנד, בגין רווחי הרבעון הראשון של שנת 2013, בסך של כ-92 מיליון ש"ח, המהווה 7 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדיבידנד שולם ביום 5 באוגוסט 2013. ביום 28 באוגוסט 2013 החליט דירקטוריון הבנק לשלם דיבידנד בגין רווחי הרבעון השני של שנת 2013 בסך של כ-92 מיליון ש"ח, המהווה 7 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדירקטוריון קבע את יום 12 בספטמבר 2013 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 30 בספטמבר 2013 כיום התשלום.

ה. עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור ראה ביאור 1(ג)5 לעיל. ליישום הנחיות לא היתה השפעה מהותית.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2013						
סך-הכל לא-כספיים*	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
נכסים						
48,818	-	2,290	466	26,964	-	19,098
61,137	1,656	1,915	838	8,168	2,874	45,686
47	-	-	-	-	-	47
247,120	144	6,618	6,486	26,240	56,426	151,206
979	-	-	424	553	-	2
134	134	-	-	-	-	-
3,664	3,664	-	-	-	-	-
25	25	-	-	-	-	-
10,175	30	466	295	3,369	941	5,074
6,384	601	25	619	353	294	4,492
378,483	6,254	11,314	9,128	65,647	60,535	225,605
התחייבויות						
274,601	144	7,370	13,491	65,830	19,850	167,916
4,174	-	148	445	1,905	289	1,387
602	-	-	-	123	182	297
810	-	266	-	544	-	-
35,874	-	693	52	1,568	27,095	6,466
12,355	-	510	427	3,573	2,238	5,607
21,981	625	83	562	1,181	190	19,340
350,397	769	9,070	14,977	74,724	49,844	201,013
28,086	5,485	2,244	(5,849)	(9,077)	10,691	24,592
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
		(1,483)	-	(1)	-	1,484
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
		(1,315)	5,732	9,237	(3,603)	(10,051)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
		716	(1)	(669)	-	(46)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
		112	142	(140)	-	(114)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	5,485	274	24	(650)	7,088	15,865
סך-הכל כללי						
		787	117	(938)	-	34
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
		978	370	1,257	-	(2,605)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לכך של (66) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגזר הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 ביוני 2012							
סך-הכל לא-כספיים*	פריטים	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
							נכסים
53,751	-	1,288	1,031	16,568	60	34,804	מזומנים ופיקדונות בבנקים
40,728	1,418	2,091	1,201	6,366	3,727	25,925	ניירות-ערך
248,614	143	9,825	6,895	30,588	56,816	144,347	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
884	-	-	257	437	-	190	אשראי לממשלות
128	128	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,659	3,659	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
39	39	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
9,547	11	696	255	5,562	74	2,949	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
4,755	604	60	200	449	254	3,188	נכסים אחרים
362,105	6,002	13,960	9,839	59,970	60,931	211,403	סך-כל הנכסים
							התחייבויות
259,668	143	6,902	13,589	61,989	20,729	156,316	פיקדונות הציבור
6,434	-	205	842	2,866	551	1,970	פיקדונות מבנקים
883	-	-	-	139	552	192	פיקדונות הממשלה
1,116	-	526	-	590	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
35,679	-	857	95	1,123	27,215	6,389	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,672	-	745	334	6,175	1,989	3,429	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
20,430	513	103	220	1,393	196	18,005	התחייבויות אחרות
336,882	656	9,338	15,080	74,275	51,232	186,301	סך-כל ההתחייבויות
25,223	5,346	4,622	(5,241)	(14,305)	9,699	25,102	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		(1,536)	-	34	-	1,502	
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		(3,407)	3,737	13,760	(2,766)	(11,324)	
							אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		222	821	(505)	-	(538)	
							אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		88	504	(156)	-	(436)	
							סך-הכל כללי
	5,346	(11)	(179)	(1,172)	6,933	14,306	
							אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		422	1,167	(1,243)	-	(346)	
							אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		382	1,621	1,393	-	(3,396)	

* רבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (37) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגור הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2012					
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
55,301	-	2,295	499	21,768	-	30,739	מזומנים ופיקדונות בבנקים
52,070	1,697	1,893	1,199	6,295	3,219	37,767	ניירות-ערך
							ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
47	-	-	-	-	-	47	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
249,182	148	8,987	6,805	27,731	56,878	148,633	אשראי לממשלות
798	-	-	263	488	-	47	השקעות בחברות כלולות
127	127	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
3,726	3,726	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
33	33	-	-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
9,624	27	333	352	3,262	469	5,181	נכסים אחרים
5,480	582	78	283	76	214	4,247	סך-כל הנכסים
376,388	6,340	13,586	9,401	59,620	60,780	226,661	
התחייבויות							
271,411	148	7,305	13,465	62,492	20,350	167,651	פיקדונות הציבור
6,015	-	108	534	2,531	346	2,496	פיקדונות מבנקים
629	-	-	-	130	328	171	פיקדונות הממשלה
							ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,116	-	555	-	561	-	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
35,677	-	579	64	1,062	27,120	6,852	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
12,718	-	385	597	3,592	2,203	5,941	התחייבויות אחרות
21,765	467	46	197	1,172	192	19,691	סך-כל ההתחייבויות
349,331	615	8,978	14,857	71,540	50,539	202,802	
27,057	5,725	4,608	(5,456)	(11,920)	10,241	23,859	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
		(1,525)	-	-	-	1,525	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
		(2,657)	5,208	11,490	(1,802)	(12,239)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		99	110	167	-	(376)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		(79)	141	(301)	-	239	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		5,725	446	3	(564)	8,439	סך-הכל כללי
		183	367	186	-	(736)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		(57)	1,069	416	-	(1,428)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כספי.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (61) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיזר הלא-צמוד.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר		30 ביוני		31 בדצמבר		30 ביוני	
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה				יתרות החוזים*			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:							
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
3	2	3	2	1,460	2,002	1,383	(1) אשראי תעודות
20	19	22	19	6,605	6,626	6,560	(2) ערבויות להבטחת אשראי
66	77	67	77	15,085	14,576	16,985	(3) ערבויות לרוכשי דירות
191	203	181	203	19,004	18,788	20,490	(4) ערבויות והתחייבויות אחרות
69	58	76	58	32,343	32,927	31,350	(5) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
-	-	-	-	10,279	10,555	10,778	(6) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
96	101	92	101	36,090	36,802	36,686	(7) מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
64	71	69	71	26,591	26,622	27,770	(8) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן**
86	80	86	80	20,270	18,856	18,802	(9) התחייבויות להוצאת ערבויות
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:							
				250	294	192	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
				21	101	110	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
							(3) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות***:
				166	167	165	בשנה הראשונה
				163	161	162	בשנה השניה
				156	156	153	בשנה השלישית
				144	146	139	בשנה הרביעית
				132	134	130	בשנה החמישית
				777	818	738	מעל חמש שנים
				1,538	1,582	1,487	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקן 451, נהלים למתן הלוואות לדיר.
 *** הוצג מחדש.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	2013	2012	2013	
269	201	186	201	הערך בספרים של האשראי שנמכר
269	202	186	202	תמורה שהתקבלה במזומן
269	202	186	202	סך-הכל תמורה
-	1	-	1	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ד. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכוי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 30 ביוני 2013, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-96 מיליוני ש"ח.

1. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 19ד(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הני"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק, למעט כמפורט להלן:

1.1. באשר לתביעה שצויינה בביאור 19ד(א) בדוחות הכספיים השנתיים שהוגשה ביום 20 במאי 2012 נגד ישראל כרט, בנושא עסקות במסמך חסר, הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות מוסכמת וביום 28 ביולי 2013 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות.

1.2. באשר לתביעה שצויינה בביאור 19ד(א)3 בדוחות הכספיים השנתיים שהוגשה בחודש יולי 2011 נגד נתבעים שונים המנהלים קופות-גמל וקרנות השתלמות, התובעים ביקשו להסתלק מהתביעה וביום 26 ביולי 2013, ניתן פסק דין המאשר את ההסתלקות ודוחה את תביעתם האישית.

1.3. בנוסף לתביעה שצויינה בביאור 19ד(א)4 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, הגיש ביום 29 במרץ 2012 עורך-דין אירווינג פיקרד, המפרק של Bernard L. Madoff Investment Securities LLC (להלן: "מיידוף") תביעה נגד הבנק ונגד חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שוויץ") ל-District of New York them - US Bancruptcy Court. התביעה היא בסכום של כ-27.5 מיליוני דולר ארצות-הברית, מתוך זה כ-26 מיליוני דולר נגד הפועלים שוויץ. בתביעה, נדרשים הנתבעים להשיב לקופת הפירוק של מיידוף, פדיונות שנמשכו מקרנות Kingate-I Fairfield Sentry בתקופה שלפני חדלות הפירעון של מיידוף. המדובר בקרנות שבהן השקיעו בשעתם לקוחות הבנק ולקוחות הפועלים שוויץ, וקרנות אלה מצידן השקיעו כספן במיידוף.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

יש לציין, כי חלק ניכר מהסכומים הנדרשים להשבה בתביעה זו (כ-22 מיליוני דולר מתוך 27.5 מיליוני דולר) חופפים לסכומים הנתבעים על-ידי קרן Fairfield Sentry עצמה במסגרת התביעה המפורטת בביאור 19ד(א)4 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, ולפיכך נראה כי אין חשש לכפל תשלום בגין סכומים חופפים אלה.

התביעה צוינה בביאור 19ד(ב)4 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

1.4. באשר לתביעה שצוינה בביאור 19ד(א)5 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה ביום 29 באוקטובר 2009 לבית המשפט המחוזי מרכז נגד הבנק ושישה בנקים נוספים, בבקשה למתן צווים הצהרתיים הקובעים, בין היתר, כי התובע לא חייב בריבית "הפרה", כהגדרתה בתביעה, ניתן ביום 21 ביולי 2013 פסק דין שקיבל חלק קטן ביותר מהתביעה. לפי פסק הדין על כל הבנקים הנתבעים ביחד להחזיר לתובע סכום של כ-50 מיליוני ש"ח. חלקו של הבנק בסכום זה הינו כ-15 מיליוני ש"ח. בכוונת הבנקים לערער על פסק הדין.

1.5. באשר לתביעה שצוינה בביאור 19ד(א)9 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה ביום 13 בדצמבר 2006 לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הבנק ובנקים נוספים, בעניין עלויות האשראי למשקי בית, ואשר ההליכים בה עוכבו עד למתן החלטה בתביעה שצוינה בביאור 19ד(א)10 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, לאור פסק הדין שהתקבל בתביעה זו כמפורט בסעיף קטן 1.6 להלן, צפוי שיתחדשו בקרוב ההליכים בתביעה זו.

1.6. באשר לתביעה שצוינה בביאור 19ד(א)10 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק ובנקים נוספים, בעניין עלויות האשראי בחשבון חח"ד עסקי, ביום 28 ביולי 2013 ניתן פסק דין בבית המשפט העליון בהרכב של 7 שופטים אשר קיבל את ערעור הבנקים, ביטל את החלטת בית המשפט המחוזי המאשרת את התביעה כייצוגית והורה על החזרת בקשת האישור לדיון מחודש בפני בית המשפט המחוזי. בית המשפט העליון אף הבהיר כי אין להבין מדבריו כי הוא סבור שקביעת הממונה בדבר קיומם של הסדרים כובלים ביחס לעמלות מסוימות של הבנקים יכולה להוות דבר מה נוסף.

1.7. במחצית השנייה של חודש נובמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד ישרכארט בע"מ, חברה בשליטת הבנק (להלן: "ישרכארט"). סכום התביעה הועמד על סך של כ-150 מיליוני ש"ח. עילת התביעה הינה, לטענת התובע, הטעיית מחזיקי כרטיסי אשראי בדבר התעריף עבור עמלת המרת מטבע אירו, תוך הפרת חוק הגנת הצרכן וחוק עשיית עושר ולא משפט. הקבוצה מוגדרת כקבוצת מחזיקי כרטיסי אשראי של תשלובת ישרכארט מכל הסוגים אשר ביצעו רכישות מחוץ לישראל של מוצרים וחייבו בעמלת המרת מטבע, למרות שלא מצוינת כל עמלה במידע המפורסם בתעריפון דמי כרטיס ושירותים שונים. התביעה צוינה בביאור 19ד(ב)2 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר.

1.8. ביום 16 ביולי 2012, הוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית. סכום התביעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה הוא 18 מיליארד ש"ח. עניין התביעה והבקשה בטענה, שהבנק מסתיר מלקוחותיו נוטלי הלוואות את עניין קיומו של "היתר עיסקא" וגובה מהם ריבית פיגורים שלא על-פי היתר זה. בסמוך למועד הגשת הבקשה והתביעה, הגישו המבקשים, מספר בקשות אישור כנגד בנקים נוספים, אשר עניינן בטענות דומות עד זהות לטענות שבהלך הנדון. בקשות לאיחוד הדיון בהתאם להוראות סעיף 7 (א) לחוק תובענות ייצוגיות הוגשו לבתי המשפט השונים. על-פי החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע הועברו ההליכים בכלל הבקשות לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו במסגרת תביעה זו.

התביעה צוינה בביאור 19ד(ב)3 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

2. כמו-כן, תלויה ועומדת נגד קבוצת הבנק תובענה, לרבות בקשה לאישור תובענה ייצוגית, כמפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליך משפטי זה ולפיכך לא בוצעה בגינו הפרשה:

2.1 ביום 26 בנובמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק ואחרים. סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה הועמד על סכום של כ-2.284 מיליארד ש"ח. התביעה והבקשה עוסקות במשיכת מזומנים במכשירי בנק אוטומטיים המופעלים על-ידי שרותי בנק אוטומטיים בע"מ וכספונט בע"מ. לטענת המבקש, הבנק ואחרים גורמים לגביית יתר של עמלה הנגרמת כביכול על-ידי פיצול משיכת מזומנים מכספומטים למספר משיכות כתוצאה מהגבלת סכום המשיכה מכספומטים אלו ועל-ידי גביית עמלה בכל משיכה.

ה. ישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-181 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-187 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2012. עד ליום 30 ביוני 2013 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאור 7 פיקדונות הציבור

31 בדצמבר	30 ביוני		
2012	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
56,296	50,304	62,765	פיקדונות לפי דרישה
211,489	205,214	208,440	פיקדונות לזמן קצוב
3,626	4,150	3,396	פיקדונות בתוכניות חיסכון
271,411	259,668	274,601	סך-כל פיקדונות הציבור*
12,884	**-	15,525	* מזה: פיקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל

** לא נדרש לתת גילוי למספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2013						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכיות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
3,011	-	-	3,011	-	-	חוזי Forward
8,911	-	-	-	8,911	-	Swaps
11,922	-	-	3,011	8,911	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
3,145	-	-	-	3,145	-	
2. נגזרי ALM**						
4,103	-	-	-	4,103	-	חוזי Futures
187,720	428	-	132,266	45,016	10,010	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
520	-	-	520	-	-	אופציות שנכתבו
529	-	-	529	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
59,215	670	4,121	20,918	33,506	-	אופציות שנכתבו
59,143	659	697	22,620	35,167	-	אופציות שנקנו
320,795	-	914	35,493	280,844	3,544	Swaps
632,025	1,757	5,732	212,346	398,636	13,554	סך-הכל נגזרי ALM
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
137,728	-	-	-	135,334	2,394	
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
10,652	-	8,529	2,123	-	-	אופציות שנכתבו
10,655	-	8,532	2,123	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
114	-	114	-	-	-	אופציות שנקנו
21,421	-	17,175	4,246	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
362	362	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
11,583	-	-	11,583	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
677,343	2,149	22,907	231,186	407,547	13,554	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים*

ליום 30 ביוני 2013					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים**					
205	-	-	132	73	-
397	-	-	101	296	-
2. נגזרי ALM***					
9,638	80	49	3,134	6,213	162
11,665	81	47	4,610	6,460	467
3. נגזרים אחרים**					
336	-	271	65	-	-
315	-	250	65	-	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
2	2	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:					
11	11	-	-	-	-
10,192	93	320	3,331	6,286	162
-	-	-	-	-	-
10,192	93	320	3,331	6,286	162
סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾					
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
10,192	93	320	3,331	6,286	162
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
2,783	31	319	2,007	356	70
סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾					
12,377	81	297	4,776	6,756	467
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
-	-	-	-	-	-
12,377	81	297	4,776	6,756	467
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
3,837	14	296	3,211	314	2

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** למעט נגזרי אשראי.
*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
**** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שנקבעו לעניין קיזוז בנכספ ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 17 מיליוני ש"ח.
(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 22 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מזד	
1. נגזרים מגדרים*						
3,071	-	-	3,071	-	-	חוזי Forward
9,302	-	-	-	9,302	-	Swaps
12,373	-	-	3,071	9,302	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
4,309	-	-	-	4,309	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM**						
12,514	-	-	-	12,514	-	חוזי Futures
151,394	1,479	25	119,334	20,422	10,134	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
322	-	-	322	-	-	אופציות שנכתבו
317	-	-	317	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
57,893	609	4,719	22,219	30,346	-	אופציות שנכתבו
52,815	452	1,204	21,396	29,763	-	אופציות שנקנו
251,338	-	1,972	36,601	209,944	2,821	Swaps
526,593	2,540	7,920	200,189	302,989	12,955	סך-הכל נגזרי ALM
98,897	-	-	-	96,654	2,243	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
9,584	-	6,858	2,726	-	-	אופציות שנכתבו
9,584	-	6,858	2,726	-	-	אופציות שנקנו
19,168	-	13,716	5,452	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
392	392	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
15,350	-	-	15,350	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
573,906	2,962	21,636	224,062	312,291	12,955	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים***

ליום 30 ביוני 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
76	-	-	33	43	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
650	-	-	74	576	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM**						
9,237	77	95	2,848	6,101	116	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,839	83	71	4,736	6,547	402	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים*						
236	-	175	61	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
229	-	168	61	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
11	11	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,560	88	270	2,942	6,144	116	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽¹⁾
12,719	84	239	4,871	7,123	402	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽²⁾

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** סוג מחדש. שווי הוגן ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 13 מיליוני ש"ח.

(2) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 47 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכיות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מזד	
1. נגזרים מגדרים*						
3,108	-	-	3,108	-	-	חוזי Forward
8,956	-	-	-	8,956	-	Swaps
12,064	-	-	3,108	8,956	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
1,670	-	-	-	1,670	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM***						
14,185	-	-	-	14,185	-	חוזי Futures
167,810	1,658	-	113,922	42,177	10,053	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
629	-	-	629	-	-	אופציות שנכתבו
631	-	-	631	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
52,188	961	4,456	18,286	28,485	-	אופציות שנכתבו
55,427	798	886	19,827	33,916	-	אופציות שנקנו
261,269	-	1,786	35,566	220,964	2,953	Swaps
552,139	3,417	7,128	188,861	339,727	13,006	סך-הכל נגזרי ALM
107,219	-	-	-	104,972	2,247	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
11,614	-	9,594	2,020	-	-	אופציות שנכתבו
11,614	-	9,594	2,020	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
109	-	109	-	-	-	אופציות שנקנו
23,337	-	19,297	4,040	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
373	373	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
10,626	-	-	10,626	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
598,569	3,820	26,425	206,635	348,683	13,006	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים,***

ליום 31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
88	-	-	57	31	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
569	-	-	20	549	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM***						
9,193	47	104	2,451	6,416	175	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,893	47	55	4,582	6,719	490	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
337	-	298	39	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
310	-	271	39	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
19	19	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,639	68	402	2,547	6,447	175	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
9,639	68	402	2,547	6,447	175	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים****						
2,233	27	402	1,257	469	78	
סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾						
12,772	47	326	4,641	7,268	490	
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן						
12,772	47	326	4,641	7,268	490	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים****						
3,552	17	326	3,013	194	2	

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרג, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

**** סוגו מחדש. שווי הוגן ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

***** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שנקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 15 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 54 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה*

ליום 30 ביוני 2013						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
10,192	2,838	7	842	6,189	316	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,649)	(589)	(7)	(842)	(5,211)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
3,543	2,249	-	-	978	316	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
19,651	8,579	209	1,476	9,387	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
29,843	11,417	216	2,318	15,576	316	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
12,377	3,855	10	1,598	6,598	316	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,649)	(589)	(7)	(842)	(5,211)	-	מכשירים פיננסיים
5,728	3,266	3	756	1,387	316	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2012						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
**9,560	**2,687	-	**910	**5,729	234	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
**9,560	**2,687	-	**910	**5,729	234	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
18,505	7,942	235	1,539	8,782	7	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
**28,065	**10,629	235	**2,449	**14,511	241	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** סווג מחדש. שווי הוגן חיובי ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 17 מיליוני ש"ח (30.6.12: 13 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 15 מיליוני ש"ח).

(2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 22 מיליוני ש"ח (30.6.12: 47 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 54 מיליוני ש"ח).

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה* (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
**9,639	**2,201	-	1,038	**6,090	310	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,804)	(437)	-	(877)	(5,490)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
2,835	1,764	-	161	600	310	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
17,742	7,577	204	1,493	8,468	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
**27,381	**9,778	204	2,531	**14,558	310	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
12,772	3,360	69	1,767	7,266	310	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,804)	(437)	-	(877)	(5,490)	-	מכשירים פיננסיים
5,968	2,923	69	890	1,776	310	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** סווג מחדש. שווי הוגן חיובי ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
 (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 17 מיליוני ש"ח (30.6.12: 13 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 15 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 22 מיליוני ש"ח (30.6.12: 47 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 54 מיליוני ש"ח).

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב):

ליום 30 ביוני 2013					
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
בלתי מבוקר					
					חוזי ריבית
13,554	2,470	5,314	3,345	2,425	שקל-מדד
407,547	86,522	128,907	106,203	85,915	אחר
231,186	18,904	15,117	63,498	133,667	חוזי מטבע-חוץ
22,907	626	3,377	1,404	17,500	חוזים בגין מניות
2,149	-	61	1,145	943	חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
677,343	108,522	152,776	175,595	240,450	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2012					
בלתי מבוקר					
573,906	81,317	129,618	134,713	228,258	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2012					
מבוקר					
598,569	82,789	133,067	161,724	220,989	סך-הכל

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2013			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
48,820	46,414	-	2,406	48,818	מזומנים ופיקדונות בבנקים
61,190	1,293	7,538	52,359	61,137	ניירות-ערך*
47	47	-	-	47	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
249,100	247,560	-	1,540	247,120	אשראי לציבור, נטו***
983	983	-	-	979	אשראי לממשלות
10,175	2,380	7,480	315	10,175	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,907	1,332	-	1,575	2,909	נכסים פיננסיים אחרים
373,222	300,009	15,018	58,195	**371,185	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
276,158	274,618	-	1,540	274,601	פיקדונות הציבור***
4,309	4,309	-	-	4,174	פיקדונות מבנקים
657	657	-	-	602	פיקדונות הממשלה
810	810	-	-	810	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
38,591	5,499	-	33,092	35,874	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,355	445	11,595	315	12,355	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,646	16,071	-	1,575	17,699	התחייבויות פיננסיות אחרות
350,526	302,409	11,595	36,522	**346,115	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 518 מיליוני ש"ח.
 ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 77,505 מיליוני ש"ח ובסך של 17,742 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-1.
 *** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 17 מיליוני ש"ח ו-22 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2012			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
53,741	51,613	-	2,128	53,751	מזומנים ופיקדונות בבנקים
40,788	1,504	5,467	33,817	40,728	ניירות-ערך**
*250,204	249,432	-	772	248,614	אשראי לציבור, נטו***
886	886	-	-	884	אשראי לממשלות
9,547	1,578	7,740	229	9,547	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,522	1,084	-	438	1,523	נכסים פיננסיים אחרים
*356,688	306,097	13,207	37,384	***355,047	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
*261,800	261,028	-	772	259,668	פיקדונות הציבור****
6,592	6,592	-	-	6,434	פיקדונות מבנקים
955	955	-	-	883	פיקדונות הממשלה
1,116	1,116	-	-	1,116	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
38,017	5,372	-	32,645	35,679	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,672	47	12,396	229	12,672	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,175	15,737	-	438	16,234	התחייבויות פיננסיות אחרות
*337,327	290,847	12,396	34,084	***332,686	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סווג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 557 מיליוני ש"ח.

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 53,783 מיליוני ש"ח ובסך של 16,950 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-1.

**** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 13 מיליוני ש"ח ו-47 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2012			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
55,310	52,934	-	2,376	55,301	מזומנים ופיקדונות בבנקים
52,129	1,415	5,738	44,976	52,070	ניירות-ערך**
					ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
47	47	-	-	47	אשראי לציבור, נטו***
*251,682	*250,673	-	1,009	249,182	אשראי לממשלות
800	800	-	-	798	נכסים בגין מכשירים נגזרים
*9,624	*1,518	*7,797	309	9,624	נכסים פיננסיים אחרים
2,177	943	-	1,234	2,177	סך-כל הנכסים הפיננסיים
*371,769	*308,330	*13,535	49,904	***369,199	
התחייבויות פיננסיות					
*273,986	*272,977	-	1,009	271,411	פיקדונות הציבור****
6,169	6,169	-	-	6,015	פיקדונות מבנקים
698	698	-	-	629	פיקדונות הממשלה
					ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,116	1,116	-	-	1,116	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
38,751	4,908	-	33,843	35,677	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*12,718	*16	*12,393	309	12,718	התחייבויות פיננסיות אחרות
17,264	16,030	-	1,234	17,313	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות
*350,702	*301,914	*12,393	36,395	***344,879	

* סווג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 564 מיליוני ש"ח.

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 66,522 מיליוני ש"ח ובסך של 17,254 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-1.

**** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 15 מיליוני ש"ח ו-54 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משבוצים (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומילונות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח. השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהיעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פרעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פרעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-24 מיליון ש"ח.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מדידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקאות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 – פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2013				
יתרה מאזנית	מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה:				
45,313	-	4,211	41,102	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
2,211	-	757	1,454	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
373	-	96	277	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
1,791	43	1,392	356	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
2,759	-	496	2,263	אגרות-חוב של אחרים בישראל
1,223	-	223	1,000	אגרות-חוב של אחרים זרים
1,237	-	-	1,237	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר:				
3,898	-	-	3,898	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
429	-	363	66	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
477	-	-	477	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
12	-	-	12	אגרות-חוב של אחרים בישראל
186	-	-	186	אגרות-חוב של אחרים זרים
31	-	-	31	מניות סחירות
59,940	43	7,538	52,359	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
162	68	94	-	חוזי שקל-מדד
6,286	618	5,668	-	חוזי ריבית אחרים
3,314	1,563	1,686	65	חוזי מטבע-חוץ
320	69	1	250	חוזי מניות
93	62	31	-	חוזי סחורות ואחרים
17	17	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
1,540	-	-	1,540	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
1,575	-	-	1,575	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
73,247	2,440	15,018	55,789	סך-כל הנכסים

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2013			
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
			התחייבויות
			התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
467	-	467	חוזי שקל-מדד
6,765	334	6,431	חוזי ריבית אחרים
4,778	98	4,615	חוזי מטבע-חוץ
264	13	1	חוזי מניות
81	-	81	חוזי סחורות ואחרים
22	24	(2)	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
1,540	-	-	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
1,575	-	-	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף
15,492	469	11,593	סך-כל ההתחייבויות

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2012				
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה:				
27,495	-	3,649	23,846	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
2,373	-	476	1,897	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
163	-	-	163	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
1,327	67	818	442	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
662	-	334	328	אגרות-חוב של אחרים בישראל
1,068	1	190	877	אגרות-חוב של אחרים זרים
2	2	-	-	ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
815	-	-	815	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר:				
4,451	-	-	4,451	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
78	-	-	78	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
652	-	-	652	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
22	-	-	22	אגרות-חוב של אחרים בישראל
200	-	-	200	אגרות-חוב של אחרים זרים
46	-	-	46	מניות סחירות
39,354	70	5,467	33,817	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים*:				
116	62	54	-	חוזי שקל-מדד
6,144	768	5,376	-	חוזי ריבית אחרים
2,929	617	2,251	61	חוזי מטבע-חוץ
270	84	18	168	חוזי מניות
88	47	41	-	חוזי סחורות ואחרים
13	13	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
772	-	-	772	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
438	-	-	438	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
50,124	1,661	13,207	35,256	סך-כל הנכסים

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2012			
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*:			
402	-	402	-
			חוזי שקל-מדד
7,123	6	7,117	-
			חוזי ריבית אחרים
4,874	31	4,782	61
			חוזי מטבע-חוץ
189	3	18	168
			חוזי מניות
84	7	77	-
			חוזי סחורות ואחרים
47	50	(3)	-
			התחייבויות בגין נגזרים משובצים
772	-	-	772
			פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
438	-	-	438
			התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף
13,929	97	12,393	1,439
			סך-כל ההתחייבויות

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				
יתרה מאזנית	מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה:				
38,123	-	3,780	34,343	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
2,062	-	437	1,625	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
276	-	95	181	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
1,345	43	1,034	268	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
2,902	-	368	2,534	אגרות-חוב של אחרים בישראל
956	-	24	932	אגרות-חוב של אחרים זרים
1,090	-	-	1,090	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר:				
2,993	-	-	2,993	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
79	-	-	79	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
608	-	-	608	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
8	-	-	8	אגרות-חוב של אחרים בישראל
272	-	-	272	אגרות-חוב של אחרים זרים
43	-	-	43	מניות סחירות
50,757	43	5,738	44,976	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים*:				
175	80	95	-	חוזי שקל-מדד
6,447	458	5,989	-	חוזי ריבית אחרים
2,532	812	1,681	39	חוזי מטבע-חוץ
402	132	-	270	חוזי מניות
68	36	32	-	חוזי סחורות ואחרים
15	15	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
1,009	-	-	1,009	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
1,234	-	-	1,234	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
62,639	1,576	13,535	47,528	סך-כל הנכסים

* הוצג מחדש. מדירות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדירות שווי הוגן.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012			
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*:			
490	-	490	-
7,269	4	7,265	-
4,641	11	4,591	39
271	1	-	270
47	-	47	-
54	54	-	-
1,009	-	-	1,009
1,234	-	-	1,234
15,015	70	12,393	2,552

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2013					
סך-הכל הפסד בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2013	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(41) ⁽¹⁾	2,401	2,401	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(29) ⁽²⁾	120	120	-	-	השקעות במניות
(70)	2,521	2,521	-	-	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2012					
סך-הכל הפסד בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(1) ⁽²⁾	13	13	-	-	השקעות במניות
ליום 31 בדצמבר 2012					
סך-הכל הפסד בשנת 2012	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(145) ⁽¹⁾	2,263	2,263	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(1) ⁽²⁾	13	13	-	-	השקעות במניות
(146)	2,276	2,276	-	-	סך-הכל

(1) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013									
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2013	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽¹⁾⁽³⁾	רכישות	הנפקות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013
נכסים									
ניירות-ערך									
זמינים למכירה:									
43	-	-	-	-	-	-	-	43	(1) 2
יתרות בגין מכשירים									
נגזרים, נטו:									
81	4	-	-	-	(16)	-	(1)	68	3 ⁽³⁾
338	(126)	-	(20)	1	51	4	36	284	33 ⁽¹⁾⁽³⁾
977	535	-	49	-	(27)	(4)	(65)	1,465	640 ⁽³⁾
147	(16)	-	4	-	(79)	-	-	56	(12) ⁽³⁾
22	35	-	9	-	(4)	-	-	62	34 ⁽³⁾
(28)	8	-	-	4	9	-	-	(7)	6 ⁽³⁾
1,580	440	-	42	5	(66)	-	(30)	1,971	704

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012									
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2012	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2012	העברות מתוך רמה 3	העברות לרמה 3	רכישות הנפקות סילוקים	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾
נכסים									
ניירות-ערך זמינים למכירה:									
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	65	-	-	-	-	-	2	-	2(1)2
אגרות-חוב של אחרים זרים	-	-	-	-	-	-	1	-	(2)(1)1
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)	2	-	-	-	-	-	-	-	(2)(1)-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו*:									
חוזי שקל-מדד	43	22	-	-	(2)	-	-	-	(3)20
חוזי ריבית אחרים	1,133	350	-	(142)	145	-	-	-	(3)(1)50
חוזי מטבע-חץ	764	355	-	(79)	(245)	-	-	-	(3)343
חוזי מניות	91	(5)	-	(3)	(2)	-	-	-	(3)-
חוזי סחורות ואחרים	49	22	-	(4)	(25)	-	-	-	(3)29
נגזרים משובצים	(42)	7	-	-	(2)	-	-	-	(3)5
סך-הכל	2,105	751	3	(228)	(129)	(2)	(228)	3	450

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013									
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012 והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) בדוח רווח	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013	רווחים (הפסדים) רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2013
נכסים									
ניירות-ערך זמינים למכירה:									
43	-	-	-	-	-	-	-	-	43
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:									
80	6	-	-	-	-	-	-	6	80
454	(273)	-	4	57	-	4	-	284	(11)
801	1,011	-	140	(734)	-	140	-	1,465	914
131	9	-	9	(93)	-	9	-	56	(5)
36	36	-	11	(22)	-	11	-	62	28
(39)	11	-	-	22	(1)	-	-	(7)	2
1,506	800	-	164	(788)	(1)	164	-	1,971	934

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012										
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2012	אל מתוך ליום 30 ביוני 2012	רמה 3	רמה 3	רמה 3	רמה 3	רמה 3	
נכסים										
ניירות-ערך זמינים למכירה:										
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	63	1	3	-	-	-	-	-	67	(2)(1)3
אגרות-חוב של אחרים זרים	-	-	1	-	-	-	-	-	1	(2)(1)1
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)	7	-	-	(5)	-	-	-	-	2	(2)(1)-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו*:										
חוזי שקל-מדד	53	13	-	-	(4)	-	-	-	62	(3)14
חוזי ריבית אחרים	1,285	20	-	-	180	-	-	-	762	(3)(1)(38)
חוזי מטבע-חוץ	1,486	(46)	-	-	(776)	-	-	1	586	(3)572
חוזי מניות	22	57	-	4	(2)	-	-	-	81	(3)(25)
חוזי סחורות ואחרים	82	4	-	-	(46)	-	-	-	40	(3)36
נגזרים משובצים	(28)	(7)	-	-	2	(4)	-	-	(37)	(3)(6)
סך-הכל	2,970	42	4	4	(4)	4	4	1	1,564	557

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012									
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שנוצרו ברווח בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים (הפסדים) שנוצרו ברווח בדוח רווח והפסד ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן שטרם מומשו המוזקים ליום 31 בדצמבר 2012	אל מתוך ליום 31 בדצמבר 2012	רמה 3	רמה 3	רמה 3	רמה 3	רמה 3
63	13	(8)	-	-	(25)	-	-	43	(2) ⁽¹⁾
7	(2)	-	-	-	(5)	-	-	-	(2) ⁽¹⁾
53	81	-	-	(54)	-	-	-	80	(3) ³⁸
1,285	(1,200)	-	62	307	-	-	-	454	(3) ⁽¹⁾ (85)
1,486	(2)	-	152	(984)	-	-	-	801	(3) ⁵⁵³
22	113	-	11	(15)	-	-	-	131	(3) ⁶⁴
82	(9)	-	19	(56)	-	-	-	36	(3) ²²
(28)	(13)	-	-	8	(6)	-	-	(39)	(3) ⁽¹¹⁾
2,970	(1,019)	(8)	244	(824)	(6)	-	-	1,506	582

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

- ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 1.
- ו. הבנק העביר במהלך התקופה נכסים נטו בגין נגזרי מטבע-חוץ בסך 2 מיליוני ש"ח ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, שנמדדו באמצעות שימוש בנתונים לא נצפים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

30 ביוני 2013			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
נכסים			
2,401	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:			
68	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	1.94%-5.31% (3.77%)
312	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.95%-5.31% (2.95%)
1,464	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.65%-5.6% (3.08%)
(2)	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	9.3%-21.16% (17.81%)
28	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	26.67%-62.62% (33.65%)
		תשואת דיבידנד	2.00%-10.56% (3.03%)
		ריבית שקלית לא-צמודה	3.37%-3.71% (3.60%)
50	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.95%-4.43% (4.16%)
17	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	0.69%-5.83% (3.1%)

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 10 הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	2013	2012	2013	
א. הכנסות ריבית**				
6,520	5,663	3,600	2,995	מאשראי לציבור
9	9	5	5	מאשראי לממשלה
*67	56	*38	32	מפיקדונות בבנקים
319	114	159	44	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
*598	655	*337	346	מאגרות-חוב
7	15	7	1	מנכסים אחרים
7,520	6,512	4,146	3,423	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**				
(2,202)	(1,504)	(1,218)	(777)	על פיקדונות הציבור
(23)	(13)	(16)	(7)	על פיקדונות הממשלה
*(93)	(67)	*(48)	(29)	על פיקדונות מבנקים
*(20)	(8)	*(10)	(4)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(1,074)	(985)	(708)	(591)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
-	(13)	-	(7)	על התחייבויות אחרות
(3,412)	(2,590)	(2,000)	(1,415)	סך-כל הוצאות ריבית
4,108	3,922	2,146	2,008	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית***				
(123)	(73)	(160)	(36)	הכנסות ריבית
4	(8)	(4)	(3)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
32	23	20	13	מוחזקות לפדיון
*515	595	*291	309	זמינות למכירה
51	37	26	24	למסחר
*598	655	*337	346	סך-הכל כולל בהכנסות ריבית

* סווג מחדש.

** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

*** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור 11 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	2013	2012	2013	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
21	16	13	9	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג להלן) ⁽¹⁾
243	(590)	292	(88)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
264	(574)	305	(79)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב				
117	309	57	195	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(14)	(1)	(10)	-	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
103	308	47	195	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
(356)	484	(470)	30	3. הפרשי שער, נטו
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
76	79	21	29	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(52)	(48)	(48)	(37)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾
30	20	30	8	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
54	51	3	-	סך-הכל מהשקעה במניות
-	-	-	-	5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח
-	1	-	1	6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו
65	270	(115)	147	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) למעט מרכיבי אפקטיבי ביחסי גידור.
 (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-36 ו-47 מיליוני ש"ח (בהתאמה) לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013. (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012: 48 ו-52 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאור 11 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	2013	2012	2013	
9	9	1	1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
5	30	12	19	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
2	2	(2)	1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
-	-	(1)	-	דיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר
16	41	10	21	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר***
81	311	(105)	168	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
				פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון
6	30	12	19	חשיפת ריבית
1	1	1	1	חשיפת מטבע-חץ
9	10	(3)	1	חשיפה למניות
16	41	10	21	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור-פירוט נוסף***

1. גידורי שווי הוגן				
2	1	3	2	חוסר האפקטיביות של הגידורים
1	2	-	1	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2. גידורי תזרים מזומנים				
18	13	10	6	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
21	16	13	9	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
 ** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה ביאור 10.
 *** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה ביאור 10.
 (1) מזה חלק הרווחים הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-11 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 5 מיליוני ש"ח).
 (2) מזה חלק הרווחים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.6.12: 0 מיליוני ש"ח).

ביאור 12 מיגורי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013								
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית	
הכנסות ריבית, נטו:								
2,008	-	(245)	822	297	318	(80)	896	- מחיצוניים
-	-	426	(274)	(90)	(37)	328	(353)	- בינמיגורי
הכנסות שאינן מריבית:								
168	-	137	19	2	-	9	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,282	140	96	153	86	158	357	292	עמלות והכנסות אחרות
3,458	140	414	720	295	439	614	836	סך ההכנסות
301	-	-	174	19	28	7	73	הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי המיוחס								
655	9	144	245	83	94	20	60	לבעלי המניות בבנק
תשואה להון (אחוז רווח								
9.9%	-	38.5%	8.3%	10.2%	20.0%	3.0%	5.5%	נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)

ביאור 12 מיגורי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
2,146	-	(222)	975	328	309	(235)	991
-	-	456	(407)	(134)	(29)	547	(433)
הכנסות שאינן מריבית:							
(105)	-	(148)	31	1	-	10	1
1,266	144	85	139	69	154	365	310
3,307	144	171	738	264	434	687	869
344	-	-	162	23	47	13	99
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
607	16	32	254	72	89	72	72
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
10.2%	-	8.7%	9.0%	10.7%	22.5%	12.9%	7.6%

* סווג מחדש כמפורט בביאור 31 בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ביאור 12 מיגורי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013								
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית	
הכנסות ריבית, נטו:								
3,922	-	(279)	1,590	578	608	(195)	1,620	- מחיצוניים
-	-	548	(508)	(174)	(50)	720	(536)	- בינמיגורי
הכנסות שאינן מריבית:								
311	-	249	40	3	-	18	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,569	287	176	306	180	311	722	587	עמלות והכנסות אחרות
6,802	287	694	1,428	587	869	1,265	1,672	סך ההכנסות
558	-	-	253	52	56	33	164	הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי המיוחס								
1,276	20	194	549	156	192	65	100	לבעלי המניות בבנק
תשואה להון (אחוז רווח								
9.6%	-	24.5%	9.2%	9.7%	20.3%	5.0%	4.6%	נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)

ביאור 12 מיגורי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012*							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
4,108	-	(193)	1,822	616	618	(483)	1,728
-	-	513	(727)	(236)	(58)	1,116	(608)
הכנסות שאינן מריבית:							
81	-	7	51	3	-	19	1
2,573	301	189	280	140	311	735	617
6,762	301	516	1,426	523	871	1,387	1,738
647	-	-	355	77	70	17	128
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
1,266	24	98	465	119	199	163	198
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
10.6%	-	13.5%	8.1%	9.0%	24.9%	14.7%	10.6%

* סווג מחדש כמפורט בביאור 31 בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ביאור 12 מיגורי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012								
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית	
הכנסות ריבית, נטו:								
8,160	-	(200)	3,529	1,218	1,196	(850)	3,267	- מחיצוניים
-	-	779	(1,308)	(449)	(74)	2,079	(1,027)	- בינמיגורי
הכנסות שאינן מריבית:								
255	-	113	97	6	-	37	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,222	637	370	560	284	628	1,491	1,252	עמלות והכנסות אחרות
13,637	637	1,062	2,878	1,059	1,750	2,757	3,494	סך ההכנסות
הוצאות (הקטנת הפרשה)								
987	-	(12)	481	90	133	38	257	בגין הפסדי אשראי
רווח (הפסד) נקי המיוחס								
2,543	(12)	164	1,103	279	386	258	365	לבעלי המניות בבנק
תשואה להון (אחוז רווח								
נקי המיוחס לבעלי המניות								
10.1%	-	10.8%	9.3%	10.2%	21.9%	10.7%	9.2%	בבנק מההון הממוצע)

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2013 ולשנת 2012

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			התאמות בגין הצגת נירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	סך-הכל
		בלתי מבוקר						
539	2	541	(14)	(24)	579			יתרה ליום 31 במרץ 2013
(56)	(1)	(57)	1	-	(58)			שינוי נטו במהלך התקופה
483	1	484	(13)	(24)	521			יתרה ליום 30 ביוני 2013
174	1	175	(10)	1	184			יתרה ליום 31 במרץ 2012
(83)	1	(82)	(2)	12	(92)			שינוי נטו במהלך התקופה
91	2	93	(12)	13	92			יתרה ליום 30 ביוני 2012

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2013 ולשנת 2012

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			התאמות בגין הצגת נירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	סך-הכל
		בלתי מבוקר						
636	3	639	(16)	9	646			יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
(153)	(2)	(155)	3	(33)	(125)			שינוי נטו במהלך התקופה
483	1	484	(13)	(24)	521			יתרה ליום 30 ביוני 2013
220	-	220	(13)	-	233			יתרה ליום 31 בדצמבר 2011
(129)	2	(127)	1	13	(141)			שינוי נטו במהלך התקופה
91	2	93	(12)	13	92			יתרה ליום 30 ביוני 2012

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2012

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			התאמות בגין הצגת נירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	סך-הכל
		מבוקר						
220	-	220	(13)	-	233			יתרה ליום 31 בדצמבר 2011
416	3	419	(3)	9	413			שינוי נטו במהלך השנה
636	3	639	(16)	9	646			יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2013 ולשנת 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה: התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(74)	(23)	(51)	10	(4)	14
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
(18)	10	(28)	(68)	34	(102)
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום*					
(92)	(13)	(79)	(58)	30	(88)
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(3)	-	(3)	-	-	-
גידורים**					
15	(8)	23	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה גידור תזרימי מזומנים					
12	(8)	20	-	-	-
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
(2)	1	(3)	1	(1)	2
שינוי נטו במהלך התקופה					
(2)	1	(3)	1	(1)	2
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(82)	(20)	(62)	(57)	29	(86)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה: סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
1	-	1	(1)	-	(1)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק: סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(83)	(20)	(63)	(56)	29	(85)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2013 ולשנת 2012

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה: התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן						
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן						
(87)	(21)	(66)	26	(15)	41	
(רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד שינוי נטו במהלך התקופה						
(54)	14	(68)	(151)	76	(227)	
(141)	(7)	(134)	(125)	61	(186)	
התאמות מתרגום*						
16	-	16	(95)	-	(95)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
(3)	1	(4)	62	(35)	97	גידורים**
13	1	12	(33)	(35)	2	שינוי נטו במהלך התקופה
גידור תזרימי מזומנים						
(רווחים) הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד שינוי נטו במהלך התקופה						
1	-	1	3	(2)	5	
1	-	1	3	(2)	5	
(127)	(6)	(121)	(155)	24	(179)	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה: סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה						
2	-	2	(2)	-	(2)	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק: סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה						
(129)	(6)	(123)	(153)	24	(177)	

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
644	(168)	476	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(94)	31	(63)	(רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
550	(137)	413	שינוי נטו במהלך התקופה
התאמות מתרגום*			
5	-	5	התאמות מתרגום דוחות כספיים
7	(3)	4	גידורים**
12	(3)	9	שינוי נטו במהלך התקופה
גידור תזרימי מזומנים			
7	(10)	(3)	(רווחים) הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
7	(10)	(3)	שינוי נטו במהלך התקופה
569	(150)	419	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
3	-	3	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:			
566	(150)	416	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 14 הסכם שכר

בחודש מרץ 2013 נחתם הסכם שכר בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק לשנים 2013-2017 (להלן: "ההסכם").

על-פי ההסכם שילם הבנק לעובדיו מענק חד-פעמי בגובה משכורת אחת. בנוסף יגדל השכר המשולב של העובדים באופן דיפרנציאלי לדרגות השכר השונות.

במסגרת ההסכם לצד עדכון תנאים נילווים מסוימים בוטלו הטבות מסוימות שעמדו לעובדים לאחר פרישה.

עוד נקבע כי הבנק יעניק לעובדיו תגמול מבוסס מניות במתכונת דומה להסכמים קודמים באמצעות יחידות פנטום.

אופן הדירוג של עובדי הבנק והיקפו, מנגנון הוותק והמענק השנתי יימשכו במתכונת דומה לנהוגה כיום.

ביאור 15 עדכון לתוכנית התגמול למנהלים בכירים

ביום 7 באוגוסט 2013 וביום 20 באוגוסט 2013 אישר הדי렉טוריון עדכון של תוכנית התגמול למנהלים בכירים (לא כולל יו"ר ומנכ"ל), לפרטים בדבר תוכנית התגמול ראה ביאור 15 לדוחות השנתיים לשנת 2012.

להלן השינויים המהותיים בתוכנית התגמול:

א. אופן ההבשלה של יחידות ה-RSU המותנות יחושב בהתאם להשגת הפרש תשואה בפועל מעל מחיר ההון בשנת המענק הרלוונטית שבין 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) ל-2%, כך בהפרש תשואה בפועל של 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) תבשיל כמות של רבע (מחצית לגבי שנת 2013) ממנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק ובהפרש תשואה בפועל של 2% תבשיל כל מנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק. יחידות ה-RSU המותנות שלא תבשלנה בהתאם לאמור לעיל, תפקענה ולא תקנינה עוד זכויות כלשהן.

ב. מניות המימוש שתבבענה מיחידות ה-RSU המותנות תהיינה חסומות במשך תקופה של ארבע שנים מתום שנת המענק הרלוונטית. כמות יחידות מניות חסומות (RSU), שאינן מותנות, המוענקת מידי שנה תחושב על-פי התוצאה המתקבלת מחלוקת סכום ההטבה הקבוע בתוכנית התגמול עבור כל תקופת הסכם העסקה של המנהל הבכיר במחיר הנעילה הממוצע של מניות הבנק ב-90 הימים האחרונים של סוף השנה הקודמת לשנה שבה נחתם הסכם העסקה כאמור. למרות האמור לעיל, מספר יחידות ה-RSU המוענק לנושאי משרה כפוף לתקרת שווי מקסימלי הקבועה בתוכנית התגמול. השפעת השינוי על תוצאות הבנק אינה מהותית. יתר תנאי יחידות ה-RSU נותרו ללא שינוי.

ג. מחיר ההון הנדרש לצורכי תשלום מענקים לחברי ההנהלה ולמנהלים הבכירים של הבנק אשר ייקבע על-פי הוראות התגמול למנהלים בכירים לא יפחת משיעור של 8%.

ביאור 16 עמלות

בדצמבר 2011 מונה "הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית", בראשות המפקח על הבנקים, כנגזרת של הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות הפרופ' מנואל טרכטנברג.

מטרת הצוות, כפי שהוגדרה בכתב המינוי: לבחון ולהמליץ "על אמצעים ומהלכים שונים להגברת התחרותיות בשוק הבנקאות הישראלי". המלצות הצוות פורסמו ביום 19 במרץ 2013 בדוח הסופי.

עיקרי המלצות הדוח בתחום העמלות, יושמו בתיקון האחרון לכללי הבנקאות שפורסם ביום 28 בנובמבר 2012 והוחל בשתי פעימות ב-1 לינואר וביום 1 למרץ 2013.

ביום 8 ביולי 2013 פורסמה טיוטה לתיקון נוסף בכללי הבנקאות המתייחסת ליישומם של כמה מהמלצות הדוח בתחומים הבאים: הגברת השקיפות ויכולת ההשוואה של הלקוח, שינויים בהגדרת עסק קטן, הנחיות המורות על התנהלות על-פי התעריפים הקבועים בתעריפון יחיד/עסק קטן אשר הינם נמוכים מהתעריפים הקבועים בתעריפון לעסקים גדולים או לכל היותר זהים להם, עבור אותם שירותים, וכן התייחסות למסלולי העו"ש ושינויים בעמלת המינימום. הבנק עוסק כעת בבחינת המשמעויות הכוללת על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות.

לאחר מיפוי ובחינת שאר המלצות הדוח שטרם יושמו עולה כי להערכת הבנק, יישומם בפועל עשוי להשפיע מהותית לרעה על תוצאות פעילותו.

ביאור 17 מיסוי

דיני המס החלים על חברות הקבוצה

מס הכנסה

שיעור המס בשנת 2013 עומד על 25%.
 ביום 5 באוגוסט 2013 פורסם ברשומות החוק לשינוי סדרי עדיפות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013-2014), התשע"ג-2013. בהתאם לחוק יועלה מס החברות והחל משנת 2014 ואילך, יעמוד על 26.5%.
 אילו חקיקה כאמור היתה מושלמת למעשה עד ליום 30 ביוני 2013, השפעת השינוי בשיעור מס חברות על הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2013 היתה מתבטאת בגידול יתרת המיסים הנדחים (כפי שמשקפים בתום הרבעון) בסך של כ-85 מיליוני ש"ח. השלכות השינוי בשיעור המס כאמור יבוא לידי ביטוי בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2013.

חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975

הבנק מוגדר כמוסד כספי לצורכי חוק מס ערך מוסף המטיל על מוסד כאמור מס שכר ומס רווח. רווח מוגדר כהכנסה חייבת, כמשמעותה בפקודת מס הכנסה, לפני קיזוז הפסדים משנות המס הקודמות לשנת המס שבה נתקבלה ההכנסה, ואחרי ניכוי מס שכר ולמעט הכנסה מדיבידנד שנתקבל ממוסד כספי ולרבות הכנסה מריבית או מדיבידנד או ממכירה או פדיון של יחידה או מחלוקת רווחים לבעל יחידה שלגביה ניתן פטור ממס הכנסה לפי כל דין.

ביום 28 במאי 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין עסקה ויבוא טובין, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. ביום 3 ביוני 2013 פורסם צו ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) המעדכן את שיעור מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים כך שיעמדו על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. השלכות השינוי בשיעור מס רווח כאמור בא לידי ביטוי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2013. כתוצאה מהשינוי האמור, חל שינוי בשיעור המס הסטטוטורי אשר חל על הבנק כמפורט בטבלה להלן.

כמו-כן, שיעור מס השכר אשר חל על הבנק עלה מ-17% לשיעור של 18% לגבי השכר המשתלם החל מחודש יולי 2013 ואילך. כתוצאה מהשינוי האמור הבנק כלל בדוחותיו הכספיים לרבעון השני של שנת 2012 גידול ביתרת המיסים הנדחים בסך של כ-35 מיליוני ש"ח, וגידול ביתרת ההתחייבות בגין זכויות עובדים בסך של כ-21 מיליוני ש"ח, לפני השפעת המס המתייחסת.

שיעורי המס המשולבים הצפויים

המיסים המשולמים על הרווח של התאגידים הבנקאיים כוללים מס חברות המוטל על-פי פקודת מס הכנסה ומס רווח המוטל על-פי חוק מס ערך מוסף כמוסבר לעיל. לפיכך, שיעורי המס המשולבים הינם כדלקמן:

שנה	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור מס משולב
2011	16.00%	24.00%	34.48%
2012	16.33%	25.00%	35.53%
*2013	17.58%	25.00%	36.22%
2014 ואילך**	18.00%	26.50%	37.71%

* נובע מהעלאת מס ערך מוסף מיום 2 ביוני 2013.
 ** נובע מהעלאת מס חברות החל מיום 1 בינואר 2014.